ΝΑ ΑΠΑΞΙΩΣΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 183
ΙΟΥΝΙΟΣ
2018
1,5 ΕΥΡΩ

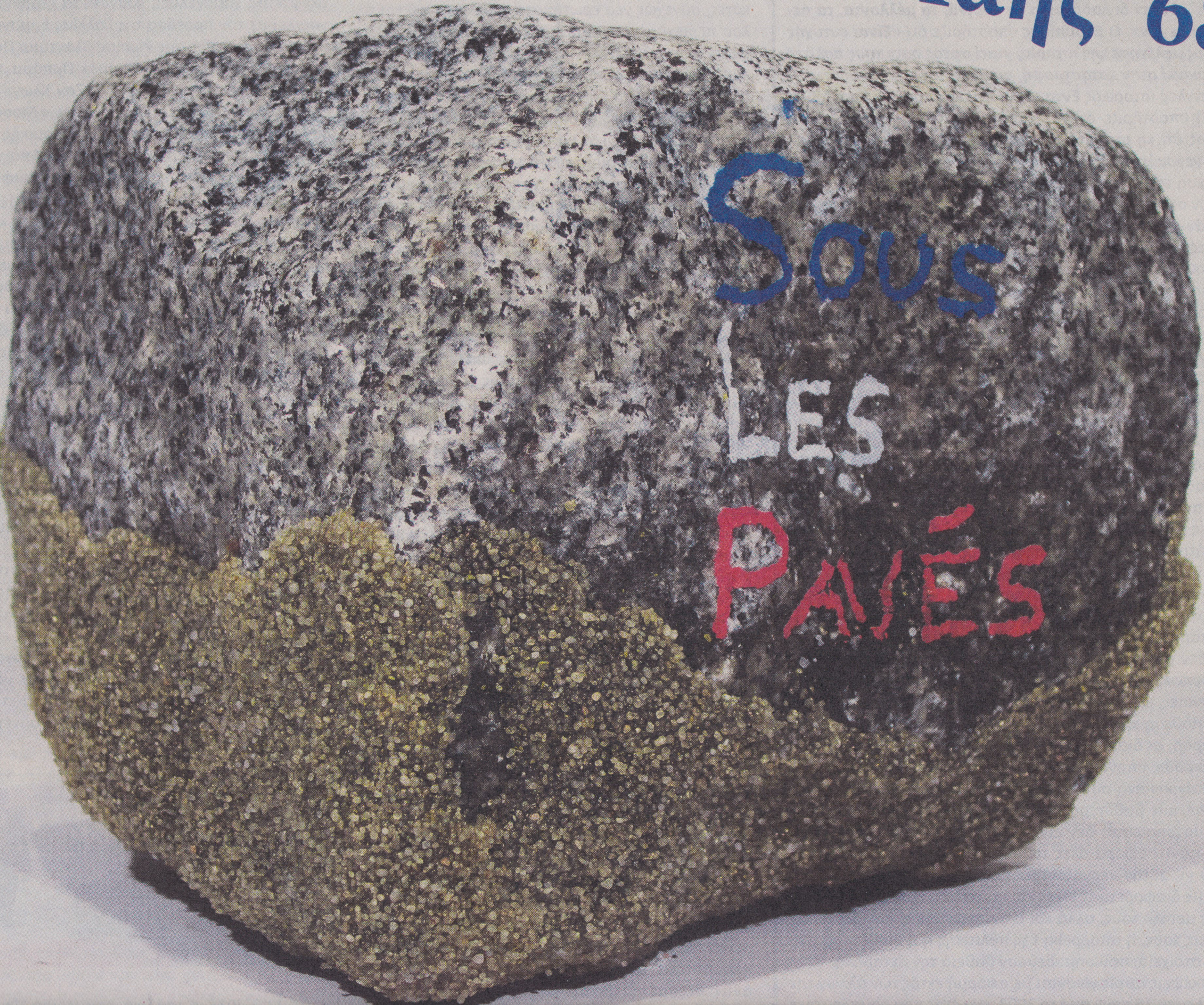
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Μάης '68



1,5 ΕΥΡΩ

Μάης '68





Το να πετάξεις μία πέτρα είναι μία αρχή
αρκεί να ξέρεις καλά πού και τί στοχεύεις,
επειδή η δράση δεν πρέπει να είναι αντίδραση
αλλά δημιουργία...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Η λέξη «***ιστορία***» προέρχεται από το ουσιαστικό ***ἵστωρ***, που σημαίνει εκείνος που κατείχε ένα θέμα καλά ή ήταν αυτόπτης μάρτυρας ενός γεγονότος, ο διαιτητής, ο κριτής, ενώ ***Ἵστορες*** θεοί είναι οι μάρτυρες θεοί. Η λέξη ***ἵστωρ*** έλκει την προέλευσή της από το ρήμα ***ἵστημι*** (στέκομαι, κτίζω, οικοδομώ) και το ρήμα ***οἶδα*** (γνωρίζω), με ό,τι η σύνθεση των δυο συνεπάγεται, δηλαδή τη ροή τη γραφή, την καταγραφή της μαρτυρίας, την αρχειοθέτηση, και βέβαια τη μνήμη. Εξ ου και η φράση του ***Ησιόδου*** «***τά τ᾽ ἐόντα τά τ᾽ ἐσσόμενα πρό τ᾽ ἐόντα***» δηλαδή, «***για τα τωρινά, τα μέλλοντα, τα περασμένα λεν***». Ο ***Ευρυπίδης*** υποστήριζε ότι «***Είναι ευτυχής όποιος μελέτησε την ιστορία, γιατί αυτός ούτε τους πολίτες παρακινεί στην καταστροφή, ούτε ο ίδιος γίνεται άδικος***».

Ο άγγλος ιστορικός ***Έντουαρντ Χάλετ Καρ*** (E.H. Carr, 1892-1982) υποστήριζε ότι η «***ιστορία σημαίνει ερμηνεία***» και επίσης ότι «***η ιστορία αποτελείται από σώμα εξακριβωμένων γεγονότων***» προσθέτοντας ότι τα γεγονότα είναι στη διάθεση του ιστορικού μέσω ντοκουμέντων, επιγραφών και άλλων στοιχείων, «***όπως περίπου τα ψάρια στον πάγκο του ψαρά***» και επομένως ο ιστορικός διαλέγει αυτά, που τον ενδιαφέρουν και μετά «***τα μαγειρεύει και τα σερβίρει***» με όποιον τρόπο προτιμά.

Οι ιστορικοί, λοιπόν, σύμφωνα με τον ***Καρ*** είναι επιλεκτικοί, όμως δεν μπορούν να παραβλέπουν την σπουδαιότητα ορισμένων γεγονότων, που σύμφωνα με τον κοινό νου είναι ίδια για όλους και για τον λόγο αυτό αποτελούν ραχοκοκαλιά της Ιστορίας. Ο ***Καρ*** προσθέτει σ᾽ αυτό το σημείο ότι σε κάθε περίπτωση μεταξύ του ιστορικού και των γεγονότων, υπάρχει ένας διάλογος χωρίς τέλος «***μεταξύ του παρόντος και του παρελθόντος***».

Σύμφωνα με τον γάλλο φιλόσοφο ***Πολ Ρικέρ*** συχνά η ίδια η εργασία του ιστορικού είναι κατ᾽ ανάγκην προσανατολισμένη στην αναζήτηση, όχι της αλήθειας, αλλά του καλού, ενώ αμέτρητες είναι οι καταχρήσεις της μνήμης, που υπάγονται στην αναζήτηση της δικαιοσύνης και μόνο. Κάθε μορφής εξουσία είναι προσηλωμένη στην εξάλειψη των ιστορικών ιχνών υπέρ της λήθης, στην οργάνωση της λήθης, αλλά και στην επιβολή τής κατ᾽ επιταγήν λήθης (αμνηστία). Πώς, όμως, θα



Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΜΑΓΙΚΟ» ΚΟΚΚΙΝΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΧΑΛΙ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ...

Πολλά ειπώθηκαν και άλλα τόσα παραλείφθηκαν για το περίφημο νέο σποτάκι που έδωσε στην δημοσιότητα το προπαγανδιστικό επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου. Επειδή, όμως, ένα τόσο σοβαρό γεγονός, (δεν αστειευόμαστε), όπως και κάθε παρόμοιο σοβαρό γεγονός, αναμφισβήτητης εμβέλειας γεννάει, σαν τις κότες, συνεχώς νέα ερωτήματα, φιλοσοφικού και άλλου περιεχομένου, είμαστε αναγκασμένοι ή μάλλον (γιατί να μασάμε τα λόγια μας;) έχουμε το καθήκον να εμβαθύνουμε ολοένα και περισσότερο στις αιτίες, τα αποτελέσματα, τα επιγενόμενα, αλλά και τα επιφαινόμενα, που συγκρούονται και αλληλοδιαδέχονται μεταξύ τους χωρίς καν να το γνωρίζουν!!! Πρώτα απ᾽ όλα, ας περιγράψουμε ειδικά για εκείνους τους ασεβείς, αλλά και αγνώμονες, που δεν ενδιαφέρθηκαν να μάθουν, που αγνοούν μ᾽ άλλα λόγια την πραγματικότητα, το περιεχόμενό του. Τους καλούμε να συνέλθουν πριν να είναι αργά. Και δυστυχώς δεν είναι λίγοι αυτοί. Ρωτήσαμε, μάθαμε, απορήσαμε, και τελικά απογοητευτήκαμε από την τόση αδιαφορία... Μια αδιαφορία, που δίχως άλλο καλλιεργείται από τους γνωστούς μαύρους κύκλους, της κατάμαυρης νεοφιλελεύθερης αντίδρασης των πιο σκοτεινών κύκλων της συντηρητικής ντόπιας και ξένης νομενκλατούρας (go home, κυρά Μέρκελ...), που φθονούν την πρώτα φορά αριστερά κυβέρνηση.

Ας μπούμε όμως στο ψητό... Το σποτάκι διαρκεί μόλις δύο λεπτά και πέντε δευτερόλεπτα, όμως, η λαμπρότητα, οι ικανότητες, το ανάστημα του ηγέτη αναδεικνύονται σε τέτοιο βαθμό, που ο Κυριάκος μοιάζει με κουραμπιέ, που ξέμεινε από τα Χριστούγεννα. Στο πρώτο πλάνο ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης μοχθεί μπροστά στο φορητό υπολογιστή του με ύφος Μεγάλου Ναπολέοντα. Στο δεύτερο πλάνο ο fakos, που με μαεστρία καθοδηγεί ο σκηνοθέτης, συγκρατεί μέχρι και οι πρίζες του γραφείου σου είναι διαπλεκόμενες... Να φέρεις δικό σου μπλε χαλί, όταν θα πάρεις την εξουσία, δηλαδή του αγίου... ανήμερα. Ο Αλέξιος ο Κομμουνιστής, λοιπόν, κατεβαίνει τα σκαλιά από τα Χειμερινά Ανάκτορα, που άλωσε με την Επανάσταση του Δημοψηφίσματος του ΟΧΙ-ΝΑΙ, και στέκεται στητός και καμαρωτός σαν το παγώνι **λίγο πριν την έξοδο**. (Το πιάσατε το υπονοούμενο καθυστερημένα ή θα τα εξηγούμε όλα;) Οι υπότιτλοι βοηθούν, πάντως, καλού κακού: «**Η χώρα μας και πάλι ισότιμος συνομιλητής στην Ευρώπη, μας αναγνωρίζουν, μας ακούν μας σέβονται**». Ο Αλέξιος περιμένει ξένους ηγέτες στο γραφείο του, («η Ελλάδα διεθνής συνομιλητής») γράφει στον φορητό υπολογιστή του, μιλάει στο τηλέφωνο, σκέφτεται, χαμογελάει, κουνάει τα χεράκια του, συνομιλεί με τον πρόεδρο της Γαλλίας Εμμανουέλ Μακρόν, τον πρόεδρο της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν, τον τέως πρόεδρο των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν Κλωντ Γιουνκέρ, τον επίτροπο Οικονομικών Υποθέσεων Μοσκοβισί και τον πρόεδρο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης Άνχελ Γκουρία. «**Από τον φόβο περνάμε στην κανονικότητα, από την αμφισβήτηση στον σεβασμό**». Ο Αλέξιος ο Κομμουνιστής, εκφωνεί τον προσωπικό του διθύραμβο, έκπληκτος και ο ίδιος με το αριστερό μεγαλείο της υπάρξεώς του. Ο αυτοθαυμασμός του ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, η αυτοαποθέωσή του δεν έχει όρια: «**Από τις θυσίες των πολλών, περνάμε στις ανάγκες, στο δίκιο των πολλών και στα δικαιώματα για όλους. Ήταν δίκαιο και έγινε πράξη**». Πράξε ή σκάσε, Κυριάκο. (Το πιάσατε το υπονοούμενο βλαμμένα, ή θα πρέπει να τα λέμε όλα;...).

Πως εθίστηκε, όμως, ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης και πλέον απαιτεί να του στρώνουν συνεχώς κόκκινα χαλιά, γιατί δεν μπορεί πλέον να κάνει αλλιώς, γιατί πέταξε κυριολεκτικά από το παράθυρο την κόκκινη μοκέτα, που του έκανε δώρο η Μπέτυ Μπαζιάνα, που προφανώς σκέφτηκε να λαϊκίσει μ᾽ αυτόν τον τρόπο;

Πως άρχισαν όλα. Ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης πάτησε σε κόκκινο χαλί στη Σύνοδο Κορυφής στη Ρίγα στις 21-5-2015. Από ό,τι μπορείτε να αντιληφθείτε,

την προέλευσή της από το ρήμα ***ἵστημι*** (στέκομαι, κτίζω, οικοδομώ) και το ρήμα ***οἶδα*** (γνωρίζω), με ό,τι η σύνθεση των δυο συνεπάγεται, δηλαδή τη ροή τη γραφή, την καταγραφή της μαρτυρίας, την αρχειοθέτηση, και βέβαια τη μνήμη. Εξ ου και η φράση του ***Ησιόδου*** «***τά τ᾽ ἐόντα τά τ᾽ ἐσσόμενα πρό τ᾽ ἐόντα***» δηλαδή, «***για τα τωρινά, τα μέλλοντα, τα περασμένα λεν***». Ο ***Ευρυπίδης*** υποστήριζε ότι «***Είναι ευτυχής όποιος μελέτησε την ιστορία, γιατί αυτός ούτε τους πολίτες παρακινεί στην καταστροφή, ούτε ο ίδιος γίνεται άδικος***».

Ο άγγλος ιστορικός ***Έντουαρντ Χάλετ Καρ*** (E.H. Carr, 1892-1982) υποστήριζε ότι η «***ιστορία σημαίνει ερμηνεία***» και επίσης ότι «***η ιστορία αποτελείται από σώμα εξακριβωμένων γεγονότων***» προσθέτοντας ότι τα γεγονότα είναι στη διάθεση του ιστορικού μέσω ντοκουμέντων, επιγραφών και άλλων στοιχείων, «***όπως περίπου τα ψάρια στον πάγκο του ψαρά***» και επομένως ο ιστορικός διαλέγει αυτά, που τον ενδιαφέρουν και μετά «***τα μαγειρεύει και τα σερβίρει***» με όποιον τρόπο προτιμά.

Οι ιστορικοί, λοιπόν, σύμφωνα με τον ***Καρ*** είναι επιλεκτικοί, όμως δεν μπορούν να παραβλέπουν την σπουδαιότητα ορισμένων γεγονότων, που σύμφωνα με τον κοινό νου είναι ίδια για όλους και για τον λόγο αυτό αποτελούν ραχοκοκαλιά της Ιστορίας. Ο ***Καρ*** προσθέτει σ᾽ αυτό το σημείο ότι σε κάθε περίπτωση μεταξύ του ιστορικού και των γεγονότων, υπάρχει ένας διάλογος χωρίς τέλος «***μεταξύ του παρόντος και του παρελθόντος***».

Σύμφωνα με τον γάλλο φιλόσοφο ***Πολ Ρικέρ*** συχνά η ίδια η εργασία του ιστορικού είναι κατ᾽ ανάγκην προσανατολισμένη στην αναζήτηση, όχι της αλήθειας, αλλά του καλού, ενώ αμέτρητες είναι οι καταχρήσεις της μνήμης, που υπάγονται στην αναζήτηση της δικαιοσύνης και μόνο. Κάθε μορφής εξουσία είναι προσηλωμένη στην εξάλειψη των ιστορικών ιχνών υπέρ της λήθης, στην οργάνωση της λήθης, αλλά και στην επιβολή τής κατ᾽ επιταγήν λήθης (αμνηστία). Πώς, όμως, θα αντιπαρατεθούμε σε κάθε μορφής εξουσία, εάν πρώτα απ᾽ όλα δεν μπορούμε να συλλάβουμε, ότι με την γλώσσα δεν επικοινωνούμε απλά, αλλά αποτυπώνουμε και εκφράζουμε έννοιες, και ότι η χρήση τους (των εννοιών) είναι βασική προϋπόθεση της συλλογικής μνήμης; Μια σύγκρουση, μια εξέγερση, οι διαπραγματεύσεις για την κατάπαυσή τους, οι διαδικασίες υπονόμευσης ή οι διεργασίες εξάπλωσής τους συμβαίνουν ένα σύντομο χρονικό διάστημα, όμως στοχεύουν σε μια βαθύτερη μεταβολή. Αυτή η μεταβολή, όταν πραγματοποιείται, δεν είναι στιγμιαία ούτε ολοκληρωτική, ούτε πάντα αφορά όλες τις πλευρές της πραγματικότητας, αφού γι᾽ αυτήν «εργάζονται» πολυάριθμες ομάδες ανθρώπων, με διαφορετικές ιδέες και πρακτικές. Η σύγκλιση ή απόκλιση μεταξύ τους, αλλά και ο ανταγωνισμός, που διέπει τις σχέσεις τους, η απόρριψη της πολιτικής ή η υιοθέτησή της, είναι στοιχεία, που σημαδεύουν βαθειά την μεταβολή.

Οι σκέψεις αυτές γίνονται με αφορμή εκτός των άλλων την

το περίφημο νέο σποτάκι που έδωσε στην δημοσιότητα το προπαγανδιστικό επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου. Επειδή, όμως, ένα τόσο σοβαρό γεγονός, (δεν αστειευόμαστε), όπως και κάθε παρόμοιο σοβαρό γεγονός, αναμφισβήτητης εμβέλειας γεννάει, σαν τις κότες, συνεχώς νέα ερωτήματα, φιλοσοφικού και άλλου περιεχομένου, είμαστε αναγκασμένοι ή μάλλον (γιατί να μασάμε τα λόγια μας;) έχουμε το καθήκον να εμβαθύνουμε ολοένα και περισσότερο στις αιτίες, τα αποτελέσματα, τα επιγενόμενα, αλλά και τα επιφαινόμενα, που συγκρούονται και αλληλοδιαδέχονται μεταξύ τους χωρίς καν να το γνωρίζουν!!! Πρώτα απ᾽ όλα, ας περιγράψουμε ειδικά για εκείνους τους ασεβείς, αλλά και αγνώμονες, που δεν ενδιαφέρθηκαν να μάθουν, που αγνοούν μ᾽ άλλα λόγια την πραγματικότητα, το περιεχόμενό του. Τους καλούμε να συνέλθουν πριν να είναι αργά. Και δυστυχώς δεν είναι λίγοι αυτοί. Ρωτήσαμε, μάθαμε, απορήσαμε, και τελικά απογοητευτήκαμε από την τόση αδιαφορία... Μια αδιαφορία, που δίχως άλλο καλλιεργείται από τους γνωστούς μαύρους κύκλους, της κατάμαυρης νεοφιλελεύθερης αντίδρασης των πιο σκοτεινών κύκλων της συντηρητικής ντόπιας και ξένης νομενκλατούρας (go home, κυρά Μέρκελ...), που φθονούν την πρώτα φορά αριστερά κυβέρνηση.

Ας μπούμε όμως στο ψητό... Το σποτάκι διαρκεί μόλις δύο λεπτά και πέντε δευτερόλεπτα, όμως, η λαμπρότητα, οι ικανότητες, το ανάστημα του ηγέτη αναδεικνύονται σε τέτοιο βαθμό, που ο Κυριάκος μοιάζει με κουραμπιέ, που ξέμεινε από τα Χριστούγεννα. Στο πρώτο πλάνο ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης μοχθεί μπροστά στο φορητό υπολογιστή του με ύφος Μεγάλου Ναπολέοντα. Στο δεύτερο πλάνο ο fakos, που με μαεστρία καθοδηγεί ο σκηνοθέτης, συγκρατεί πλέον το προφίλ του Prime Minister GR για να το αποδώσει στην αιωνιότητα... Ο Αλέξιος περιεργάζεται την οθόνη βλοσυρός, αποφασιστικός, αλλά ταυτόχρονα εκπέμποντας το μήνυμα, που περιμένουν από αυτόν οι υπήκοοί του: όλα είναι υπό έλεγχο, τα ηνία της χώρας βρίσκονται στα κατάλληλα χέρια. Ταυτόχρονα οι υπότιτλοι συγκλονίζουν: **«Ελλάδα από την άδεια θέση, στην δυνατή παρουσία»**, **«από τα χρόνια της μικρής ευθύνης στην δύναμη της πράξης»**. Το πλάνο αλλάζει και πάλι και ένας άνθρωπος με κομμένο το κεφάλι κλωτσάει το έρμο το κόκκινο χαλί, το οποίο κουτρουβαλιάζεται στα σκαλιά του Μεγάρου Μαξίμου. Κατόπιν μια καθαρίστρια ντυμένη με μπλε φορεσιά, που μοιάζει συγγενής του Πάνου του Καμμένου, καθαρίζει το κόκκινο χαλί: **«Με σαφήνεια... καθαρότητα και εξορθολογισμό»**. Στην συνέχεια αντικρύζουμε για μια στιγμή το επταμελές συνεργείο

κακού: **«Η χώρα μας και πάλι ισότιμος συνομιλητής στην Ευρώπη, μας αναγνωρίζουν, μας ακούν μας σέβονται»**. Ο Αλέξιος περιμένει ξένους ηγέτες στο γραφείο του, («η Ελλάδα διεθνής συνομιλητής») γράφει στον φορητό υπολογιστή του, μιλάει στο τηλέφωνο, σκέφτεται, χαμογελάει, κουνάει τα χεράκια του, συνομιλεί με τον πρόεδρο της Γαλλίας Εμμανουέλ Μακρόν, τον πρόεδρο της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν, τον τέως πρόεδρο των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν Κλωντ Γιουνκέρ, τον επίτροπο Οικονομικών Υποθέσεων Μοσκοβισί και τον πρόεδρο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης Άνχελ Γκουρία. **«Από τον φόβο περνάμε στην κανονικότητα, από την αμφισβήτηση στον σεβασμό»**. Ο Αλέξιος ο Κομμουνιστής, εκφωνεί τον προσωπικό του διθύραμβο, έκπληκτος και ο ίδιος με το αριστερό μεγαλείο της υπάρξεώς του. Ο αυτοθαυμασμός του ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, η αυτοαποθέωσή του δεν έχει όρια: **«Από τις θυσίες των πολλών, περνάμε στις ανάγκες, στο δίκιο των πολλών και στα δικαιώματα για όλους. Ήταν δίκαιο και έγινε πράξη»**. Πράξε ή σκάσε, Κυριάκο. (Το πιάσατε το υπονοούμενο βλαμμένα, ή θα πρέπει να τα λέμε όλα;...).

Πως εθίστηκε, όμως, ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης και πλέον απαιτεί να του στρώνουν συνεχώς κόκκινα χαλιά, γιατί δεν μπορεί πλέον να κάνει αλλιώς, γιατί πέταξε κυριολεκτικά από το παράθυρο την κόκκινη μοκέτα, που του έκανε δώρο η Μπέτυ Μπαζιάνα, που προφανώς σκέφτηκε να λαϊκίσει μ᾽ αυτόν τον τρόπο;

Πως άρχισαν όλα. Ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης πάτησε σε κόκκινο χαλί στη Σύνοδο Κορυφής στη Ρίγα στις 21-5-2015. Από ό,τι μπορείτε να αντιληφθείτε, αν και δεν είναι βέβαιο ότι μπορείτε και εύκολα να τον καταλάβετε –γι᾽ αυτόν ακριβώς τον λόγο και κουραζόμαστε λίγο παραπάνω–, κοιτάζει με νόημα, και ευχαρίστηση το κόκκινο χαλί που ετοιμάζεται να πατήσει. Εδώ έγινε η μεγάλη ζημιά... Η συνέχεια ήταν αναπόφευκτη.



όποιον τρόπο προτιμά.

Οι ιστορικοί, λοιπόν, σύμφωνα με τον ***Καρ*** είναι επιλεκτικοί, όμως δεν μπορούν να παραβλέπουν την σπουδαιότητα ορισμένων γεγονότων, που σύμφωνα με τον κοινό νου είναι ίδια για όλους και για τον λόγο αυτό αποτελούν ραχοκοκαλιά της Ιστορίας. Ο ***Καρ*** προσθέτει σ' αυτό το σημείο ότι σε κάθε περίπτωση μεταξύ του ιστορικού και των γεγονότων, υπάρχει ένας διάλογος χωρίς τέλος «***μεταξύ του παρόντος και του παρελθόντος***».

Σύμφωνα με τον γάλλο φιλόσοφο ***Πολ Ρικέρ*** συχνά η ίδια η εργασία του ιστορικού είναι κατ' ανάγκην προσανατολισμένη στην αναζήτηση, όχι της αλήθειας, αλλά του καλού, ενώ αμέτρητες είναι οι καταχρήσεις της μνήμης, που υπάγονται στην αναζήτηση της δικαιοσύνης και μόνο. Κάθε μορφής εξουσία είναι προσηλωμένη στην εξάλειψη των ιστορικών ιχνών υπέρ της λήθης, στην οργάνωση της λήθης, αλλά και στην επιβολή τής κατ' επιταγήν λήθης (αμνηστία). Πώς, όμως, θα αντιπαρατεθούμε σε κάθε μορφής εξουσία, εάν πρώτα απ' όλα δεν μπορούμε να συλλάβουμε, ότι με την γλώσσα δεν επικοινωνούμε απλά, αλλά αποτυπώνουμε και εκφράζουμε έννοιες, και ότι η χρήση τους (των εννοιών) είναι βασική προϋπόθεση της συλλογικής μνήμης; Μια σύγκρουση, μια εξέγερση, οι διαπραγματεύσεις για την κατάπαυσή τους, οι διαδικασίες υπονόμευσης ή οι διεργασίες εξάπλωσής τους συμβαίνουν ένα σύντομο χρονικό διάστημα, όμως στοχεύουν σε μια βαθύτερη μεταβολή. Αυτή η μεταβολή, όταν πραγματοποιείται, δεν είναι στιγμιαία ούτε ολοκληρωτική, ούτε πάντα αφορά όλες τις πλευρές της πραγματικότητας, αφού γι' αυτήν «εργάζονται» πολυάριθμες ομάδες ανθρώπων, με διαφορετικές ιδέες και πρακτικές. Η σύγκλιση ή απόκλιση μεταξύ τους, αλλά και ο ανταγωνισμός, που διέπει τις σχέσεις τους, η απόρριψη της πολιτικής ή η υιοθέτησή της, είναι στοιχεία, που σημαδεύουν βαθειά την μεταβολή.

Οι σκέψεις αυτές γίνονται με αφορμή εκτός των άλλων την παρέλευση 15 ετών από το 2003, ένα έτος που σημαδεύτηκε από σημαντικότατα γεγονότα, όπως έχουμε επανειλημμένα εκτιμήσει και καταγράψει (βλ. έκδοση Αναρχικής Αρχειοθήκης, *Θεσσαλονίκη 2003*). Για εμάς η συλλογική μνήμη ορίζεται πρώτα απ' όλα ως εκείνο, που οι ομάδες δημιουργούν με το παρελθόν τους, αλλά και καλλιεργούν στο παρόν, γιατί η μνήμη μπορεί να μην ταυτίζεται με την ιστορία, αλλά είναι ζωή και αποτελεί αέναο δεσμό ανάμεσα σε όλους εκείνους που παλεύουν ασυμβίβαστα στους θανάτους και την φθορά που προσφέρει η κάθε μορφής εξουσία.

Ιούνιος 2018

λίγοι αυτοί. Ρωτήσαμε, μάθαμε, απορήσαμε, και τελικά απογοητευτήκαμε από την τόση αδιαφορία... Μια αδιαφορία, που δίχως άλλο καλλιεργείται από τους γνωστούς μαύρους κύκλους, της κατάμαυρης νεοφιλελεύθερης αντίδρασης των πιο σκοτεινών κύκλων της συντηρητικής ντόπιας και ξένης νομενκλατούρας (go home, κυρά Μέρκελ...), που φθονούν την πρώτα φορά αριστερά κυβέρνηση.

Ας μπούμε όμως στο ψητό... Το σποτάκι διαρκεί μόλις δύο λεπτά και πέντε δευτερόλεπτα, όμως, η λαμπρότητα, οι ικανότητες, το ανάστημα του ηγέτη αναδεικνύονται σε τέτοιο βαθμό, που ο Κυριάκος μοιάζει με κουραμπιέ, που έμεινε από τα Χριστούγεννα. Στο πρώτο πλάνο ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης μοχθεί μπροστά στο φορητό υπολογιστή του με ύφος Μεγάλου Ναπολέοντα. Στο δεύτερο πλάνο ο fakos, που με μαεστρία καθοδηγεί ο σκηνοθέτης, συγκρατεί πλέον το προφίλ του Prime Minister GR για να το αποδώσει στην αιωνιότητα... Ο Αλέξιος περιεργάζεται την οθόνη βλοσυρός, αποφασιστικός, αλλά ταυτόχρονα εκπέμποντας το μήνυμα, που περιμένουν από αυτόν οι υπήκοοί του: όλα είναι υπό έλεγχο, τα ηνία της χώρας βρίσκονται στα κατάλληλα χέρια. Ταυτόχρονα οι υπότιτλοι συγκλονίζουν: «**Ελλάδα από την άδεια θέση, στην δυνατή παρουσία**», «**από τα χρόνια της μικρής ευθύνης στην δύναμη της πράξης**». Το πλάνο αλλάζει και πάλι και ένας άνθρωπος με κομμένο το κεφάλι κλωτσάει το έρμο το κόκκινο χαλί, το οποίο κουτρουβαλιάζεται στα σκαλιά του Μεγάρου Μαξίμου. Κατόπιν μια καθαρίστρια ντυμένη με μπλε φορεσιά, που μοιάζει συγγενής του Πάνου του Καμμένου, καθαρίζει το κόκκινο χαλί: «**Με σαφήνεια... καθαρότητα και εξορθολογισμό**». Στην συνέχεια αντικρύζουμε για μια στιγμή το επταμελές συνεργείο της ΕΡΤ το οποίο βρίσκεται σε μια κινητικότητα (άλλο υπονοούμενο) και αμέσως μετά ο Αλέξιος, βιαστικός, προφανώς σε ένα ακόμη ραντεβού με την ιστορία, κατεβαίνει τα σκαλιά πατώντας επιτέλους στο κόκκινο χαλί στο οποίο κινείται, προσέξτε παρακαλώ, περίπου κατά την διάρκεια του ενός τρίτου του συνολικού χρόνου, που διαρκεί το σποτάκι. Το πιάσατε το υπονοούμενο χαϊβάνια ή πρέπει να τα εξηγούμε όλα; Και πρώτος απ' όλους, εσύ γουρλομάτη Κυριάκο, άντε τώρα να μην έρθουμε και τα πούμε από κοντά, που θέλεις να πατήσεις και σύντομα το κόκκινο χαλί, που

θαυμασμός του ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, η αυτοαποθέωσή του δεν έχει όρια: «**Από τις θυσίες των πολλών, περνάμε στις ανάγκες, στο δίκιο των πολλών και στα δικαιώματα για όλους. Ήταν δίκαιο και έγινε πράξη**». Πράξε ή σκάσε, Κυριάκο. (Το πιάσατε το υπονοούμενο βλαμμένα, ή θα πρέπει να τα λέμε όλα;...).

Πως εθίστηκε, όμως, ο λαοπρόβλητος κομμουνιστής ηγέτης και πλέον απαιτεί να του στρώνουν συνεχώς κόκκινα χαλιά, γιατί δεν μπορεί πλέον να κάνει αλλιώς, γιατί πέταξε κυριολεκτικά από το παράθυρο την κόκκινη μοκέτα, που του έκανε δώρο η Μπέτυ Μπαζιάνα, που προφανώς σκέφτηκε να λαϊκίσει μ' αυτόν τον τρόπο;

Πως άρχισαν όλα. Ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης πάτησε σε κόκκινο χαλί στη Σύνοδο Κορυφής στη Ρίγα στις 21-5-2015. Από ό,τι μπορείτε να αντιληφθείτε, αν και δεν είναι βέβαιο ότι μπορείτε και εύκολα να τον καταλάβετε –γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και κουραζόμαστε λίγο παραπάνω–, κοιτάζει με νόημα, και ευχαρίστηση το κόκκινο χαλί που ετοιμάζεται να πατήσει. Εδώ έγινε η μεγάλη ζημιά... Η συνέχεια ήταν αναπόφευκτη.



Στις 11-2-2016 η γαλλική εφημερίδα Φιγκαρώ με τον τίτλο «**Το Ιράν ξεδιπλώνει κόκκινο χαλί για τον Αλέξη Τσίπρα**», αναφέρθηκε στην επίσημη επίσκεψη τού Έλληνα πρωθυπουργού υπογραμμίζοντας ότι «η Τεχεράνη, ως ιστορικός προμηθευτής πετρελαίου της Αθήνας, επιθυμεί να καταστήσει την Ελλάδα σημείο εισόδου της στην Ευρώπη». Έτσι, «με ανοιχτές αγκάλες» υποδέχθηκαν τον Αλέξη Τσίπρα, που ήταν και ο πρώτος αρχηγός «ευρωπαϊκής χώρας στρατηγικής σημασίας», που επισκέφθηκε το Ιράν. Από το Ισπαχάν

συνέχεια στη σελ. 4

ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΑ ΔΕΚΑΝΙΚΙΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ ΚΑΙ Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΦΟΡΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ...

«Γιατί μια αποφασιστική πολιτική βαθμίδα ονομάστηκε «κίνημα»; Τα ερωτήματά μου προκύπτουν από αυτή τη συνειδητοποίηση, ότι δεν είναι δυνατό να αφεθεί αυτή η έννοια χωρίς ορισμό, πρέπει να σκεφτούμε πάνω στο κίνημα, επειδή αυτή η έννοια είναι το «αδιανόητό» μας, και εφ' όσον παραμένει τέτοιο μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τις επιλογές και τις στρατηγικές μας. Δεν πρόκειται απλώς για ένα φιλολογικό ενδοιασμό λόγω του ότι η ορολογία είναι η ποιητική, άρα η παραγωγική στιγμή της σκέψης, ούτε θέλω να το κάνω επειδή δουλειά μου είναι να ορίζω έννοιες, από συνήθεια. Πραγματικά θεωρώ ότι η άκριτη χρήση των εννοιών μπορεί να ευθύνεται για πολλές ήττες».

(Διάλεξη του ***Giorgio Agaben*** στην Πάντοβα το 2005, με τίτλο ***Che cos'è un movimento*** στα πλαίσια σεμιναρίου με τίτλο ***Democrazia e Guerra***, μτφ Α. Γαβριηλίδης)

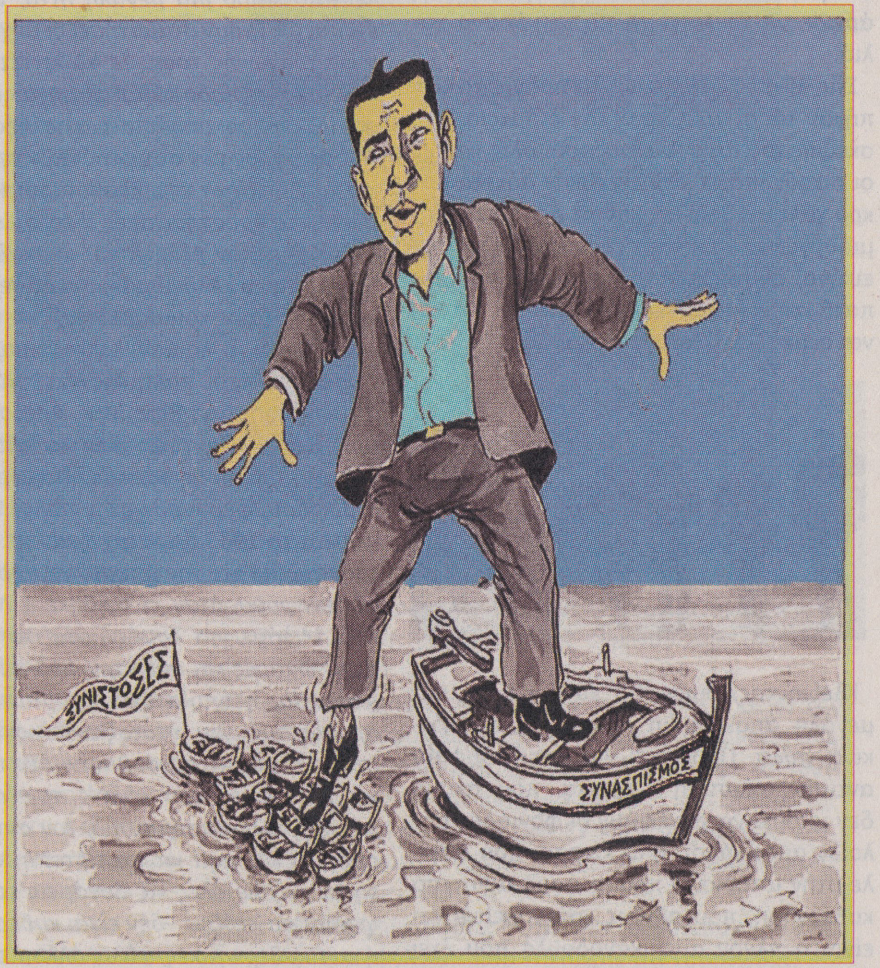
Ο ***Charles Tilly,*** στο βιβλίο του ***Κοινωνικά Κινήματα 1768-2004,*** στις απαρχές του κεφαλαίου με τον τίτλο οι ***Ερμηνείες των Κοινωνικών Κινημάτων,*** παρατηρεί ότι *«Οι ονομασίες των πολιτικών γεγονότων αποκτούν βαρύτητα, όταν φέρνουν ευρύτατα αναγνωρισμένα αποτελέσματα και όταν προκύπτουν σαφείς συνέπειες από το ότι ένα γεγονός αποκτά μια ονομασία – ή αποτυγχάνει να την αποκτήσει. Με το να αποκαλέσουμε ένα γεγονός ως ταραχή, θορυβώδη διαπληκτισμό ή περίπτωση γενοκτονίας στιγματίζουμε όσους συμμετέχουν σ' αυτό. Με το να το χαρακτηρίσουμε αντίθετα εκλογικό θρίαμβο, στρατιωτική νίκη ή ειρηνευτική συμφωνία, βελτιώνουμε σε γενικές γραμμές τη φήμη των οργανωτών τους».*

Ο ***Tilly*** διαπιστώνει, επίσης, ότι συχνά οι αναλυτές παραβλέπουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των ακτιβιστών, των ψηφοφόρων, των στόχων, των αρχών, των συμμάχων, των αντιπάλων, των εχθρών και των ακροατηρίων

δύναμη στην διαχείριση κινηματικών πόρων και κινηματικών δυνάμεων. Ακτιβισμός χαρακτηρίζεται κάθε πολιτική συμπεριφορά που δίνει υπέρμετρη σημασία στη δράση και λιγότερη στη θεωρητική θεμελίωση μιας δραστηριότητας τουλάχιστον φαινομενικά. Η στρατολόγηση ακτιβιστών, συνήθως, γίνεται στην βάση των επειγουσών αναγκών που γεννάει λόγου χάρη η καταστολή, ή η ανάγκη διεύρυνσης των πολιτικών δικαιωμάτων, που φαίνεται ότι είναι διατεθειμένη να παραχωρήσει η εξουσία, πάντα με το αζημίωτο, ή η επείγουσα ***«ανάγκη»*** να παραχθεί κινηματικό έργο. Η δράση, εκτός των άλλων, για να είναι περισσότερο ελκυστική παρουσιάζεται συνήθως ως αντι-γραφειοκρατική αποκεντρωμένη και διάχυτη, αδιαμεσολάβητη και αντιθετική στις κομματικές λογικές.

Η πραγματικότητα, βέβαια, είναι πολύ διαφορετική. **Η σύνδεση με τα κοινωνικά κινήματα είναι ένας στρατηγικός στόχος για τα κόμματα** και όχι μόνον τα αριστερά ή τα κομμουνιστικά, κάτι που είναι ιδιαίτερα εύκολα να διακρίνει κάποιος σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό στις πολιτικές τους εκστρατείες όσο και στις εκλογικές αναμετρήσεις. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οργανωμένες πολιτικές ομάδες ποικίλων συμφερόντων με πόρους και διασυνδέσεις διεκδικούν την ενίσχυση της θέσης τους μέσω της ένταξης σε μια κινηματική διαδικασία, που πολλές φορές περιλαμβάνει «ασύνδετα» επεισόδια, νίκες ή ήττες που, όμως, έτσι κι αλλιώς «σπάνε» την ρουτίνα της διακυβέρνησης.

Η κινηματική επιλογή να ενισχυθεί μια συγκεκριμένη



θα εμφανιστεί αργά ή γρήγορα ανάλογα με το πότε θα προκηρυχθούν εκλογές και μάλιστα με ενισχυμένα επιχειρήματα.

Και ο λόγος είναι απλός. Η διαχείριση των κρατικών υποθέσεων από το Συριζα δεν αποτελεί μια μικρή παρένθεση, αλλά αντίθετα στρατηγική επιλογή πλέον για σημαντικά τμήματα της εγχώριας –και όχι μόνο– πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Σε κάθε περίπτωση ο Συριζα αποτελεί

από αυτή τη συνειδητοποίηση, ότι δεν είναι δυνατό να αφεθεί αυτή η έννοια χωρίς ορισμό, πρέπει να σκεφτούμε πάνω στο κίνημα, επειδή αυτή η έννοια είναι το «αδιανόητό» μας, και εφ' όσον παραμένει τέτοιο μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τις επιλογές και τις στρατηγικές μας. Δεν πρόκειται απλώς για ένα φιλολογικό ενδοιασμό λόγω του ότι η ορολογία είναι η ποιητική, άρα η παραγωγική στιγμή της σκέψης, ούτε θέλω να το κάνω επειδή δουλειά μου είναι να ορίζω έννοιες, από συνήθεια. Πραγματικά θεωρώ ότι η άκριτη χρήση των εννοιών μπορεί να ευθύνεται για πολλές ήττες».*

(Διάλεξη του ***Giorgio Agaben*** στην Πάντοβα το 2005, με τίτλο ***Che cos'è un movimento*** στα πλαίσια σεμιναρίου με τίτλο ***Democrazia e Guerra***, μτφ Α. Γαβριηλίδης)

Ο ***Charles Tilly,*** στο βιβλίο του ***Κοινωνικά Κινήματα 1768-2004,*** στις απαρχές του κεφαλαίου με τον τίτλο οι ***Ερμηνείες των Κοινωνικών Κινημάτων,*** παρατηρεί ότι *«Οι ονομασίες των πολιτικών γεγονότων αποκτούν βαρύτητα, όταν φέρνουν ευρύτατα αναγνωρισμένα αποτελέσματα και όταν προκύπτουν σαφείς συνέπειες από το ότι ένα γεγονός αποκτά μια ονομασία – ή αποτυγχάνει να την αποκτήσει. Με το να αποκαλέσουμε ένα γεγονός ως ταραχή, θορυβώδη διαπληκτισμό ή περίπτωση γενοκτονίας στιγματίζουμε όσους συμμετέχουν σ' αυτό. Με το να το χαρακτηρίσουμε αντίθετα εκλογικό θρίαμβο, στρατιωτική νίκη ή ειρηνευτική συμφωνία, βελτιώνουμε σε γενικές γραμμές τη φήμη των οργανωτών τους».*

Ο ***Tilly*** διαπιστώνει, επίσης, ότι συχνά οι αναλυτές παραβλέπουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των ακτιβιστών, των ψηφοφόρων, των στόχων, των αρχών, των συμμάχων, των αντιπάλων, των εχθρών και των ακροατηρίων που διαμορφώνουν την μεταβαλλόμενη υφή των κοινωνικών κινημάτων. Έχει υποστηρίξει, ακόμη, πως οι κινηματικές διεκδικητικές δράσεις συνιστούν βασικό παράγοντα διαμόρφωσης της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας, καθώς ***δεν είναι διόλου υπερβολικό να υποστηρίξει κάποιος, πως ό,τι σήμερα θεωρείται θεσμικά παγιωμένος διακανονισμός, έχει τις καταβολές του σε συλλογικές δράσεις, που κατά τη στιγμή της αρχικής τους ανάληψης υπήρξαν εξωθεσμικά συγκρουσιακές*** (Tilly 1999). Μελετητές, όπως ο ***Sidney Tarrow*** (1998), τονίζουν πως λυδία λίθος της κινηματικής υπόστασης είναι ο *παρατεταμένος χαρακτήρας* των διεκδικητικών δράσεων, αλλιώς πρόκειται για απλά συγκρουσιακά επεισόδια.

Έτσι, όπως διαπιστώνουμε σε πολλές περιπτώσεις η απλή έγκριση, που αρχικά δίνεται σε μια συλλογική δρά-

Ακτιβισμός χαρακτηρίζεται κάθε πολιτική συμπεριφορά που δίνει υπέρμετρη σημασία στη δράση και λιγότερη στη θεωρητική θεμελίωση μιας δραστηριότητας τουλάχιστον φαινομενικά. Η στρατολόγηση ακτιβιστών, συνήθως, γίνεται στην βάση των επειγουσών αναγκών που γεννάει λόγου χάρη η καταστολή, ή η ανάγκη διεύρυνσης των πολιτικών δικαιωμάτων, που φαίνεται ότι είναι διατεθειμένη να παραχωρήσει η εξουσία, πάντα με το αζημίωτο, ή η επείγουσα ***«ανάγκη»*** να παραχθεί κινηματικό έργο. Η δράση, εκτός των άλλων, για να είναι περισσότερο ελκυστική παρουσιάζεται συνήθως ως αντι-γραφειοκρατική αποκεντρωμένη και διάχυτη, αδιαμεσολάβητη και αντιθετική στις κομματικές λογικές.

Η πραγματικότητα, βέβαια, είναι πολύ διαφορετική. **Η σύνδεση με τα κοινωνικά κινήματα είναι ένας στρατηγικός στόχος για τα κόμματα** και όχι μόνον τα αριστερά ή τα κομμουνιστικά, κάτι που είναι ιδιαίτερα εύκολα να διακρίνει κάποιος σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό στις πολιτικές τους εκστρατείες όσο και στις εκλογικές αναμετρήσεις. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οργανωμένες πολιτικές ομάδες ποικίλων συμφερόντων με πόρους και διασυνδέσεις διεκδικούν την ενίσχυση της θέσης τους μέσω της ένταξης σε μια κινηματική διαδικασία, που πολλές φορές περιλαμβάνει «ασύνδετα» επεισόδια, νίκες ή ήττες που, όμως, έτσι κι αλλιώς «σπάνε» την ρουτίνα της διακυβέρνησης.

Η κινηματική επιλογή να ενισχυθεί μια συγκεκριμένη εξουσιαστική μερίδα που αντιτίθεται σε μια άλλη δεν λαμβάνεται την «στιγμή» που εκδηλώνεται αυτή η διάθεση. Μ' άλλα λόγια η εκλογική στήριξη, λόγου χάρη, του Συριζα μπορεί να πραγματοποιείται με φανερό τρόπο έστω και έμμεσα κατά την διάρκεια της επίσημης προεκλογικής περιόδου, μπορεί όμως κάλλιστα να πραγματοποιείται σταθερά και μεθοδικά σε «ανύποπτο» χρόνο και με έμμεσο τρόπο. Θα θυμίσουμε την τεράστια σημασία του δημοψηφίσματος του Ιουλίου 2015, όσον αφορά την στήριξη του καθεστώτος Τσίπρα και της εκλογικής «επιτυχίας», που επέδειξε τον Σεπτέμβρη της ίδιας χρονιάς παρ' ότι έχασε πάνω από 300.000 ψήφους. Οι «αντιεξουσιαστικές» ψήφοι ήταν μεμονωμένες; Δυστυχώς όχι. Η προπαγάνδα μάλιστα υπέρ του Συριζα, όπως είναι ευρέως γνωστό, ήταν πολλές φορές φανερή, ενώ την ίδια στιγμή



θα εμφανιστεί αργά ή γρήγορα ανάλογα με το πότε θα προκηρυχθούν εκλογές και μάλιστα με ενισχυμένα επιχειρήματα.

Και ο λόγος είναι απλός. Η διαχείριση των κρατικών υποθέσεων από το Συριζα δεν αποτελεί μια μικρή παρένθεση, αλλά αντίθετα στρατηγική επιλογή πλέον για σημαντικά τμήματα της εγχώριας –και όχι μόνο– πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Σε κάθε περίπτωση ο Συριζα αποτελεί πλέον έναν αξιόπιστο διαχειριστή πρώτα απ' όλα, γιατί μπορεί να επιδεικνύει την ικανότητα να αφομοιώνει τις κοινωνικές αντιδράσεις, να εμφανίζει ανώφελες κάθε είδους κινητοποιήσεις, να μοιράζει κινηματικούς πόρους ή να κλείνει το μάτι στα «κακά παιδιά» των Εξαρχείων. Η επόμενη εκλογική αναμέτρηση, όμως, έχει τεράστια σημασία για το σύνολο του εξουσιαστικού μπλοκ, καθώς θα πρέπει από κοινού να διαχειριστούν την «επόμενη ημέρα», τόσο τα υπάρχοντα κόμματα όσο και αυτά, που πιθανόν θα αντικαταστήσουν τα ήδη φθαρμένα που σχηματίστηκαν λόγω της λεγόμενης κρίσης.

Το καθεστώς Τσίπρα αναζητά με κάθε τρόπο στηρίγματα, ώστε να μην βυθιστεί σε σημείο αναπότρεπτο, ενώ περιώνυμοι εκφραστές του δεν κρύβουν την επιθυμία τους να παραταθεί, όσο το δυνατόν γίνεται, η παραμονή του στην εξουσία. Επομένως, το οποιοδήποτε άλλοθι δεν

Ο ***Charles Tilly,*** στο βιβλίο του ***Κοινωνικά Κινήματα 1768-2004,*** στις απαρχές του κεφαλαίου με τον τίτλο οι ***Ερμηνείες των Κοινωνικών Κινημάτων,*** παρατηρεί ότι «*Οι ονομασίες των πολιτικών γεγονότων αποκτούν βαρύτητα, όταν φέρνουν ευρύτατα αναγνωρισμένα αποτελέσματα και όταν προκύπτουν σαφείς συνέπειες από το ότι ένα γεγονός αποκτά μια ονομασία – ή αποτυγχάνει να την αποκτήσει. Με το να αποκαλέσουμε ένα γεγονός ως ταραχή, θορυβώδη διαπληκτισμό ή περίπτωση γενοκτονίας στιγματίζουμε όσους συμμετέχουν σ' αυτό. Με το να το χαρακτηρίσουμε αντίθετα εκλογικό θρίαμβο, στρατιωτική νίκη ή ειρηνευτική συμφωνία, βελτιώνουμε σε γενικές γραμμές τη φήμη των οργανωτών τους*».

Ο ***Tilly*** διαπιστώνει, επίσης, ότι συχνά οι αναλυτές παραβλέπουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των ακτιβιστών, των ψηφοφόρων, των στόχων, των αρχών, των συμμάχων, των αντιπάλων, των εχθρών και των ακροατηρίων που διαμορφώνουν την μεταβαλλόμενη υφή των κοινωνικών κινημάτων. Έχει υποστηρίξει, ακόμη, πως οι κινηματικές διεκδικητικές δράσεις συνιστούν βασικό παράγοντα διαμόρφωσης της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας, καθώς ***δεν είναι διόλου υπερβολικό να υποστηρίξει κάποιος, πως ό,τι σήμερα θεωρείται θεσμικά παγιωμένος διακανονισμός, έχει τις καταβολές του σε συλλογικές δράσεις, που κατά τη στιγμή της αρχικής τους ανάληψης υπήρξαν εξωθεσμικά συγκρουσιακές*** (Tilly 1999). Μελετητές, όπως ο ***Sidney Tarrow*** (1998), τονίζουν πως λυδία λίθος της κινηματικής υπόστασης είναι ο *παρατεταμένος χαρακτήρας* των διεκδικητικών δράσεων, αλλιώς πρόκειται για απλά συγκρουσιακά επεισόδια.

Έτσι, όπως διαπιστώνουμε σε πολλές περιπτώσεις η απλή έγκριση, που αρχικά δίνεται σε μια συλλογική δράση οδηγεί, καταχρηστικά φυσικά, και στο χαρακτηρισμό της ως κοινωνικό κίνημα. Ακριβώς στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η επίμονη αναζήτηση της μαζικότητας, ενός στοιχείου, που, υποτίθεται, από μόνο του κατοχυρώνει την κινηματική υπόσταση. Η προσβασιμότητα, λοιπόν, στο πολιτικό σύστημα προϋποθέτει και την πολιτική αναγνώριση, δίχως την οποία οι διεκδικήσεις, που θα τεθούν με διάφορους τρόπους, δεν θα ληφθούν υπ' όψιν από τους διαχειριστές της εξουσίας στους οποίους απευθύνονται.

Η δυνατότητα συχνής κινητοποίησης, όπως ήδη αναφέρθηκε, διακρίνει την κινηματική δράση από τα απλά συγκρουσιακά επεισόδια· ο ακτιβισμός άλλωστε εντείνει την καθήλωση στην πολιτική και φυσικά είναι η κινητήρια σολάβητη και αντιθετική στις κομματικές λογικές.

Η πραγματικότητα, βέβαια, είναι πολύ διαφορετική. **Η σύνδεση με τα κοινωνικά κινήματα είναι ένας στρατηγικός στόχος για τα κόμματα** και όχι μόνον τα αριστερά ή τα κομμουνιστικά, κάτι που είναι ιδιαίτερα εύκολα να διακρίνει κάποιος σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό στις πολιτικές τους εκστρατείες όσο και στις εκλογικές αναμετρήσεις. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οργανωμένες πολιτικές ομάδες ποικίλων συμφερόντων με πόρους και διασυνδέσεις διεκδικούν την ενίσχυση της θέσης τους μέσω της ένταξης σε μια κινηματική διαδικασία, που πολλές φορές περιλαμβάνει «ασύνδετα» επεισόδια, νίκες ή ήττες που, όμως, έτσι κι αλλιώς «σπάνε» την ρουτίνα της διακυβέρνησης.



Η κινηματική επιλογή να ενισχυθεί μια συγκεκριμένη εξουσιαστική μερίδα που αντιτίθεται σε μια άλλη δεν λαμβάνεται την «στιγμή» που εκδηλώνεται αυτή η διάθεση. Μ' άλλα λόγια η εκλογική στήριξη, λόγου χάρη, του Συριζα μπορεί να πραγματοποιείται με φανερό τρόπο έστω και έμμεσα κατά την διάρκεια της επίσημης προεκλογικής περιόδου, μπορεί όμως κάλλιστα να πραγματοποιείται σταθερά και μεθοδικά σε «ανύποπτο» χρόνο και με έμμεσο τρόπο. Θα θυμίσουμε την τεράστια σημασία του δημοψηφίσματος του Ιουλίου 2015, όσον αφορά την στήριξη του καθεστώτος Τσίπρα και της εκλογικής «επιτυχίας», που επέδειξε τον Σεπτέμβρη της ίδιας χρονιάς παρ' ότι έχασε πάνω από 300.000 ψήφους. Οι «αντιεξουσιαστικές» ψήφοι ήταν μεμονωμένες; Δυστυχώς όχι. Η προπαγάνδα μάλιστα υπέρ του Συριζα, όπως είναι ευρέως γνωστό, ήταν πολλές φορές φανερή, ενώ την ίδια στιγμή η αναρχική στάση που δεν διαπραγματευόταν ούτε στιγμή το πρόταγμα της εκλογικής απεργίας χαρακτηριζόταν απομονωμένη, ελιτίστικη και εσωστρεφής.

Γνωρίζουμε ότι το κίνημα, όλο αυτό το διάστημα που μεσολάβησε, έχει αποκτήσει ακόμη περισσότερους δεσμούς με την εξουσιαστική μερίδα, που διαχειρίζεται τις κρατικές υποθέσεις με πολλούς τρόπους, όπως λόγου χάρη με την παραχώρηση των αρμοδιοτήτων που δόθηκαν όσον αφορά την διαχείριση χιλιάδων προσφύγων και με την αναμφισβήτητη εμπλοκή κινηματικών δομών με ΜΚΟ.

Γνωρίζουμε ότι το ψευτοδίλημμα *ψήφος στην αριστερά ως το μικρότερο κακό απέναντι στην παλινόρθωση της δεξιάς,* που προπαγανδίστηκε ευρέως στα κινηματικά μέσα θα εμφανιστεί αργά ή γρήγορα ανάλογα με το πότε θα προκηρυχθούν εκλογές και μάλιστα με ενισχυμένα επιχειρήματα.

Και ο λόγος είναι απλός. Η διαχείριση των κρατικών υποθέσεων από το Συριζα δεν αποτελεί μια μικρή παρένθεση, αλλά αντίθετα στρατηγική επιλογή πλέον για σημαντικά τμήματα της εγχώριας –και όχι μόνο– πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Σε κάθε περίπτωση ο Συριζα αποτελεί πλέον έναν αξιόπιστο διαχειριστή πρώτα απ' όλα, γιατί μπορεί να επιδεικνύει την ικανότητα να αφομοιώνει τις κοινωνικές αντιδράσεις, να εμφανίζει ανώφελες κάθε είδους κινητοποιήσεις, να μοιράζει κινηματικούς πόρους ή να κλείνει το μάτι στα «κακά παιδιά» των Εξαρχείων. Η επόμενη εκλογική αναμέτρηση, όμως, έχει τεράστια σημασία για το σύνολο του εξουσιαστικού μπλοκ, καθώς θα πρέπει από κοινού να διαχειριστούν την «επόμενη ημέρα», τόσο τα υπάρχοντα κόμματα όσο και αυτά, που πιθανόν θα αντικαταστήσουν τα ήδη φθαρμένα που σχηματίστηκαν λόγω της λεγόμενης κρίσης.

Το καθεστώς Τσίπρα αναζητά με κάθε τρόπο στηρίγματα, ώστε να μην βυθιστεί σε σημείο αναπότρεπτο, ενώ περιώνυμοι εκφραστές του δεν κρύβουν την επιθυμία τους να παραταθεί, όσο το δυνατόν γίνεται, η παραμονή του στην εξουσία. Επομένως, το οποιοδήποτε άλλοθι δεν είναι απλά χρήσιμο, αλλά άκρως απαραίτητο. Άλλο τόσο, όμως, σημαντικές είναι και οι κινηματικές ανάγκες, που διογκώθηκαν ακριβώς απ' αυτήν την εξάρτηση από το αριστερό-δεξιό καθεστώς Τσίπρα.

Θα πουλήσουν αμφότεροι ακριβά το τομάρι τους. Δίχως αμφιβολία. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο το πρόταγμα της εκλογικής απεργίας θα πρέπει να είναι περισσότερο ηχηρό από ποτέ. Χωρίς υποσημειώσεις, χωρίς υπεκφυγές, χωρίς σιωπές με νόημα, χωρίς μεθοδεύσεις «απραξίας», που στην πραγματικότητα θα κρύβουν ενεργητικότατη στήριξη του μικρότερου, τάχα, αναγκαίου κακού.

Συσπείρωση Αναρχικών

συνέχεια από τη σελ. 2

έως την Τεχεράνη, έστρωσαν το κόκκινο χαλί για τον Έλληνα πρωθυπουργό, τονίζει το άρθρο. Εδώ κάπου ο αριστερός ηγέτης άρχισε να τρελαίνεται με τα κόκκινα χαλιά.

Στις 25-11-2016, όμως, τα πράγματα δεν πήγαν τόσο καλά κατά την διάρκεια επίσκεψής του στην Αλεξανδρούπολη, καθώς οι οικοδεσπότες δεν έβρισκαν αρκετά μακρύ χαλί και βολεύτηκαν με ό,τι είχαν, δημιουργώντας αυτή την εξαιρετικά «λάθος» εικόνα, αναγκάζοντας τον Αλέξιο να περπατά και να κινδυνεύει να πατήσει σκατά, ναι σκατά! Ιδού και το ντοκουμέντο.



Κλείνοντας, όμως, θα κάνουμε και μια μεγάλη αποκάλυψη σχετικά με τα κόκκινα χαλιά. Πρόκειται για μια κορυφαία αντιιμπεριαλιστική ενέργεια, που ακόμη δεν μπορεί να χωνέψουν οι φονιάδες των λαών αμερικάνοι. Μια κίνηση, που όφειλε στην ιστορία, η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση, που αδίκως κατηγορείται ότι είναι η πλέον αμερικανόδουλη που έχει περάσει, κ.λπ., κ.λπ. Κατά την άφιξη του αμερικανού προέδρου Μπάρακ Ομπάμα, το Air Force One προσγειώθηκε λίγο παραπέρα από εκεί που ξεκινούσε το κόκκινο χαλί και παρ' ότι οι υπάλληλοι του αεροδρομίου προσπάθησαν να το μετακινήσουν, δεν τα κατάφεραν. Στην συνέχεια πέτυχαν να μετακινήσουν προς τη σκάλα του αεροσκάφους μόνο ένα μικρό κομμάτι,

σαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης. «*Ιστορικά υπήρχαν πολλοί χώροι στη Θεσσαλονίκη, πολλά κυκλώματα νομής και αναδιανομής χρήματος, τα οποία έχουν υποστεί τον τελευταίο καιρό μία μεγάλη ήττα, υπό την έννοια ότι έχουν σταματήσει οι μηχανισμοί αναπαραγωγής τους. Σε κάθε τέτοια μεταβατική περίοδο αυτοί οι μηχανισμοί, οι οποίοι κερδοσκοπούσαν για πολλές δεκαετίες σε βάρος των συμφερόντων της πόλης και των πολιτών της, κρύβονται πίσω από διάφορες προσχηματικές ιδεολογίες, ανακαλύπτουν τον ελληνισμό, ανακαλύπτουν τον ποντιακό ελληνισμό*», συνέχισε να εξηγεί ο συριζαίος κομισάριος.

Με αφορμή, λοιπόν, την αντιπαράθεση ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ περί πολιτικής και ηθικής νομιμοποίησης της βίας, ο κ. Βερναρδάκης πρόσθεσε: «*Πάντοτε ήταν το καταφύγιο της εξυπηρέτησης κάποιων συμφερόντων ή μικροσυμφερόντων στην πόλη. Τα λεωφορεία το 1963 παρατάχτηκαν με τέτοιον τρόπο ώστε να μην μπορεί να περάσει το ασθενοφόρο, όταν χτυπήθηκε ο Λαμπράκης. Μιλάμε για δομές μέσα στην πόλη, πολύ ισχυρές και αυτή την ώρα η Νέα Δημοκρατία, η οποία έχει θαυμαστούς εκπροσώπους του νεοταξίτικου φασισμού στους κόλπους της, οι οποίοι δεν τολμούν να πουν αυτά που λέγανε πριν από 2-4 χρόνια, τον αντισημιτισμό, τον αντιεβραϊσμό [...] και αντί να ταυτιστεί η ΝΔ αυτή τη στιγμή με όλες τις δυνάμεις του αντιφασιστικού τόξου –δεν είναι κυβερνητικές ή αντικυβερνητικές, είναι άλλου τύπου η διαχωριστική γραμμή– παρατηρείται αυτός ο συμψηφισμός και συγχέει και πάλι ανόμοια πράγματα, συγχέει τελείως διαφορετικά πράγματα και ξεχνάει το γεγονός ότι πολλά περιστατικά έχουν συμβεί ένθεν και ένθεν, αλλά ποτέ δεν υπήρξε έκφραση ατομικής βίας με όρους λιντσαρίσματος*».

Απορία πρώτη. Ο νεοταξίτικος φασισμός (εάν υπάρχει τέτοιο πράγμα, θα πρέπει και

στός και μη εξαιρετέος Κώστας Μπαξεβάνης, ο οποίος στην Εφημερίδα έρευνας και άποψης (τρομάρα του) ***Documento***, ανακάλυψε το νέο «**Ραντεβού με τη νέα Μεταπολίτευση**», που σηματοδοτεί η «***πλήρης στήριξη Τσίπρα στον Μπουτάρη***», ενώ ταυτόχρονα εκτιμά βαθυστόχαστα, τάχα μου, ότι αποτελεί «***Θρυαλίδα αλλαγών στο πολιτικό σκηνικό η εγκληματική επίθεση των ακροδεξιών τραμπούκων στον δήμαρχο Θεσσαλονίκης***». Ο πνιγμένος από τα μαλλιά του πιάνεται.

Φυσικά η πραγματικότητα βρίσκεται μίλια μακριά. Εάν οποιοσδήποτε ασχοληθεί και μελετήσει προσεκτικά τις εικόνες από την συγκεκριμένη εκδήλωση μνήμης που διοργάνωσαν Ποντιακά Σωματεία και Σύλλογοι, θα βγάλει κατ' αρχήν ορισμένα βασικά συμπεράσματα (βλ. Trapezounta.gr, ιστοσελίδα που έχει καταγράψει το περιστατικό από την αρχή και για τον λόγο αυτό κατατοπιστικότερα).

Ο Μπουτάρης με την συνοδεία δύο μπουνταλάδων σωματοφυλάκων και της δημοτικής συμβούλου, που έμεινε μέχρι το τέλος στο πλευρό του, επί 4 λεπτά και 40 δευτερόλεπτα, παρ' ότι δεχόταν τις ολοένα και εντονότερες αποδοκιμασίες του πλήθους, έμενε αμετακίνητος στην θέση του. Εκτός από έναν εκπρόσωπο Ποντιακών Σωματείων, που προσπάθησε να κατευνάσει τα πνεύματα απευθυνόμενος σε ένα θύλακα ατόμων με ξυρισμένα τα κεφάλια, ουδεμία κίνηση έγινε εκ των διοργανωτών να δημιουργήσουν κάποιου είδους ασπίδα προστασίας γύρω του. Αντίθετα, αρκετός κόσμος, που κρατούσε ποντιακά λάβαρα, συμμετείχε και μάλιστα έντονα στις αποδοκιμασίες και προέτρεπε τον Μπουτάρη να απομακρυνθεί. Παρ' όλα αυτά ο Μπουτάρης συνέχιζε να μένει ακούνητος στην θέση του και ενώ υπήρχε ο ικανός χρόνος για να προστατευθεί από την καταιγίδα,

πιθανότητα να ήταν καθηγητές φιλοσοφίας...). Η σούπα, λοιπόν, θα ξαναζεσταθεί πολλές φορές μέχρι τελικά να σερβιριστεί στο προεκλογικό τραπέζι που έχει στηθεί ήδη, όσο άνοστη και αν γίνεται κάθε φορά που επιχειρείται κάτι τέτοιο, όσο και αν αργήσει να σερβιριστεί...

Η «ΚΑΘΑΡΗ» ΕΞΟΔΟΣ, ΚΑΙ ΤΑ «ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ» ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2050...

Η πρόσφατη ανάρτηση του λεγόμενου επικαιροποιημένου Μνημονίου στην ιστοσελίδα της Κομισιόν, πρώτα απ' όλα, επιβεβαιώνει την υποχρέωση για πολυετή υψηλά πλεονάσματα για πολλά χρόνια, διατηρεί σχεδόν αμετάβλητη την πρόβλεψη πιθανής μείωσης και του αφορολόγητου από το 2019, ενώ ξεκαθαρίζει ότι «**η επιτυχία της ανάκαμψης θα απαιτήσει τη διατηρήσιμη εφαρμογή των συμφωνημένων πολιτικών για αρκετά χρόνια**», κάνοντας αναφορά στην τεχνική βοήθεια η οποία θα συνεχίσει να παρέχεται στην Ελλάδα. Όσον αφορά στις συντάξεις, γίνεται μνεία στις προνομοθετημένες περικοπές οι οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν από το 2019, οδηγώντας σε εξοικονομήσεις 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022. Επιπλέον 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022, προβλέπεται να αποφέρει η επίσης προνομοθετημένη μείωση του αφορολογήτου έως και τα 5.700 ευρώ.

Πρόκειται για κείμενο 40 σελίδων στο οποίο καταγράφεται ότι οι δεσμεύσεις δεν τελειώνουν σε καμμία περίπτωση με τη λήξη του τρίτου προγράμματος του ESM στις 20 Αυγούστου αλλά εκτείνονται –κυρίως δια μέσω του Μεσοπρόθεσμου αν και όχι αποκλειστικά– έως και το 2022. Το καθεστώς Τσίπρα δεσμεύεται, όπως είναι γνωστό, μέσω της τεχνικής συμφωνίας, για την κατάθεση Μεσοπρό-

οι οικοδεσπότες δεν έρριχναν αρκετά μακρύ χαλί και βολεύτηκαν με ό,τι είχαν, δημιουργώντας αυτή την εξαιρετικά «λάθος» εικόνα, αναγκάζοντας τον Αλέξιο να περπατά και να κινδυνεύει να πατήσει σκατά, ναι σκατά! Ιδού και το ντοκουμέντο.



Κλείνοντας, όμως, θα κάνουμε και μια μεγάλη αποκάλυψη σχετικά με τα κόκκινα χαλιά. Πρόκειται για μια κορυφαία αντιμπεριαλιστική ενέργεια, που ακόμη δεν μπορεί να χωνέψουν οι φονιάδες των λαών αμερικάνοι. Μια κίνηση, που όφειλε στην ιστορία, η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση, που αδίκως κατηγορείται ότι είναι η πλέον αμερικανόδουλη που έχει περάσει, κ.λπ., κ.λπ. Κατά την άφιξη του αμερικανού προέδρου Μπάρακ Ομπάμα, το Air Force One προσγειώθηκε λίγο παραπέρα από εκεί που ξεκινούσε το κόκκινο χαλί και παρ' ότι οι υπάλληλοι του αεροδρομίου προσπάθησαν να το μετακινήσουν, δεν τα κατάφεραν. Στην συνέχεια πέτυχαν να μετακινήσουν προς τη σκάλα του αεροσκάφους μόνο ένα μικρό κομμάτι, γεγονός, όμως, που ανάγκασε τον Μπαράκ Ομπάμα να κάνει ένα μικρό σλάλομ. Εν τω μεταξύ είχε προηγηθεί και η μετατόπιση του αγήματος, αφού το χαλί άλλαξε θέση, με την όλη κατάσταση να θυμίζει ταινία με τον Λουί ντε Φινές. Ένα σαμποτάζ στον παγκόσμιο ιμπεριαλισμό που δίδαξε και θα διδάσκει τις επόμενες γενιές...

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΜΠΟΥΤΑΡΗ, ΤΑ «ΤΡΙΚΥΚΛΑ ΤΗΣ ΑΝΩΜΑΛΙΑΣ» ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΡΙΖΑΙΙΚΑ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΜΕ ΤΗΝ «ΝΕΑ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ»...

«Είναι προφανές, έχουμε εκατομμύρια ενδείξεις, ότι επωάζεται αυτή τη στιγμή το φασιστικό φίδι -αν δεν έχει επωαστεί ήδη δηλαδή- και για να μην αθώνουμε

και των πολιτών της, κρύβονται πίσω από διάφορες προσχηματικές ιδεολογίες, ανακαλύπτουν τον ελληνισμό, ανακαλύπτουν τον ποντιακό ελληνισμό», συνέχισε να εξηγεί ο συριζαίος κομισάριος.

Με αφορμή, λοιπόν, την αντιπαράθεση ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ περί πολιτικής και ηθικής νομιμοποίησης της βίας, ο κ. Βερναρδάκης πρόσθεσε: «*Πάντοτε ήταν το καταφύγιο της εξυπηρέτησης κάποιων συμφερόντων ή μικροσυμφερόντων στην πόλη. Τα λεωφορεία το 1963 παρατάχτηκαν με τέτοιον τρόπο ώστε να μην μπορεί να περάσει το ασθενοφόρο, όταν χτυπήθηκε ο Λαμπράκης. Μιλάμε για δομές μέσα στην πόλη, πολύ ισχυρές και αυτή την ώρα η Νέα Δημοκρατία, η οποία έχει θαυμαστούς εκπροσώπους του νεοταξίτικου φασισμού στους κόλπους της, οι οποίοι δεν τολμούν να πουν αυτά που λέγανε πριν από 2-4 χρόνια, τον αντισημιτισμό, τον αντιεβραϊσμό [...] και αντί να ταυτιστεί η ΝΔ αυτή τη στιγμή με όλες τις δυνάμεις του αντιφασιστικού τόξου –δεν είναι κυβερνητικές ή αντικυβερνητικές, είναι άλλου τύπου η διαχωριστική γραμμή– παρατηρείται αυτός ο συμψηφισμός και συγχέει και πάλι ανόμοια πράγματα, συγχέει τελείως διαφορετικά πράγματα και ξεχνάει το γεγονός ότι πολλά περιστατικά έχουν συμβεί ένθεν και ένθεν, αλλά ποτέ δεν υπήρξε έκφραση ατομικής βίας με όρους λιντσαρίσματος*».

Απορία πρώτη. Ο νεοταξίτικος φασισμός (εάν υπάρχει τέτοιο πράγμα, θα πρέπει και ως ειδικός επιστήμονας ο Βερναδάκης να μας δώσει τον ορισμό) προϋποθέτει ναι ή όχι και την ύπαρξη του νεοταξίτικου κομμουνισμού; Ποιες είναι οι διαφορές και ποιες οι ομοιότητές τους; Ο αριστερός προπαγανδιστής κάνει φιλότιμες προσπάθειες, είναι αλήθεια, να ξεσκονίσει τις περίφημες διαχωριστικές γραμμές αριστεράς-δεξιάς, αλλά δυστυχώς γι' αυτόν μάλλον δεν πείθει ούτε τους εναπομείναντες υποστηρικτές της πρώτης φορά αριστερά κυβέρνησης.

«***Αυτό που συνέβη προχθές***», πρόσθεσε ο υπεύθυνος συντονιστής του κυβερνητικού έργου, «*ξεπερνάει κάθε όριο και μας φέρνει πίσω στις εποχές του μεσοπόλεμου, μας φέρνει πίσω σε άλλες ιστορίες, ακόμη*

στον δήμαρχο Θεσσαλονίκης». Ο πνιγμένος από τα μαλλιά του πιάνεται.

Φυσικά η πραγματικότητα βρίσκεται μίλια μακριά. Εάν οποιοσδήποτε ασχοληθεί και μελετήσει προσεκτικά τις εικόνες από την συγκεκριμένη εκδήλωση μνήμης που διοργάνωσαν Ποντιακά Σωματεία και Σύλλογοι, θα βγάλει κατ' αρχήν ορισμένα βασικά συμπεράσματα (βλ. Trapezounta.gr, ιστοσελίδα που έχει καταγράψει το περιστατικό από την αρχή και για τον λόγο αυτό κατατοπιστικότερα).

Ο Μπουτάρης με την συνοδεία δύο μπουνταλάδων σωματοφυλάκων και της δημοτικής συμβούλου, που έμεινε μέχρι το τέλος στο πλευρό του, επί 4 λεπτά και 40 δευτερόλεπτα, παρ' ότι δεχόταν τις ολοένα και εντονότερες αποδοκιμασίες του πλήθους, έμενε αμετακίνητος στην θέση του. Εκτός από έναν εκπρόσωπο Ποντιακών Σωματείων, που προσπάθησε να κατευνάσει τα πνεύματα απευθυνόμενος σε ένα θύλακα ατόμων με ξυρισμένα τα κεφάλια, ουδεμία κίνηση έγινε εκ των διοργανωτών να δημιουργήσουν κάποιου είδους ασπίδα προστασίας γύρω του. Αντίθετα, αρκετός κόσμος, που κρατούσε ποντιακά λάβαρα, συμμετείχε και μάλιστα έντονα στις αποδοκιμασίες και προέτρεπε τον Μπουτάρη να απομακρυνθεί. Παρ' όλα αυτά ο Μπουτάρης συνέχιζε να μένει ακούνητος στην θέση του και ενώ υπήρχε ο ικανός χρόνος για να προστατευθεί από την καταιγίδα, που έμοιαζε ολοένα και αναπόφευκτη όσο περνούσε ο χρόνος. Ο ίδιος ο Βερναδάκης ομολογεί ότι ο Μπουτάρης σε ανύποπτο χρόνο τού είχε εκμυστηρευθεί ότι δέχεται απειλητικά τηλεφωνήματα και παρ' όλα αυτά κατέβηκε στην συγκεκριμένη εκδήλωση χαλαρός και άνετος προσφέροντας τον εαυτό του ως εύκολη λεία στον όχλο, που του επιτέθηκε.

Εν ολίγοις, όσο και να απεχθανόμαστε βαθειά κάθε λογική και πρακτική λυντσαρίσματος, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι η κατάσταση που προέκυψε βόλεψε πολιτικά αμφότερες τις αντιπαρατιθέμενες πλευρές, όπως αποδείχθηκε και από τις δηλώσεις που παραθέσαμε προηγουμένως.

Η κινητικότητα, που υπάρχει στον «άστε-

ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2050...

Η πρόσφατη ανάρτηση του λεγόμενου επικαιροποιημένου Μνημονίου στην ιστοσελίδα της Κομισιόν, πρώτα απ' όλα, επιβεβαιώνει την υποχρέωση για πολυετή υψηλά πλεονάσματα για πολλά χρόνια, διατηρεί σχεδόν αμετάβλητη την πρόβλεψη πιθανής μείωσης και του αφορολόγητου από το 2019, ενώ ξεκαθαρίζει ότι «**η επιτυχία της ανάκαμψης θα απαιτήσει τη διατηρήσιμη εφαρμογή των συμφωνημένων πολιτικών για αρκετά χρόνια**», κάνοντας αναφορά στην τεχνική βοήθεια η οποία θα συνεχίσει να παρέχεται στην Ελλάδα. Όσον αφορά στις συντάξεις, γίνεται μνεία στις προνομοθετημένες περικοπές οι οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν από το 2019, οδηγώντας σε εξοικονομήσεις 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022. Επιπλέον 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022, προβλέπεται να αποφέρει η επίσης προνομοθετημένη μείωση του αφορολόγητου έως και τα 5.700 ευρώ.

Πρόκειται για κείμενο 40 σελίδων στο οποίο καταγράφεται ότι οι δεσμεύσεις δεν τελειώνουν σε καμμία περίπτωση με τη λήξη του τρίτου προγράμματος του ESM στις 20 Αυγούστου αλλά εκτείνονται –κυρίως δια μέσω του Μεσοπρόθεσμου αν και όχι αποκλειστικά– έως και το 2022. Το καθεστώς Τσίπρα δεσμεύεται, όπως είναι γνωστό, μέσω της τεχνικής συμφωνίας, για την κατάθεση Μεσοπρόθεσμου προγράμματος (βασικό προαπαιτούμενο έως τον Ιούνιο) για την περίοδο 2019-2022 το οποίο θα θέτει οροφή δαπανών συνεπή με τους στόχους του προγράμματος του ESM για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ κατ' έτος έως και το 2022.

Είναι, επίσης, χαρακτηριστικό ότι το λεγόμενο επικαιροποιημένο Μνημόνιο, θέτει ως προαπαιτούμενο την ευθυγράμμιση αντικειμενικών και εμπορικών αξιών, μέσω νομοθεσίας αν χρειαστεί αλλά και τη δημιουργία μιας μόνιμης μονάδας στο υπουργείο Οικονομικών, η οποία θα **επικαιροποιεί** διαρκώς τις αντικειμενικές. Στο δεύτερο σκέλος του συγκεκριμένου προαπαιτούμενου ορίζεται ότι «οι αρχές θα νομοθετήσουν την προσαρμογή των συ-

Κλείνοντας, όμως, θα κάνουμε και μια μεγάλη αποκάλυψη σχετικά με τα κόκκινα χαλιά. Πρόκειται για μια κορυφαία αντιμπεριαλιστική ενέργεια, που ακόμη δεν μπορεί να χωνέψουν οι φονιάδες των λαών αμερικάνοι. Μια κίνηση, που οφείλε στην ιστορία, η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση, που αδίκως κατηγορείται ότι είναι η πλέον αμερικανόδουλη που έχει περάσει, κ.λπ., κ.λπ. Κατά την άφιξη του αμερικανού προέδρου Μπάρακ Ομπάμα, το Air Force One προσγειώθηκε λίγο παραπέρα από εκεί που ξεκινούσε το κόκκινο χαλί και παρ' ότι οι υπάλληλοι του αεροδρομίου προσπάθησαν να το μετακινήσουν, δεν τα κατάφεραν. Στην συνέχεια πέτυχαν να μετακινήσουν προς τη σκάλα του αεροσκάφους μόνο ένα μικρό κομμάτι, γεγονός, όμως, που ανάγκασε τον Μπαράκ Ομπάμα να κάνει ένα μικρό σλάλομ. Εν τω μεταξύ είχε προηγηθεί και η μετατόπιση του αγήματος, αφού το χαλί άλλαξε θέση, με την όλη κατάσταση να θυμίζει ταινία με τον Λουί ντε Φινές. Ένα σαμποτάζ στον παγκόσμιο ιμπεριαλισμό που δίδαξε και θα διδάσκει τις επόμενες γενιές...

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΜΠΟΥΤΑΡΗ, ΤΑ «ΤΡΙΚΥΚΛΑ ΤΗΣ ΑΝΩΜΑΛΙΑΣ» ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΡΙΖΑΙΙΚΑ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΜΕ ΤΗΝ «ΝΕΑ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ»...

«***Είναι προφανές, έχουμε εκατομμύρια ενδείξεις, ότι επωάζεται αυτή τη στιγμή το φασιστικό φίδι -αν δεν έχει επωαστεί ήδη δηλαδή- και για να μην αθωώνουμε καταστάσεις, νομίζω ότι έχει μία ιδιαίτερη όξυνση στη Θεσσαλονίκη***». Τάδε έφη ο αρμόδιος για τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου υπουργός Επικρατείας, βουλευτής Α' Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ, Χριστόφορος Βερναδάκης, στον ραδιοφωνικό σταθμό του Αθηναϊκού-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων «Πρακτορείο 104,9 FM», με αφορμή την επίθεση που δέχθηκε το περασμένο Σάββατο ο δήμαρχος Θεσ-

μοκρατία, η οποία έχει θαυμαστούς εκπροσώπους του νεοταξίτικου φασισμού στους κόλπους της, οι οποίοι δεν τολμούν να πουν αυτά που λέγανε πριν από 2-4 χρόνια, τον αντισημιτισμό, τον αντιεβραϊσμό [...] και αντί να ταυτιστεί η ΝΔ αυτή τη στιγμή με όλες τις δυνάμεις του αντιφασιστικού τόξου –δεν είναι κυβερνητικές ή αντικυβερνητικές, είναι άλλου τύπου η διαχωριστική γραμμή– παρατηρείται αυτός ο συμψηφισμός και συγχέει και πάλι ανόμοια πράγματα, συγχέει τελείως διαφορετικά πράγματα και ξεχνάει το γεγονός ότι πολλά περιστατικά έχουν συμβεί ένθεν και ένθεν, αλλά ποτέ δεν υπήρξε έκφραση ατομικής βίας με όρους λιντσαρίσματος».

Απορία πρώτη. Ο νεοταξίτικος φασισμός (εάν υπάρχει τέτοιο πράγμα, θα πρέπει και ως ειδικός επιστήμονας ο Βερναδάκης να μας δώσει τον ορισμό) προϋποθέτει ναι ή όχι και την ύπαρξη του νεοταξίτικου κομμουνισμού; Ποιες είναι οι διαφορές και ποιες οι ομοιότητές τους; Ο αριστερός προπαγανδιστής κάνει φιλότιμες προσπάθειες, είναι αλήθεια, να ξεσκονίσει τις περίφημες διαχωριστικές γραμμές αριστεράς-δεξιάς, αλλά δυστυχώς γι' αυτόν μάλλον δεν πείθει ούτε τους εναπομείναντες υποστηρικτές της πρώτης φορά αριστερά κυβέρνησης.

«***Αυτό που συνέβη προχθές***», πρόσθεσε ο υπεύθυνος συντονιστής του κυβερνητικού έργου, «*ξεπερνάει κάθε όριο και μας φέρνει πίσω στις εποχές του μεσοπόλεμου, μας φέρνει πίσω σε άλλες ιστορίες, ακόμη και μέσα στην πόλη, καθώς έχω την αίσθηση ότι μία σταγόνα, η οποία ξεχείλισε το ποτήρι του μίσους απέναντι στον Μπουτάρη, ήταν η ομιλία του για την εβραϊκή κοινότητα, είμαι σίγουρος γι' αυτό,* ***γιατί σε ανύποπτο χρόνο ο ίδιος μου είχε εκμυστηρευτεί ότι δέχεται απειλητικά τηλεφωνήματα για τον λόγο αυτό***».

Στην ίδια γραμμή άλλωστε κινείται και ο έτερος συριζαίος προπαγανδιστής ο γνω-

ρόλεπτα, παρ' ότι δεχόταν τις ολοένα και εντονότερες αποδοκιμασίες του πλήθους, έμενε αμετακίνητος στην θέση του. Εκτός από έναν εκπρόσωπο Ποντιακών Σωματείων, που προσπάθησε να κατευνάσει τα πνεύματα απευθυνόμενος σε ένα θύλακα ατόμων με ξυρισμένα τα κεφάλια, ουδεμία κίνηση έγινε εκ των διοργανωτών να δημιουργήσουν κάποιου είδους ασπίδα προστασίας γύρω του. Αντίθετα, αρκετός κόσμος, που κρατούσε ποντιακά λάβαρα, συμμετείχε και μάλιστα έντονα στις αποδοκιμασίες και προέτρεπε τον Μπουτάρη να απομακρυνθεί. Παρ' όλα αυτά ο Μπουτάρης συνέχιζε να μένει ακούνητος στην θέση του και ενώ υπήρχε ο ικανός χρόνος για να προστατευθεί από την καταιγίδα, που έμοιαζε ολοένα και αναπόφευκτη όσο περνούσε ο χρόνος. Ο ίδιος ο Βερναδάκης ομολογεί ότι ο Μπουτάρης σε ανύποπτο χρόνο τού είχε εκμυστηρευθεί ότι δέχεται απειλητικά τηλεφωνήματα και παρ' όλα αυτά κατέβηκε στην συγκεκριμένη εκδήλωση χαλαρός και άνετος προσφέροντας τον εαυτό του ως εύκολη λεία στον όχλο, που του επιτέθηκε.

Εν ολίγοις, όσο και να απεχθανόμαστε βαθειά κάθε λογική και πρακτική λυντσαρίσματος, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι η κατάσταση που προέκυψε βόλεψε πολιτικά αμφότερες τις αντιπαρατιθέμενες πλευρές, όπως αποδείχθηκε και από τις δηλώσεις που παραθέσαμε προηγουμένως.

Η κινητικότητα, που υπάρχει στον «άστεγο» κοινοβουλευτικά χώρο ανάμεσα στην Χρυσή Αυγή και στην ΝΔ είναι ενδεικτική των ζυμώσεων που εξελίσσονται και φυσικά τρέφονται από τέτοια «νικηφόρα» γεγονότα. Μικρή σημασία έχει εάν οι συλληφθέντες, κατά τις απολογίες τους, ζητούσαν συγγνώμη ή εάν το προφίλ τους, όπως παρατήρησε η έτερη συριζαία προπαγανδίστρια Κ. Ακριβοπούλου παραπέμπει σε λούμπεν νεαρούς (λες και υπήρχε

μνεία στις προνομοθετημένες περικοπές οι οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν από το 2019, οδηγώντας σε εξοικονομήσεις 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022. Επιπλέον 1% του ΑΕΠ την περίοδο 2019-2022, προβλέπεται να αποφέρει η επίσης προνομοθετημένη μείωση του αφορολογήτου έως και τα 5.700 ευρώ.

Πρόκειται για κείμενο 40 σελίδων στο οποίο καταγράφεται ότι οι δεσμεύσεις δεν τελειώνουν σε καμμία περίπτωση με τη λήξη του τρίτου προγράμματος του ESM στις 20 Αυγούστου αλλά εκτείνονται –κυρίως δια μέσω του Μεσοπρόθεσμου αν και όχι αποκλειστικά– έως και το 2022. Το καθεστώς Τσίπρα δεσμεύεται, όπως είναι γνωστό, μέσω της τεχνικής συμφωνίας, για την κατάθεση Μεσοπρόθεσμου προγράμματος (βασικό προαπαιτούμενο έως τον Ιούνιο) για την περίοδο 2019-2022 το οποίο θα θέτει οροφή δαπανών συνεπή με τους στόχους του προγράμματος του ESM για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ κατ' έτος έως και το 2022.

Είναι, επίσης, χαρακτηριστικό ότι το λεγόμενο επικαιροποιημένο Μνημόνιο, θέτει ως προαπαιτούμενο την ευθυγράμμιση αντικειμενικών και εμπορικών αξιών, μέσω νομοθεσίας αν χρειαστεί αλλά και τη δημιουργία μιας μόνιμης μονάδας στο υπουργείο Οικονομικών, η οποία θα **επικαιροποιεί** διαρκώς τις αντικειμενικές. Στο δεύτερο σκέλος του συγκεκριμένου προαπαιτούμενου ορίζεται ότι «οι αρχές θα νομοθετήσουν την προσαρμογή των συντελεστών και **τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης αν χρειαστεί, με τρόπο, που δεν θα μεταβάλει τα έσοδα του ΕΝΦΙΑ, ώστε τα εκκαθαριστικά του φόρου να εκδοθούν τον Αύγουστο**».

Όσο για τις συντάξεις θα αναφέρουμε μόνο ότι στην Πορτογαλία, που υποτίθεται βγήκε από τα μνημόνια, το 70% των συνταξιούχων λαμβάνει το αστρονομικό ποσό των 450 ευρώ. Την ίδια στιγμή ο ΣΕΒ

ζητά νέα μείωση του λεγόμενου μη μισθολογικού κόστους, ενώ τονίζει ότι δεν πρέπει να γίνει κανενός είδους «υποχώρηση» στο νομοθετικό πλαίσιο που επεβλήθη την προηγούμενη περίοδο. Δηλαδή; Δηλαδή αναφέρεται ξεκάθαρα στην μείωση των εργοδοτικών εισφορών, στην μείωση των αποζημιώσεων και των συντάξεων, ενώ όταν μιλά για «επενδυτικές ευκαιρίες» προαναγγέλλει νέους «αναπτυξιακούς» νόμους που θα εκτινάξουν την κερδοφορία των μεγάλων ομίλων.

Δεν χρειάζεται μεγάλη περίσκεψη για να κατανοήσει κάποιος ότι η συνεχής προσαρμογή σημαίνει νέα μέτρα, που θα επιβάλλονται. Την ίδια στιγμή οι κάθε είδους καθεστωτικοί μαϊντανοί παπαγαλίζουν τα περί «δημιουργικής πολιτικής για έξωση του ΔΝΤ». Η φόρα τους, βέβαια, κόπηκε καθώς οι «εταίροι» ζήτησαν εκ νέου γη και ύδωρ, που έσπευσε να προσφέρει το υπουργείο οικονομικών, διαβεβαιώνοντας ότι η κυβέρνηση θα τηρήσει τις νομοθετημένες δεσμεύσεις για την περικοπή της λεγόμενης προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις και την «αναμόρφωση» της φορολογικής κλίμακας, με «αντίδωρο» το παραμύθι περί αντιμέτρων... Άλλωστε, χωρίς το ΔΝΤ, οι «αγορές» θα δαγκώσουν ακόμη περισσότερο, ενώ η πιστοληπτική γραμμή στήριξης που καταριέται μέρα και νύχτα το καθεστώς Τσίπρα, μάλλον θα ήταν αναπότρεπτη πραγματικότητα.

Η επανάσταση κατά των «θεσμών», λοιπόν, αναβάλλεται μέχρι νεωτέρας. Είπαν και μια μαλακία βρε καημένε για να περάσει η ώρα. Η πρώτη είναι άλλωστε ή η τελευταία;...

«ΤΙΝΟΣ ΕΙΣΙ ΣΥ»; «ΤΟΥ ΡΟΥΒΙΚΩΝΑ»...

«Ιδεολογικό μωρό που μπουσουλάει», να το μαζεύεις με μια νάιλον σακούλα».

Η πολιτική αντιπαράθεση με αφορμή την «ανομία», καλά κρατεί και απ' ότι φαίνεται ικανοποιεί όλες τις πλευρές. Το καθεστώς Τσίπρα κλείνει το μάτι στα «επαναστατημένα» νιάτα της νεολαίας Συριζα, αλλά και γενικότερα στο Κίνημα, στέλνοντας το μήνυμα ότι οι δίαυλοι είναι και μπορούν να παραμείνουν ανοιχτοί, φυσικά πάντα με το αζημίωτο για κάθε ενδιαφερόμενο (ποιος δεν θυμάται την νεολαία Πασοκ να φωνάζει σε συνέδριο παρατεταμένα το σύνθημα Φονιάδες των λαών Αμερικάνοι μη αφήνοντας τον Μ. Χρυσοχοΐδη που είχε ανέβει στο βήμα, να μιλήσει). Η αξιωματική αντιπολίτευση απευθύνεται στους λεγόμενους συντηρητικούς ψηφοφόρους ανεβάζοντας ψηλά στην πολιτική ατζέντα την επιβολή του νόμου και της τάξης, που υποτίθεται έχει γράψει στα παλαιότερα των αριστερών του υποδημάτων ο Συριζα. Και έτσι «κλειδώνονται» οι ανύπαρκτες διαφορές. Το ένα χέρι νίβει δηλαδή το άλλο και τα δυό το πρόσωπο.

Θα κάνουμε, όμως, στο σημείο αυτό μια σημαντική παρατήρηση τουλάχιστον, κατά την γνώμη μας. Η διαχείριση κινηματικών πόρων και δυνάμεων προϋποθέτει πρώτα απ' όλα την κατοχύρωση της πολιτικής αναγνώρισης του «υποκειμένου». Κατόπιν μέσω του ακτιβισμού είναι δυνατόν να αναγνωριστούν θεσμικά «καθήκοντα», ακόμα και των μηχανισμών καταστολής ή να διαχωριστούν οι «άδικες» από τις «δίκαιες» προφυλακίσεις, την ίδια στιγμή που διεκδικούνται τόσο τα ήδη υπάρχοντα πολιτικά δικαιώματα όσο και η διεύρυνσή τους. Εδώ η «επάρατη» δεξιά στην πραγματικότητα δεν μπαίνει στο ίδιο ζύγι με την αριστερά, η οποία το πολύ πολύ να «προδίδει» τα ιδανικά της και την ιστορία της, που οφείλουμε δήθεν όλοι να σεβόμαστε. Εδώ η αναγνώριση, έμμεση ή άμε-

νέλαβαν, ***η αστυνομία είχε ένα καθήκον και το έπραξε: Να καταγράψει τα στοιχεία των μελών μας.*** *Τι αλήθεια επιζητούν όσοι κραυγάζουν για ανοχή; Συλλήψεις για μια ειρηνική παρέμβαση; Μήπως φυλακή μετά το αυτόφωρο; Μήπως κάνα ξερονήσι;» (Ανακοίνωση Ρουβικώνα 9-8-2017).*

Οι διαχειριστές, όμως, της εκάστοτε εξουσίας είναι και θα παραμείνουν οι μεγάλοι κερδισμένοι. Τα ψίχουλα που πετούν από το εξουσιαστικό τραπέζι είναι μετρημένα, τα πολιτικά τους οφέλη σε κάθε περίπτωση, φανερά και μη, ενδυναμώνουν όχι μόνο την δική τους θέση στους εξουσιαστικούς συσχετισμούς, αλλά το σύνολο των εξουσιαστικών μερίδων.

«Στην βάση των παραπάνω έγινε και ο χειρισμός που αφορούσε στην είσοδο και διαμαρτυρία 17 πολιτών της ομάδας Ρουβίκωνας στον περίβολο της βουλής στις 26 Ιουλίου. ***Το ιδιαίτερο ζήτημα που προέκυψε και από την έναρξη μεταφοράς ορισμένων ατόμων και από την άρση αυτής της ενέργειας κατόπιν συνεννόησής μου με τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη*** *και βεβαίως με τον υπεύθυνο φρούραρχο της βουλής, οφείλεται προφανώς σε εντολές που είχαν δοθεί σε αστυνομικές δυνάμεις χωρίς την οφειλόμενη προηγούμενη συνεννόηση κατά τον τύπο, που και εσείς στην επιστολή σας αναλυτικά αναφέρεστε για την αρμοδιότητά μου ως προέδρου της βουλής» (Αθήνα 31-7-2017, Ν. Βούτσης πρόεδρος της βουλής, επιστολή (ΑΠ 3271) προς πρόεδρο της ΝΔ Κ. Μητσοτάκη).*

Η τουλάχιστον ασυνήθης εντολή του προέδρου της Βουλής (μετά από συνεννόηση με τον υπουργό δημόσιας τάξης) στους αστυνομικούς να επιστρέψουν τους παρ' ολίγον προσαχθέντες στο σημείο της παρέμβασης, δηλαδή στο Κοινοβούλιο, στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ιδιαίτερα συμβολική. Φυσικά κάθε φορά η άρση

1.360 τραυματισμοί προήλθαν από πυρά.

Ας δούμε τώρα την ανακοίνωση της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ για τα αιματηρά γεγονότα στη Λωρίδα της Γάζας:

«Ο τραγικός απολογισμός από την επίθεση του στρατού του ισραηλινού κράτους κατά διαδηλωτών στη Λωρίδα της Γάζας, περιλαμβάνει την απώλεια δεκάδων ανθρώπινων ζωών, μεταξύ των οποίων και παιδιών, καθώς και σοβαρούς τραυματισμούς διαδηλωτών. Η διεθνής κοινότητα, είδε με φρίκη και αποτροπιασμό τη χτεσινή ημέρα, που έχει γραφτεί ήδη με μελανά χρώματα στην παγκόσμια ιστορία και θα επιδεινώσει την σταθερότητα στην περιοχή. Ασφαλώς χρειάζονται πρωτοβουλίες από την πλευρά του ΟΗΕ και της ΕΕ και επικράτηση της δικαιοσύνης και της ειρήνης. Στηρίζουμε την επίλυση του παλαιστινιακού ζητήματος και τη δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους στα σύνορα του 1967, με πρωτεύουσα την ανατολική Ιερουσαλήμ, όπου θα συνυπάρχει ειρηνικά με το κράτος του Ισραήλ».

Ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει η σχετική **ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών του οποίου προΐσταται ο Ν. Κοτζιάς:**

«Καταγράφουμε με αποτροπιασμό και ιδιαίτερη ανησυχία την τραγική απώλεια δεκάδων ανθρωπίνων ζωών, παιδιών συμπεριλαμβανομένων, καθώς και τον τραυματισμό εκατοντάδων διαδηλωτών από ισραηλινά πυρά στη Λωρίδα της Γάζας.

Οι περιστάσεις επιβάλλουν την επίδειξη αυτοσυγκράτησης, προκειμένου να αποφευχθεί περαιτέρω κλιμάκωση και να μην υπάρξουν νέα θύματα. ***Το Ισραήλ οφείλει να σεβαστεί το δικαίωμα ειρηνικής διαμαρτυρίας και να αποφεύγει τη χρήση δυσανάλογης βίας.*** *Από πλευράς τους, η*

αποζημιώσεων και των συντάξεων, ενώ όταν μιλά για «επενδυτικές ευκαιρίες» προαναγγέλλει νέους «αναπτυξιακούς» νόμους που θα εκτινάξουν την κερδοφορία των μεγάλων ομίλων.

Δεν χρειάζεται μεγάλη περίσκεψη για να κατανοήσει κάποιος ότι η συνεχής προσαρμογή σημαίνει νέα μέτρα, που θα επιβάλλονται. Την ίδια στιγμή οι κάθε είδους καθεστωτικοί μαϊντανοί παπαγαλίζουν τα περί «δημιουργικής πολιτικής για έξωση του ΔΝΤ». Η φόρα τους, βέβαια, κόπηκε καθώς οι «εταίροι» ζήτησαν εκ νέου γη και ύδωρ, που έσπευσε να προσφέρει το υπουργείο οικονομικών, διαβεβαιώνοντας ότι η κυβέρνηση θα τηρήσει τις νομοθετημένες δεσμεύσεις για την περικοπή της λεγόμενης προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις και την «αναμόρφωση» της φορολογικής κλίμακας, με «αντίδωρο» το παραμύθι περί αντιμέτρων... Άλλωστε, χωρίς το ΔΝΤ, οι «αγορές» θα δαγκώσουν ακόμη περισσότερο, ενώ η πιστοληπτική γραμμή στήριξης που καταριέται μέρα και νύχτα το καθεστώς Τσίπρα, μάλλον θα ήταν αναπότρεπτη πραγματικότητα.

Η επανάσταση κατά των «θεσμών», λοιπόν, αναβάλλεται μέχρι νεωτέρας. Είπαν και μια μαλακία βρε καημένε για να περάσει η ώρα. Η πρώτη είναι άλλωστε ή η τελευταία;...

«ΤΙΝΟΣ ΕΙΣΙ ΣΥ»; «ΤΟΥ ΡΟΥΒΙΚΩΝΑ»...

«***Ιδεολογικό μωρό που μπουσουλάει***», χαρακτήρισε τον «Ρουβίκωνα» ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη Νίκος Τόσκας, μετά την «επίσκεψη» στο ΣτΕ, ενώ, αντιπαρατιθεμένος στην ΝΔ, υποστήριξε ότι οι περισσότερες αρνητικές επιπτώσεις από τη δράση του Ρουβικώνα και των μικρών αναρχικών ομάδων είναι σε βάρος της κυβέρνησης. «***Πρέπει να δούμε ποιοι ωφελούνται πρόσθεσε, κι αυτοί δεν είμαστε εμείς***», δήλωσε μιλώντας στον ΑΝΤ1, ενώ πρόσθεσε ότι πρόκειται και για «**ακτιβιστική δράση**», αλλά και «***παράνομες πράξεις***» και στη δεύτερη περίπτωση είπε, έχουν υπάρξει αρκετές συλλήψεις. Και ενώ ο Τόσκας περιμένει, όπως λέει, την ιδεολογική ενηλικίωση του Ρουβίκωνα, μήνυμα ότι οι διάδοχοι είναι και μπορούν να παραμείνουν ανοιχτοί, φυσικά πάντα με το αζημίωτο για κάθε ενδιαφερόμενο (ποιος δεν θυμάται την νεολαία Πασοκ να φωνάζει σε συνέδριο παρατεταμένα το σύνθημα Φονιάδες των λαών Αμερικάνοι μη αφήνοντας τον Μ. Χρυσοχοΐδη που είχε ανέβει στο βήμα, να μιλήσει). Η αξιωματική αντιπολίτευση απευθύνεται στους λεγόμενους συντηρητικούς ψηφοφόρους ανεβάζοντας ψηλά στην πολιτική ατζέντα την επιβολή του νόμου και της τάξης, που υποτίθεται έχει γράψει στα παλαιότερα των αριστερών του υποδημάτων ο Συριζα. Και έτσι «κλειδώνονται» οι ανύπαρκτες διαφορές. Το ένα χέρι νίβει δηλαδή το άλλο και τα δυό το πρόσωπο.

Θα κάνουμε, όμως, στο σημείο αυτό μια σημαντική παρατήρηση τουλάχιστον, κατά την γνώμη μας. Η διαχείριση κινηματικών πόρων και δυνάμεων προϋποθέτει πρώτα απ' όλα την κατοχύρωση της πολιτικής αναγνώρισης του «υποκειμένου». Κατόπιν μέσω του ακτιβισμού είναι δυνατόν να αναγνωριστούν θεσμικά «καθήκοντα», ακόμα και των μηχανισμών καταστολής ή να διαχωριστούν οι «άδικες» από τις «δίκαιες» προφυλακίσεις, την ίδια στιγμή που διεκδικούνται τόσο τα ήδη υπάρχοντα πολιτικά δικαιώματα όσο και η διεύρυνσή τους. Εδώ η «επάρατη» δεξιά στην πραγματικότητα δεν μπαίνει στο ίδιο ζύγι με την αριστερά, η οποία το πολύ πολύ να «προδίδει» τα ιδανικά της και την ιστορία της, που οφείλουμε δήθεν όλοι να σεβόμαστε. Εδώ η αναγνώριση, έμμεση ή άμεση, του άβατου των αβάτων της δημοκρατίας, δηλαδή του κοινοβουλίου, μπορεί να βαπτίζεται προσήλωση στο «σχέδιο» και όχι τακτικός συμβιβασμός στα πλαίσια διεκδικήσεων από την αριστερή εκδοχή της εξουσίας.

*«Η παρέμβασή μας στο προαύλιο της Βουλής ήταν η δεύτερη κατά σειρά και έγινε με κύριο αίτημα τις άδειες των πολιτικών κρατουμένων, σε συνδυασμό με τις **άδικες προφυλακίσεις** των Ηριάννα και Περικλή. Εμείναμε στο σχέδιό μας να παραμείνουμε στο περιστύλιο **παρότι και τις δύο φορές μάς δόθηκε η ευκαιρία να εισχωρήσουμε στο εσωτερικό του κοινοβουλίου**. Τα τραγελαφικά γεγονότα που* Οι διαχειριστές, όμως, της εκάστοτε εξουσίας είναι και θα παραμείνουν οι μεγάλοι κερδισμένοι. Τα ψίχουλα που πετούν από το εξουσιαστικό τραπέζι είναι μετρημένα, τα πολιτικά τους οφέλη σε κάθε περίπτωση, φανερά και μη, ενδυναμώνουν όχι μόνο την δική τους θέση στους εξουσιαστικούς συσχετισμούς, αλλά το σύνολο των εξουσιαστικών μερίδων.

*«Στην βάση των παραπάνω έγινε και ο χειρισμός που αφορούσε στην είσοδο και διαμαρτυρία 17 πολιτών της ομάδας Ρουβίκωνας στον περίβολο της βουλής στις 26 Ιουλίου. **Το ιδιαίτερο ζήτημα που προέκυψε και από την έναρξη μεταφοράς ορισμένων ατόμων και από την άρση αυτής της ενέργειας κατόπιν συνεννόησής μου με τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη** και βεβαίως με τον υπεύθυνο φρούραρχο της βουλής, οφείλεται προφανώς σε εντολές που είχαν δοθεί σε αστυνομικές δυνάμεις χωρίς την οφειλόμενη προηγούμενη συνεννόηση κατά τον τύπο, που και εσείς στην επιστολή σας αναλυτικά αναφέρεστε για την αρμοδιότητά μου ως προέδρου της βουλής» (Αθήνα 31-7-2017, Ν. Βούτσης πρόεδρος της βουλής, επιστολή (ΑΠ 3271) προς πρόεδρο της ΝΔ Κ. Μητσοτάκη).*

Η τουλάχιστον ασυνήθης εντολή του προέδρου της Βουλής (μετά από συνεννόηση με τον υπουργό δημόσιας τάξης) στους αστυνομικούς να επιστρέψουν τους παρ' ολίγον προσαχθέντες στο σημείο της παρέμβασης, δηλαδή στο Κοινοβούλιο, στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ιδιαίτερα συμβολική. Φυσικά κάθε φορά η άρση των «συνεπειών», έχει και αυτή συνέπειες, που συνήθως προσμετρώνται στην πραγματική τους διάσταση στου κασίδη το κεφάλι... Ή μήπως όχι;;;

Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ ΚΑΙ Η «ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΣΙΠΡΑ...

Από τις 30 Μαρτίου οι Παλαιστίνιοι διαδηλώνουν κατά μήκος των συνόρων με το Ισραήλ διεκδικώντας το δικαίωμα της επιστροφής των προσφύγων στα εδάφη, τα οποία εγκατέλειψαν το 1948 όταν συγκροτήθηκε το κράτος του Ισραήλ. Συνολικά 118 Παλαιστίνιοι έχουν δολοφονηθεί από *κατά διαδηλωτών στη Λωρίδα της Γάζας, περιλαμβάνει την απώλεια δεκάδων ανθρώπινων ζωών, μεταξύ των οποίων και παιδιών, καθώς και σοβαρούς τραυματισμούς διαδηλωτών. Η διεθνής κοινότητα, είδε με φρίκη και αποτροπιασμό τη χτεσινή ημέρα, που έχει γραφτεί ήδη με μελανά χρώματα στην παγκόσμια ιστορία και θα επιδεινώσει την σταθερότητα στην περιοχή. Ασφαλώς χρειάζονται πρωτοβουλίες από την πλευρά του ΟΗΕ και της ΕΕ και επικράτηση της δικαιοσύνης και της ειρήνης. Στηρίζουμε την επίλυση του παλαιστινιακού ζητήματος και τη δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους στα σύνορα του 1967, με πρωτεύουσα την ανατολική Ιερουσαλήμ, όπου θα συνυπάρχει ειρηνικά με το κράτος του Ισραήλ».*

Ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει η σχετική **ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών του οποίου προΐσταται ο Ν. Κοτζιάς**:

«Καταγράφουμε με αποτροπιασμό και ιδιαίτερη ανησυχία την τραγική απώλεια δεκάδων ανθρωπίνων ζωών, παιδιών συμπεριλαμβανομένων, καθώς και τον τραυματισμό εκατοντάδων διαδηλωτών από ισραηλινά πυρά στη Λωρίδα της Γάζας.

*Οι περιστάσεις επιβάλλουν την επίδειξη αυτοσυγκράτησης, προκειμένου να αποφευχθεί περαιτέρω κλιμάκωση και να μην υπάρξουν νέα θύματα. **Το Ισραήλ οφείλει να σεβαστεί το δικαίωμα ειρηνικής διαμαρτυρίας και να αποφεύγει τη χρήση δυσανάλογης βίας**. Από πλευράς τους, **η Χαμάς και όσοι οργανώνουν τις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στη Λωρίδα της Γάζας, οφείλουν να διασφαλίζουν τον ειρηνικό χαρακτήρα των διαδηλώσεων αυτών**».*

Είναι φανερό ότι η περιβόητη «στρατηγική συμμαχία» με το ισραηλινό κράτος, έχει και τις ανάλογες αυξημένες υποχρεώσεις. Η ανακοίνωση του υπουργείου εξωτερικών ουσιαστικά εναρμονίζεται με την ανακοίνωση της πρέσβειρας του Ισραήλ στην Ελλάδα, Ιρίτ Μπεν-Αμπά η οποία δήλωσε ότι: «**Η Χαμάς, η τρομοκρατική οργάνωση που διοικεί την Λωρίδα της Γάζας, φέρει την ευθύνη για την απώλεια ανθρώπινων ζωών.**»

Υπενθυμίζουμε ότι στις 13 Απριλίου υπε-

συντάξεις και την «αναμόρφωση» της φορολογικής κλίμακας, με «αντίδωρο» το παραμύθι περί αντιμέτρων... Άλλωστε, χωρίς το ΔΝΤ, οι «αγορές» θα δαγκώσουν ακόμη περισσότερο, ενώ η πιστοληπτική γραμμή στήριξης που καταριέται μέρα και νύχτα το καθεστώς Τσίπρα, μάλλον θα ήταν αναπότρεπτη πραγματικότητα.

Η επανάσταση κατά των «θεσμών», λοιπόν, αναβάλλεται μέχρι νεωτέρας. Είπαν και μια μαλακία βρε καημένε για να περάσει η ώρα. Η πρώτη είναι άλλωστε ή η τελευταία;...

«ΤΙΝΟΣ ΕΙΣΙ ΣΥ»; «ΤΟΥ ΡΟΥΒΙΚΩΝΑ»...

«***Ιδεολογικό μωρό που μπουσουλάει***», χαρακτήρισε τον «Ρουβίκωνα» ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη Νίκος Τόσκας, μετά την «επίσκεψη» στο ΣτΕ, ενώ, αντιπαρατιθεμένος στην ΝΔ, υποστήριξε ότι οι περισσότερες αρνητικές επιπτώσεις από τη δράση του Ρουβικώνα και των μικρών αναρχικών ομάδων είναι σε βάρος της κυβέρνησης. «***Πρέπει να δούμε ποιοι ωφελούνται πρόσθεσε, κι αυτοί δεν είμαστε εμείς***», δήλωσε μιλώντας στον ΑΝΤ1, ενώ πρόσθεσε ότι πρόκειται και για **«ακτιβιστική δράση»,** αλλά και «***παράνομες πράξεις***» και στη δεύτερη περίπτωση είπε, έχουν υπάρξει αρκετές συλλήψεις. Και ενώ ο Τόσκας περιμένει, όπως λέει, την ιδεολογική ενηλικίωση του Ρουβίκωνα, την ίδια ημέρα (23-5-2018) στην εφημερίδα ***Καθημερινή*** δημοσιεύεται σκίτσο του Δ. Χαντζόπουλου, στο οποίο απεικονίζεται η φιγούρα του Τσίπρα, ο οποίος κρατά με λουρί μια ανθρώπινη φιγούρα, η οποία πεσμένη στα τέσσερα έχει σηκώσει το ένα πόδι σαν σκύλος, που κατουράει έξω από το ΣτΕ με την λεζάντα: «***Γείτονα, τώρα με την ζέστη, όταν βγάζεις τον Ρουβίκωνα για την ανάγκη του και κάνει το ψιλό του ξέπλυνε την περιοχή με ένα μπουκαλάκι νερό. Επίσης το χοντρό του μπορείς***

σημαντική παρατήρηση τουλάχιστον, κατά την γνώμη μας. Η διαχείριση κινηματικών πόρων και δυνάμεων προϋποθέτει πρώτα απ' όλα την κατοχύρωση της πολιτικής αναγνώρισης του «υποκειμένου». Κατόπιν μέσω του ακτιβισμού είναι δυνατόν να αναγνωριστούν θεσμικά «καθήκοντα», ακόμα και των μηχανισμών καταστολής ή να διαχωριστούν οι «άδικες» από τις «δίκαιες» προφυλακίσεις, την ίδια στιγμή που διεκδικούνται τόσο τα ήδη υπάρχοντα πολιτικά δικαιώματα όσο και η διεύρυνσή τους. Εδώ η «επάρατη» δεξιά στην πραγματικότητα δεν μπαίνει στο ίδιο ζύγι με την αριστερά, η οποία το πολύ πολύ να «προδίδει» τα ιδανικά της και την ιστορία της, που οφείλουμε δήθεν όλοι να σεβόμαστε. Εδώ η αναγνώριση, έμμεση ή άμεση, του άβατου των αβάτων της δημοκρατίας, δηλαδή του κοινοβουλίου, μπορεί να βαπτίζεται προσήλωση στο «σχέδιο» και όχι τακτικός συμβιβασμός στα πλαίσια διεκδικήσεων από την αριστερή εκδοχή της εξουσίας.

«Η παρέμβασή μας στο προαύλιο της Βουλής ήταν η δεύτερη κατά σειρά και έγινε με κύριο αίτημα τις άδειες των πολιτικών κρατούμενων, σε συνδυασμό με τις ***άδικες προφυλακίσεις*** *των Ηριάννα και Περικλή. Εμείναμε στο σχέδιό μας να παραμείνουμε στο περιστύλιο* ***παρότι και τις δύο φορές μάς δόθηκε η ευκαιρία να εισχωρήσουμε στο εσωτερικό του κοινοβουλίου****. Τα* ***τραγελαφικά γεγονότα*** *που ακολούθησαν αδυνατούμε να τα περιγράψουμε. Με μπροστάρη τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, μάθαμε ότι η αστυνομία μέσω εντολής της κυβέρνησης μας χαρίστηκε και δεν μας μετέφερε στην ΓΑΔΑ. Το συγκεκριμένο ταξίδι το έχουμε κάνει πολλάκις και θα το κάνουμε και στο μέλλον. Δεν μας φοβίζει.* ***Είναι φορές που επιλέγουμε εμείς μέσω κάποιων ενεργειών, ως συνέπεια, να θέσουμε τους εαυτούς μας στα χέρια των διωκτικών αρχών****. Είτε στη ΓΑΔΑ, είτε στον τόπο που μας συ-*

και βεβαίως με τον υπεύθυνο φρούραρχο της βουλής, οφείλεται προφανώς σε εντολές που είχαν δοθεί σε αστυνομικές δυνάμεις χωρίς την οφειλόμενη προηγούμενη συνεννόηση κατά τον τύπο, που και εσείς στην επιστολή σας αναλυτικά αναφέρεστε για την αρμοδιότητά μου ως προέδρου της βουλής» (Αθήνα 31-7-2017, Ν. Βούτσης πρόεδρος της βουλής, επιστολή (ΑΠ 3271) προς πρόεδρο της ΝΔ Κ. Μητσοτάκη).

Η τουλάχιστον ασυνήθης εντολή του προέδρου της Βουλής (μετά από συνεννόηση με τον υπουργό δημόσιας τάξης) στους αστυνομικούς να επιστρέψουν τους παρ' ολίγον προσαχθέντες στο σημείο της παρέμβασης, δηλαδή στο Κοινοβούλιο, στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ιδιαίτερα συμβολική. Φυσικά κάθε φορά η άρση των «συνεπειών», έχει και αυτή συνέπειες, που συνήθως προσμετρώνται στην πραγματική τους διάσταση στου κασίδη το κεφάλι... Ή μήπως όχι;;;

Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ ΚΑΙ Η «ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΣΙΠΡΑ...

Από τις 30 Μαρτίου οι Παλαιστίνιοι διαδηλώνουν κατά μήκος των συνόρων με το Ισραήλ διεκδικώντας το δικαίωμα της επιστροφής των προσφύγων στα εδάφη, τα οποία εγκατέλειψαν το 1948 όταν συγκροτήθηκε το κράτος του Ισραήλ. Συνολικά 118 Παλαιστίνιοι έχουν δολοφονηθεί από ισραηλινά πυρά στα σύνορα ανάμεσα στη λωρίδα της Γάζας και το ισραηλινό κράτος από την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις αρχές της Γάζας.

Μόνο στις 14 Μάη, 62 παλαιστίνιοι δολοφονούνται από ισραηλινά πυρά στις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στη Λωρίδα της Γάζας για τα εγκαίνια της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ, τουλάχιστον έξι από τους νεκρούς είναι παιδιά κάτω των 18 ετών, εκ των οποίων ένα κορίτσι, ενώ από τους 2700 τραυματισμούς οι

Ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει η σχετική **ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών του οποίου προΐσταται ο Ν. Κοτζιάς**:

«Καταγράφουμε με αποτροπιασμό και ιδιαίτερη ανησυχία την τραγική απώλεια δεκάδων ανθρωπίνων ζωών, παιδιών συμπεριλαμβανομένων, καθώς και τον τραυματισμό εκατοντάδων διαδηλωτών από ισραηλινά πυρά στη Λωρίδα της Γάζας.

Οι περιστάσεις επιβάλλουν την επίδειξη αυτοσυγκράτησης, προκειμένου να αποφευχθεί περαιτέρω κλιμάκωση και να μην υπάρξουν νέα θύματα. ***Το Ισραήλ οφείλει να σεβαστεί το δικαίωμα ειρηνικής διαμαρτυρίας και να αποφεύγει τη χρήση δυσανάλογης βίας****. Από πλευράς τους,* ***η Χαμάς και όσοι οργανώνουν τις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στη Λωρίδα της Γάζας, οφείλουν να διασφαλίζουν τον ειρηνικό χαρακτήρα των διαδηλώσεων αυτών***».

Είναι φανερό ότι η περιβόητη «στρατηγική συμμαχία» με το ισραηλινό κράτος, έχει και τις ανάλογες αυξημένες υποχρεώσεις. Η ανακοίνωση του υπουργείου εξωτερικών ουσιαστικά εναρμονίζεται με την ανακοίνωση της πρέσβειρας του Ισραήλ στην Ελλάδα, Ιρίτ Μπεν-Αμπά η οποία δήλωσε ότι: **«Η Χαμάς, η τρομοκρατική οργάνωση που διοικεί την Λωρίδα της Γάζας, φέρει την ευθύνη για την απώλεια ανθρώπινων ζωών.»**

Υπενθυμίζουμε ότι στις 13 Απριλίου υπεγράφη στο Τέλ Αβίβ πρόγραμμα αμυντικής συνεργασίας ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ που αφορά συνεκπαιδεύσεις αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ειδικών δυνάμεων των δύο κρατών.

Αναμενόμενη, λοιπόν, η «διακριτικότητα» και βέβαια έπεται συνέχεια των «διευκολύνσεων» στους σφαγείς των παλαιστινίων...



Λεόν

Η φύση δεν έκανε ούτε υπηρέτες ούτε αφεντικά.
Δεν θέλω ούτε να δίνω ούτε να παίρνω εντολές
Κάθε εξουσία διαφθείρει, η απόλυτη εξουσία διαφθείρει απόλυτα
Η ανθρωπότητα θα ευτυχήσει μόνον όταν ο τελευταίος γραφειοκράτης κρεμαστεί με τα έντερα του τελευταίου καπιταλιστή
Όταν ο τελευταίος κοινωνιολόγος θα έχει κρεμαστεί με τα έντερα του τελευταίου γραφειοκράτη θα έχουμε ακόμη «προβλήματα»;
Πρόσεξε τα αφτιά σου έχουν τοίχους
Μιλήστε στους γείτονες σας
Όχι στα σύνορα!

Κηρύξατε την πόλη σε κατάσταση διαρκούς ευτυχίας
Τρέξε σύντροφε, ο παλιός κόσμος είναι πίσω σου
Αποφασίζω κατάσταση διαρκούς ευτυχίας
Πρέπει συστηματικά να εξερευνούμε το τυχαίο
Ουρλιάξτε , δημιουργείστε, κοιτάξτε μπροστά!
Όποιος μιλάει για έρωτα, καταστρέφει τον έρωτα
Το να σου λείψει η φαντασία είναι να μην φαντάζεσαι την έλλειψη της

Σταλινιστές, οι γιοι σας είναι μαζί μας!

ΜΑΗΣ '68
ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Το σεξ επιτρέπεται είπε ο Μάο, αρκεί να μην γίνεται πολύ συχνά
Ο συντηρητισμός είναι συνώνυμος με την αποσύνθεση και την ασχήμια
Τα οδοφράγματα κλείνουν δρόμους αλλά ανοίγουν περάσματα
Ακόμα κι αν κόψουν όλα τα λουλούδια η άνοιξη θα έρθει
Γράψτε παντού!!! Πριν γράψετε, μάθετε να σκέφτεστε.
Ξεχάστε ό,τι σας έχουν μάθει. Αρχίστε να ονειρεύεστε
Η οικονομία τραυματίστηκε, μακάρι να ψοφήσει
Γίνετε ρεαλιστές απαιτήστε το αδύνατο

Η ελευθερία δεν είναι αγαθό που μας ανήκει. Είναι αυτό που μας εμπόδισαν να αποκτήσουμε οι νόμοι, οι προκαταλήψεις, η άγνοια
Πάρε τηλέφωνο την μοναξιά σου η βγες ξανά στους δρόμους της φωτιάς
Το να επιθυμείς είναι καλό, το να πραγματοποιείς τις επιθυμίες σου καλύτερο
Η δράση δεν πρέπει να είναι αντίδραση αλλά δημιουργία
Εκατομμυριούχοι όλων των χωρών ενωθείτε, ο άνεμος γυρνάει
Ας ανοίξουμε τις πόρτες από τα άσυλα, τις φυλακές, και τα ιδρύματα



Σύντροφε προσοχή. Η εκβιομηχάνιση μας απειλεί
Αρνηθείτε τους ρόλους που σας δώσανε!
Η αυθάδεια είναι το νέο επαναστατικό όπλο

Προσέξτε τα αφτιά σου έχουν τοίχους
Μιλήστε στους γείτονες σας
Όχι στα σύνορα!

Σταλινιστές, οι γιοι σας είναι μαζί μας!

ΜΑΗΣ '68
ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Το σεξ επιτρέπεται είπε ο Μάο, αρκεί να μην γίνεται πολύ συχνά
Ο συντηρητισμός είναι συνώνυμος με την αποσύνθεση και την ασχήμια
Τα οδοφράγματα κλείνουν δρόμους αλλά ανοίγουν περάσματα
Ακόμα κι αν κόψουν όλα τα λουλούδια η άνοιξη θα έρθει
Γράψτε παντού!!! Πριν γράψετε, μάθετε να σκέφτεστε.
Ξεχάστε ό,τι σας έχουν μάθει. Αρχίστε να ονειρεύεστε
Η οικονομία τραυματίστηκε, μακάρι να ψοφήσει
Γίνετε ρεαλιστές απαιτήστε το αδύνατο



Η ελευθερία δεν είναι αγαθό που μας ανήκει. Είναι αυτό που μας εμπόδισαν να αποκτήσουμε οι νόμοι, οι προκαταλήψεις, η άγνοια
Πάρε τηλέφωνο την μοναξιά σου η βγες ξανά στους δρόμους της φωτιάς
Το να επιθυμείς είναι καλό, το να πραγματοποιείς τις επιθυμίες σου καλύτερο
Η δράση δεν πρέπει να είναι αντίδραση αλλά δημιουργία
Εκατομμυριούχοι όλων των χωρών ενωθείτε, ο άνεμος γυρνάει
Ας ανοίξουμε τις πόρτες από τα άσυλα, τις φυλακές, και τα ιδρύματα

Σύντροφε προσοχή. Η εκβιομηχάνιση μας απειλεί
Αρνηθείτε τους ρόλους που σας δώσανε!
Η αυθάδεια είναι το νέο επαναστατικό όπλο
Πρώτα μην υπακούτε.
Καταναλώστε λιγότερο, ζήστε περισσότερο

Θεέ υποψιάζομαι ότι είσαι αριστερός διανοούμενος!!

Γαλλία: Μάης 1968

Η έκρηξη, η καταστολή,
η μεταρρύθμιση,
το ΤΟΤΕ και το ΤΩΡΑ



ΕΚΔΗΛΩΣΗ –ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πέμπτη 24 Μαΐου 2018, ώρα 6μμ

Την Πέμπτη 24 Μαΐου 2018 στις 6 το απόγευμα πραγματοποιήθηκε στο χώρο της ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ (Σαριπόλου 8, Αθήνα) ΕΚΔΗΛΩΣΗ –ΣΥΖΗΤΗΣΗ με θέμα:

Η ελευθερία δεν είναι αγαθό που μας ανήκει. Είναι αυτό που μας εμπόδισαν να αποκτήσουμε οι νόμοι, οι προκαταλήψεις, η άγνοια
Πάρε τηλέφωνο την μοναξιά σου η βγες ξανά στους δρόμους της φωτιάς
Το να επιθυμείς είναι καλό, το να πραγματοποιείς τις επιθυμίες σου καλύτερο
Η δράση δεν πρέπει να είναι αντίδραση αλλά δημιουργία
Εκατομμυριούχοι όλων των χωρών ενωθείτε, ο άνεμος γυρνάει
Ας ανοίξουμε τις πόρτες από τα άσυλα, τις φυλακές, και τα ιδρύματα



Σύντροφε προσοχή. Η εκβιομηχάνιση μας απειλεί
Αρνηθείτε τους ρόλους που σας δώσανε!
Η αυθάδεια είναι το νέο επαναστατικό όπλο
Πρώτα μην υπακούτε.
Καταναλώστε λιγότερο, ζήστε περισσότερο

Θεέ υποψιάζομαι ότι είσαι αριστερός διανοούμενος!!

Γαλλία: Μάης 1968

Η έκρηξη, η καταστολή, η μεταρρύθμιση, το ΤΟΤΕ και το ΤΩΡΑ



ΕΚΔΗΛΩΣΗ –ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πέμπτη 24 Μαΐου 2018, ώρα 6μμ
στην ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ
Σαριπόλου 8,
(Δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)

Θα προηγηθεί προβολή οπτικοακουστικού υλικού

Αναρχική Αρχειοθήκη

Την Πέμπτη 24 Μαΐου 2018 στις 6 το απόγευμα πραγματοποιήθηκε στο χώρο της ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ (Σαριπόλου 8, Αθήνα) ΕΚΔΗΛΩΣΗ –ΣΥΖΗΤΗΣΗ με θέμα:

Γαλλία, Μάης 1968: Η έκρηξη, η καταστολή, η μεταρρύθμιση, το ΤΟΤΕ και το ΤΩΡΑ

Πριν από την συζήτηση έγινε προβολή οπτικοακουστικού υλικού, σχετικού με το προς συζήτηση θέμα.

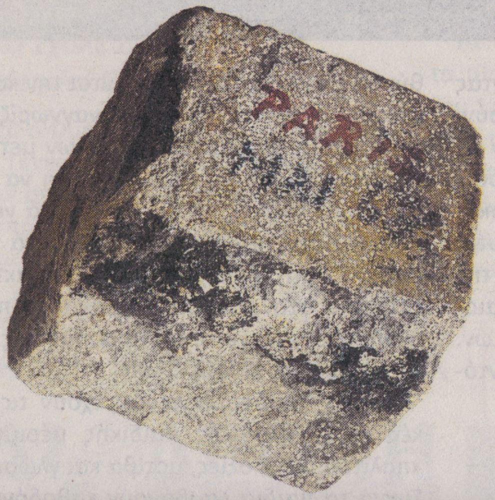
Η ελευθερία είναι ένα έγκλημα που περιέχει όλα τα εγκλήματα, είναι το απόλυτο όπλο μας
Η κουλτούρα είναι σαν τη μαρμελάδα, όσο λιγότερη έχεις τόσο πιο πολύ την απλώνεις
Η ελευθερία ξεκινά από την απαγόρευση. Απαγορεύεται να βλάπτει την ελευθερία του άλλου.
Στην επανάσταση υπάρχουν αυτοί που την κάνουν και αυτοί που επωφελούνται
Όσο περισσότερο καταναλώνεις, τόσο λιγότερο ζεις
Η επανάσταση δεν είναι των επιτροπών. Είναι δική σου

Σου αγοράζουν την ευτυχία. Κλέψ' την!
Αλλάξτε την ζωή, αλλάξτε τις οδηγίες χρήσης
Εμπρός του Πανεπιστημίου οι κολασμένοι.
Διώξτε τον μπάτσο που έχετε στο κεφάλι σας

ΜΑΗΣ '68
ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Το μπετόν καλλιεργεί την απάθεια!
Οι ανέσεις είναι το όπιο του λαού
Κάτω από το λιθόστρωτο η παραλία
Η ευτυχία είναι μια καινούργια ιδέα
Η ποίηση είναι στους δρόμους
Δεν θέλουμε να γίνουμε σαν εσάς
Αστοί δεν καταλάβατε τίποτα
Η οικονομία πληγώθηκε, ας πεθάνει
Απαγορεύεται το απαγορεύεται
Η πλήξη είναι αντι-επαναστατική
Ο εκπαιδευτής πρέπει να εκπαιδευτεί

Οι προκαταλήψεις είναι οι κολώνες της εξουσίας



Ο ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΛΕ ΓΚΟΦ, ΚΑΙ Ο ΜΑΗΣ ΤΟΥ '68

Ο γάλλος κοινωνιολόγος ***Ζαν Πιερ Λε Γκοφ*** (συγγραφέας του βιβλίου «Mai '68, l'hıritage impossible», «Μάης '68, η αδύνατη κληρονομιά», εκδ. La Dıcouverte, 2006), ο οποίος διαδήλωνε τον Μάη του '68 στην Καν της Νορμανδίας αναφέρεται με αφορμή την επέτειο των 50 ετών στη μεταμόρφωση ενός ολόκληρου κόσμου, από τη δεκαετία του 1950 μέχρι το '68, και μιλάει για «***μια κρίση του μο***... ***την έλευση του έφηβου λαού***», αλλά και

– στην αταξία μιας κοινωνίας, που δεν είναι πια παραδοσιακή, αλλά δεν έχει μπει ακόμη στον μοντερνισμό. Είναι αρκετά κλασική για να κοροϊδεύει με ταλέντο τον κόσμο του Μπαμπά, αλλά πολύ ανώριμη για να δεχθεί μια τάξη που δεν θα διαιώνιζε αυτή τη μέθη του πνεύματος και του σώματος».

Ο ***Λε Γκοφ*** υποστηρίζει ακόμη ότι: «***Η στιγμή του '68 είναι η ορατή, η συλλογική στιγμή μιας βαθιάς αναταραχής που μεταμόρφωνε τη νεολαία επί δέκα χρόνια. Οι***

Εμπρός του Πανεπιστημίου οι κολασμένοι.
Διώξτε τον μπάτσο που έχετε στο κεφάλι σας

Η ευτυχία είναι μια καινούργια ιδέα
Η ποίηση είναι στους δρόμους
Δεν θέλουμε να γίνουμε σαν εσάς
Αστοί δεν καταλάβατε τίποτα
Η οικονομία πληγώθηκε, ας πεθάνει
Απαγορεύεται το απαγορεύεται
Η πλήξη είναι αντι-επαναστατική
Ο εκπαιδευτής πρέπει να εκπαιδευτεί

ΜΑΗΣ '68
ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Οι προκαταλήψεις είναι οι κολώνες της εξουσίας



Μη με απελευθερώνεις,
θα φροντίσω ο ίδιος
Ας σκοτώσουμε τον μπάτσο
που κοιμάται μέσα μας
Καμία ελευθερία για τους
εχθρούς της ελευθερίας
Η θρησκεία είναι η απόλυτη αισχροκέρδεια
Ούτε θεός, ούτε αφέντης
Η φαντασία στην εξουσία
Μετρό, δουλειά...

Ο ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΛΕ ΓΚΟΦ, ΚΑΙ Ο ΜΑΗΣ ΤΟΥ '68

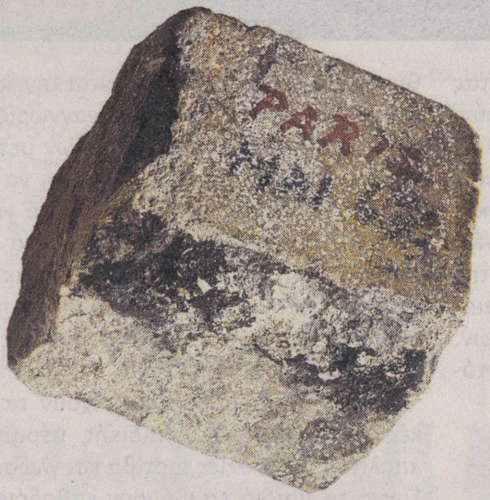
Ο γάλλος κοινωνιολόγος ***Ζαν Πιερ Λε Γκοφ*** (συγγραφέας του βιβλίου «Mai '68, l'hιritage impossible», «Μάης '68, η αδύνατη κληρονομιά», εκδ. La Dιcouverte, 2006), ο οποίος διαδήλωνε τον Μάη του '68 στην Καν της Νορμανδίας αναφέρεται με αφορμή την επέτειο των 50 ετών στη μεταμόρφωση ενός ολόκληρου κόσμου, από τη δεκαετία του 1950 μέχρι το '68, και μιλάει για «***μια κρίση του μοντερνισμού και την έλευση του έφηβου λαού***», αλλά και «***τα βάσανα της προόδου, που μέσα σε μια όλο και πιο ευημερούσα κοινωνία θα οδηγήσουν τελικά στα οδοφράγματα***». Ο ***Λε Γκοφ*** (βλ. Βήμα 6-5-2018) μεγάλωσε την δεκαετία του 1950 σ' ένα χωριό της Νορμανδίας όπου «*η ύπαρξη ήταν μια θεία λειτουργία. Το σχολείο, η εργασία στα χωράφια, η σούπα, η προσευχή το βράδυ, η προστασία του φύλακα αγγέλου*».

Μόνο που ήδη από τα τέλη εκείνης της δεκαετίας «**ένας ολόκληρος κόσμος αφήνει πίσω σιωπηλά ό,τι τον συνδέει με το παρελθόν**. Οι απολαύσεις της ελευθερίας δεν λάμπουν από μακριά: είναι εδώ, αναρίθμητες, στα χέρια μας. Η τηλεόραση μπαίνει στα σπίτια, η φορμάικα αντικαθιστά τα ξύλινα τραπέζια, το πλυντήριο των ρούχων καλύπτει με τον θόρυβό του τα τύμπανα των στρατιωτικών παρελάσεων. Η μελαγχολία του **Ντίλαν** θρέφει την εσωτερική εξορία, μέσα στον καπνό των τσιγάρων. Το μέλλον πρέπει ... κοινωνία. «**Χρεια-**

– στην αταξία μιας κοινωνίας, που δεν είναι πια παραδοσιακή, αλλά δεν έχει μπει ακόμη στον μοντερνισμό. Είναι αρκετά κλασική για να κοροϊδεύει με ταλέντο τον κόσμο του Μπαμπά, αλλά πολύ ανώριμη για να δεχθεί μια τάξη που δεν θα διαιώνιζε αυτή τη μέθη του πνεύματος και του σώματος».

Ο ***Λε Γκοφ*** υποστηρίζει ακόμη ότι: «***Η στιγμή του '68 είναι η ορατή, η συλλογική στιγμή μιας βαθιάς αναταραχής που μεταμόρφωνε τη νεολαία επί δέκα χρόνια. Οι εξεγερμένοι νεαροί της δεκαετίας του 1960 επρόκειτο να φτιάξουν το πρόγραμμα της ζωής και της δράσης τους μέσα στις νέες συνθήκες της κοινωνίας της κατανάλωσης και του ελεύθερου χρόνου***». Βέβαια, τώρα πλέον, «*ο έφηβος λαός έχει πάρει κιλά, έχει κάνει ρυτίδες, έχει χάσει τα μαλλιά και τις αυταπάτες του, αλλά συνεχίζει να μη δέχεται να γίνει ενήλικος. Η Γαλλία του παρελθόντος έχει φύγει, η Γαλλία του σήμερα ψάχνεται ακόμη. Οι νεαροί του '68 τράβηξαν μέχρι τα όρια την εικόνα της νεολαίας και ενός έφηβου λαού σε μόνιμη επανάσταση, που έχει γίνει πλέον μέρος των πολιτισμικών και εμπορικών στερεοτύπων*».

Ο γάλλος κοινωνιολόγος, τελικά, συμπεραίνει ότι «με όλες τις τρέλες και τις ανευθυνότητές της, η περίοδος της δεκαετίας του '60 ήταν δυναμική και αισιόδοξη. Έφερε το σημάδι της παντοδυναμίας του μοντερνισμού, σε μια πολύ ιδιαίτερη ιστορική στιγμή: τα "τριάντα ένδοξα ... 1945 μέχρι το 1975).



Μη με απελευθερώνεις,
θα φροντίσω ο ίδιος
Ας σκοτώσουμε τον μπάτσο
που κοιμάται μέσα μας
Καμία ελευθερία για τους
εχθρούς της ελευθερίας
Η θρησκεία είναι η απόλυτη αι-
σχροκέρδεια

Ούτε θεός, ούτε αφέντης
Η φαντασία στην εξουσία
Μετρό, δουλειά και νάνι
Θέλουμε να ζήσουμε!
Ήρθα, είδα, πίστεψα
Ζήστε στο παρόν
Κι αν καίγαμε την Σορβόννη;
Θα σας πεθάνουν οι ανέσεις
Είμαστε όλοι ανεπιθύμητοι
Ζωή όχι επιβίωση!

Ο ΖΑΝ ΠΙΕΡ ΛΕ ΓΚΟΦ, ΚΑΙ Ο ΜΑΗΣ ΤΟΥ '68

Ο γάλλος κοινωνιολόγος ***Ζαν Πιερ Λε Γκοφ*** (συγγραφέας
του βιβλίου «Mai '68, l'hιritage impossible», «Μάης '68, η
αδύνατη κληρονομιά», εκδ. La Dιcouverte, 2006), ο οποί-
ος διαδήλωνε τον Μάη του '68 στην Καν της Νορμανδί-
ας αναφέρεται με αφορμή την επέτειο των 50 ετών στη
μεταμόρφωση ενός ολόκληρου κόσμου, από τη δεκαετία
του 1950 μέχρι το '68, και μιλάει για «***μια κρίση του μο-***
ντερνισμού και την έλευση του έφηβου λαού», αλλά και
«τα βάσανα της προόδου, που μέσα σε μια όλο και πιο
ευημερούσα κοινωνία θα οδηγήσουν τελικά στα οδο-
φράγματα». Ο ***Λε Γκοφ*** (βλ. Βήμα 6-5-2018) μεγάλωσε
την δεκαετία του 1950 σ' ένα χωριό της Νορμανδίας όπου
«η ύπαρξη ήταν μια θεία λειτουργία. Το σχολείο, η εργα-
σία στα χωράφια, η σούπα, η προσευχή το βράδυ, η προ-
στασία του φύλακα αγγέλου».

*Μόνο που ήδη από τα τέλη εκείνης της δεκαετίας «**ένας***
ολόκληρος κόσμος αφήνει πίσω σιωπηλά ό,τι τον συνδέ-
***ει με το παρελθόν**. Οι απολαύσεις της ελευθερίας δεν λά-*
μπουν από μακριά: είναι εδώ, αναρίθμητες, στα χέρια μας.
Η τηλεόραση μπαίνει στα σπίτια, η φορμάικα αντικαθιστά
τα ξύλινα τραπέζια, το πλυντήριο των ρούχων καλύπτει
με τον θόρυβό του τα τύμπανα των στρατιωτικών παρε-
*λάσεων. Η μελαγχολία του **Ντίλαν** θρέφει την εσωτερική*
εξορία, μέσα στον καπνό των τσιγάρων. Το μέλλον πρέπει
*να γκρεμίσει αυτή τη σαρακοφαγωμένη κοινωνία. «**Χρεια-***
***ζόμαστε την πρόοδο**», έλεγε ο **Ντε Γκωλ** στην τηλεόραση,*
***«αλλά δεν χρειαζόμαστε το χάος**». Οι γονείς γεύονται την*
πρόοδο, μεθάνε από αυτή, λατρεύουν τον «Θεό-άτομο».
*Τα παιδιά θέλουν το χάος, όπως ο **Μπορίς Βιάν** στα μυ-*
*θιστορήματά του και ο **Μικ Τζάγκερ** στις συναυλίες του.*
Όλα μπερδεύονται σε αυτόν τον πυρετό: τα μεγάλα κείμε-
να και τα τζουκ μποξ, η πολιτική και ο ηδονισμός, ο χριστι-
*ανικός ιδεαλισμός και ο νιτσεϊκός μηδενισμός, ο **Ιησούς**, ο*
***Βούδας**, ο **Γκάντι**, ο **Μάρτιν Λούθερ Κινγκ**... Βλέπουμε τη*
γέννηση ενός «έφηβου λαού». Θα τον δούμε τον Μάη του
1968 στα πεζοδρόμια, στα οδοφράγματα, στην αυθάδικη
*ματιά του **Κον-Μπεντίτ** και στα συνθήματα στους τοίχους*
– στην αταξία μιας κοινωνίας, που δεν είναι πια παραδο-
σιακή, αλλά δεν έχει μπει ακόμη στον μοντερνισμό. Είναι
αρκετά κλασική για να κοροϊδεύει με ταλέντο τον κόσμο
του Μπαμπά, αλλά πολύ ανώριμη για να δεχθεί μια τάξη
που δεν θα διαιώνιζε αυτή τη μέθη του πνεύματος και του
σώματος».

Ο ***Λε Γκοφ*** υποστηρίζει ακόμη ότι: «***Η στιγμή του '68***
είναι η ορατή, η συλλογική στιγμή μιας βαθιάς ανατα-
ραχής που μεταμόρφωνε τη νεολαία επί δέκα χρόνια. Οι
εξεγερμένοι νεαροί της δεκαετίας του 1960 επρόκειτο να
φτιάξουν το πρόγραμμα της ζωής και της δράσης τους
μέσα στις νέες συνθήκες της κοινωνίας της κατανάλω-
σης και του ελεύθερου χρόνου». *Βέβαια, τώρα πλέον, «ο*
έφηβος λαός έχει πάρει κιλά, έχει κάνει ρυτίδες, έχει χά-
σει τα μαλλιά και τις αυταπάτες του, αλλά συνεχίζει να μη
δέχεται να γίνει ενήλικος. Η Γαλλία του παρελθόντος έχει
φύγει, η Γαλλία του σήμερα ψάχνεται ακόμη. Οι νεαροί
του '68 τράβηξαν μέχρι τα όρια την εικόνα της νεολαίας
και ενός έφηβου λαού σε μόνιμη επανάσταση, που έχει
γίνει πλέον μέρος των πολιτισμικών και εμπορικών στερε-
οτύπων».

Ο γάλλος κοινωνιολόγος, τελικά, συμπεραίνει ότι «*με*
όλες τις τρέλες και τις ανευθυνότητές της, η περίοδος
της δεκαετίας του '60 ήταν δυναμική και αισιόδοξη. Έφε-
ρε το σημάδι της παντοδυναμίας του μοντερνισμού, σε
μια πολύ ιδιαίτερη ιστορική στιγμή: τα "τριάντα ένδοξα
χρόνια" (Trente Glorieuses, από το 1945 μέχρι το 1975).
Η απαίτηση για την απόλυτη ελευθερία προήλθε από την
εξέγερση μιας γενιάς κακομαθημένων παιδιών (σε σχέση
με τις προηγούμενες γενιές), που μεγάλωσαν μέσα στην
ανάπτυξη του καταναλωτισμού και υπό την προστασία του
Κράτους Πρόνοιας. Ακόμα και μέσα στον εξτρεμισμό του
και στη ρήξη του με το πραγματικό, το κίνημα της αμφι-
σβήτησης και της διαμαρτυρίας εκείνης της εποχής είχε τη
σφραγίδα της δυναμικής επέκτασης των Trente Glorieuses
που επέτρεπε στη σπουδάζουσα νεολαία να ζει μέσα σε
μια σχετική ανεμελιά».

(Α΄ μέρος)

Η εκπαίδευση ως μέσο επιβολής: Η γενοκτονία των ιθαγενών του Καναδά

Είναι αδιαμφισβήτητο πως υφίστανται πολλοί τρόποι για να οδηγήσεις έναν λαό στην γενοκτονία, δηλαδή όχι μόνον στη φυσική του εξόντωση, αλλά και στη θανάτωση μιας παράδοσης, που μεταδίδεται μέσω της επαφής και της συνέχισης των γενεών. Η περίπτωση των παιδιών των ιθαγενών του Καναδά, που εγκλείστηκαν στα λεγόμενα *Τοπικά Σχολεία (Residential Schools)*, δεν είναι ευρέως γνωστή. Οι πρώτοι αποικιοκράτες χρειάζονταν τις γνώσεις των ιθαγενών, προκειμένου να επιβιώσουν σε ένα περιβάλλον πραγματικά άγνωστο κι επικίνδυνο γι' αυτούς. Γι' αυτό, φρόντισαν να έρθουν σε επαφή μαζί τους και να μάθουν τρόπους καλλιέργειας και κυνηγιού και γενικότερα να αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις για την επιβίωσή τους. Όσο οι λευκοί (Άγγλοι και Γάλλοι κυρίως) ενίσχυαν τις γνώσεις, αλλά και τις δυνάμεις τους κι όσο εισέρχονταν κι άλλοι εισβολείς στις περιοχές των ιθαγενών, η τακτική άλλαζε. Τους περιόριζαν σε ορισμένες περιοχές και διατηρούσαν μαζί τους εμπορικές σχέσεις, κυρίως σε ό,τι είχε να κάνει με δέρματα. Όλο και περισσότερο, όμως, εισέβαλαν στον χώρο των ιθαγενών κι όλο και περισσότερο θάνατο τους επεφύλασσαν. Τα τελευταία ελεύθερα μέρη είχαν τελικά περιοριστεί στις δυτικές ακτές του Καναδά.

Όσο επεκτεινόταν η κυριαρχία των λευκών, τόσο εξελισσόταν κι η ιδέα του να ξεχάσουν οι ιθαγενείς ποιοι είναι και να «εκπολιτιστούν». Για τον σκοπό αυτό ιδρύθηκαν τα λεγόμενα Τοπικά Σχολεία, στα οποία εισέρχονταν υποχρεωτικά και βίαια τα παιδιά των ιθαγενών, με σκοπό να ξεχάσουν ποιοι και ποιες είναι, τους απαγορευόταν να μιλάνε την γλώσσα τους και τους επιβαλλόταν αυτομάτως η «νέα γλώσσα» και συνήθειες. Το πρώτο που δέχονταν τα

οπτική βασίζεται στην πεποίθηση ότι όλοι είναι συνδεδεμένοι με κάθε ζώσα και μη ζώσα ύπαρξη. Η διαδικασία της μάθησης είναι μια συνεχής διαδικασία. Όσο σοφότεροι γινόμαστε, είμαστε υποχρεωμένοι να μοιραστούμε και να μεταβιβάσουμε την γνώση, δημιουργώντας έναν κύκλο διδασκαλίας και μάθησης.

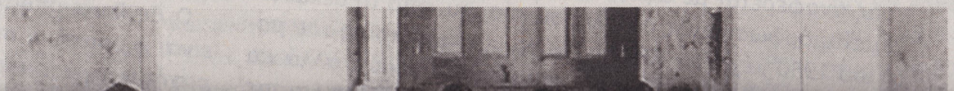
Για παράδειγμα, οι Mohawk, που αποτελούν μέρος της συνομοσπονδίας Haudenosaunee, συσχετίζουν τη μάθηση με την «Απόδοση Ευχαριστιών», μια έκφραση και πρακτική ευγνωμοσύνης. Αυτό βασίζεται στην έννοια της ενότητας με το σύμπαν και αναγνωρίζει τα πάντα στον φυσικό κόσμο ως συνδεδεμένα. Η αντίληψη των Mohawk είναι ότι «Γινόμαστε ένα πνεύμα», δηλαδή ότι κερδίζουμε την ατομική γνώση και έτσι τη μοιραζόμαστε με την υπόλοιπη κοινότητα, κάνοντάς την συλλογική γνώση. Η διαδικασία της μάθησης θεωρείται ένα προσωπικό ταξίδι με στόχο να επιτευχθεί η ολότητα με το σύμπαν.

Ιστορικά και διαχρονικά σήμερα σε πολλούς ιθαγενείς λαούς, τα παιδιά αντιμετωπίζονται ως δώρα από τον Δημιουργό· δέχονται προσεκτική καθοδήγηση και σεβασμό από μέλη της κοινότητας. Στην κοινότητα, οι Πρεσβύτεροι καθοδηγούν, επειδή φέρουν μια τεράστια ποσότητα γνώσης και σοφίας, προερχόμενης από την εμπειρία τους.

Οι ιθαγενείς αξιολογούν τη δύναμη της ατομικής σκέψης των παιδιών τους, ακολουθώντας την ηθική της μη παρεμβολής. Για παράδειγμα, οι Πρεσβύτεροι δεν δίνουν άμεση εντολή ή απάντηση, όταν τους



γκεντρώνονται σε ομάδες, φτιάχνοντας έναν κύκλο μοιράσματος, όπου συζητούν, μοιράζονται απόψεις και πετυχαίνουν τη συναίνεση. Όλοι και καθετί έχει δυνατότητα να μοιράζεται και να διδάσκει. Δάσκαλοι μπορεί να είναι οι άνθρωποι, τα φυτά, τα ζώα και τα πνεύματα. Η μετάδοση της γνώσης βασίζεται έντονα στην αμοιβαιότητα, στην ανταλλαγή των πληροφοριών. Οι σχέσεις με άλλες ζωντανές και μη οντό-



θύνης. Οι ιθαγενείς μοιράζονται την κοινή έννοια των «Επτά γενεών». Αναγνωρίζουν τη σημασία της ύπαρξης σχέσεων μεταξύ των γενεών, για να είναι σε θέση να μεταφέρουν γνώση, κοιτάζοντας επτά γενεές πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον. Αυτή η μακροπρόθεσμη πρακτική επιτρέπει στην κοινότητα να αναλύει προηγούμενες ενέργειες και προσπάθειες για τις μέλλουσες γενεές.

Πολλές ομάδες ιθαγενών έχουν τις δικές τους πρακτικές παιδικής μέριμνας, «πολιτισμικές» αξίες, μοτίβα και γλώσσες. Συχνά τα παιδιά λαμβάνουν καθοδήγηση

στα λεγόμενα *Τοπικά Σχολεία (Residential Schools)*, δεν είναι ευρέως γνωστή. Οι πρώτοι αποικιοκράτες χρειάζονταν τις γνώσεις των ιθαγενών, προκειμένου να επιβιώσουν σε ένα περιβάλλον πραγματικά άγνωστο κι επικίνδυνο γι' αυτούς. Γι' αυτό, φρόντισαν να έρθουν σε επαφή μαζί τους και να μάθουν τρόπους καλλιέργειας και κυνηγιού και γενικότερα να αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις για την επιβίωσή τους. Όσο οι λευκοί (Άγγλοι και Γάλλοι κυρίως) ενίσχυαν τις γνώσεις, αλλά και τις δυνάμεις τους κι όσο εισέρχονταν κι άλλοι εισβολείς στις περιοχές των ιθαγενών, η τακτική άλλαζε. Τους περιόριζαν σε ορισμένες περιοχές και διατηρούσαν μαζί τους εμπορικές σχέσεις, κυρίως σε ό,τι είχε να κάνει με δέρματα. Όλο και περισσότερο, όμως, εισέβαλαν στον χώρο των ιθαγενών κι όλο και περισσότερο θάνατο τους επεφύλασσαν. Τα τελευταία ελεύθερα μέρη είχαν τελικά περιοριστεί στις δυτικές ακτές του Καναδά.

Όσο επεκτεινόταν η κυριαρχία των λευκών, τόσο εξελισσόταν κι η ιδέα του να ξεχάσουν οι ιθαγενείς ποιοι είναι και να «εκπολιτιστούν». Για τον σκοπό αυτό ιδρύθηκαν τα λεγόμενα Τοπικά Σχολεία, στα οποία εισέρχονταν υποχρεωτικά και βίαια τα παιδιά των ιθαγενών, με σκοπό να ξεχάσουν ποιοι και ποιες είναι, τους απαγορευόταν να μιλάνε την γλώσσα τους και τους επιβαλλόταν αυτομάτως η «νέα γλώσσα» και συνήθειες. Το πρώτο που δέχονταν τα παιδιά των ιθαγενών ήταν το κόψιμο της μακριάς τους κώμης. Συμβόλιζε την απαρχή ενός ταξιδιού χωρίς επιστροφή. Στον πόλεμο αυτό οι ιθαγενείς δεν έχασαν τις ρίζες τους, αλλά τους σπόρους, που θα συνέχιζαν τη ζωή τους. Τα παιδιά τους αποκόπηκαν από μια πανάρχαια γνώση, που αναδείκνυε την ενότητα και την συνύφανση των ψηφίδων του κόσμου.

Οι τρόποι μάθησης των ιθαγενών

Ο τρόπος που μαθαίνουμε, η διαδικασία της μάθησης συνυφαίνεται με τον τρόπο που κατανοούμε τον κόσμο, με τον τρόπο που τον προσλαμβάνουμε. Καθορίζει την κοσμοθεώρησή μας, την σχέση μας με ό,τι μας περιβάλλει. Για τους ιθαγενείς λαούς

Για παράδειγμα, οι Mohawk, που αποτελούν μέρος της συνομοσπονδίας Haudenosaunee, συσχετίζουν τη μάθηση με την «Απόδοση Ευχαριστιών», μια έκφραση και πρακτική ευγνωμοσύνης. Αυτό βασίζεται στην έννοια της ενότητας με το σύμπαν και αναγνωρίζει τα πάντα στον φυσικό κόσμο ως συνδεδεμένα. Η αντίληψη των Mohawk είναι ότι «Γινόμαστε ένα πνεύμα», δηλαδή ότι κερδίζουμε την ατομική γνώση και έτσι τη μοιραζόμαστε με την υπόλοιπη κοινότητα, κάνοντάς την συλλογική γνώση. Η διαδικασία της μάθησης θεωρείται ένα προσωπικό ταξίδι με στόχο να επιτευχθεί η ολότητα με το σύμπαν.

Ιστορικά και διαχρονικά σήμερα σε πολλούς ιθαγενείς λαούς, τα παιδιά αντιμετωπίζονται ως δώρα από τον Δημιουργό· δέχονται προσεκτική καθοδήγηση και σεβασμό από μέλη της κοινότητας. Στην κοινότητα, οι Πρεσβύτεροι καθοδηγούν, επειδή φέρουν μια τεράστια ποσότητα γνώσης και σοφίας, προερχόμενης από την εμπειρία τους.

Οι ιθαγενείς αξιολογούν τη δύναμη της ατομικής σκέψης των παιδιών τους, ακολουθώντας την ηθική της μη παρεμβολής. Για παράδειγμα, οι Πρεσβύτεροι δεν δίνουν άμεση εντολή ή απάντηση, όταν τους





ζητήσουν συμβουλές, αλλά αντ' αυτής αφηγούνται μια ιστορία. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα σε ένα πρόσωπο να συλλογιστεί για τον εαυτό του, προ-

γκεντρώνονται σε ομάδες, φτιάχνοντας έναν κύκλο μοιράσματος, όπου συζητούν, μοιράζονται απόψεις και πετυχαίνουν τη συναίνεση. Όλοι και καθετί έχει δυνατότητα να μοιράζεται και να διδάσκει. Δάσκαλοι μπορεί να είναι οι άνθρωποι, τα φυτά, τα ζώα και τα πνεύματα. Η μετάδοση της γνώσης βασίζεται έντονα στην αμοιβαιότητα, στην ανταλλαγή των πληροφοριών. Οι σχέσεις με άλλες ζωντανές και μη οντότητες είναι σημαντικές για τη μετάδοση της γνώσης.

Η διδασκαλία και η μάθηση είναι μια αμοιβαία και ολιστική διαδικασία, έντονα

θύνης. Οι ιθαγενείς μοιράζονται την κοινή έννοια των «Επτά γενεών». Αναγνωρίζουν τη σημασία της ύπαρξης σχέσεων μεταξύ των γενεών, για να είναι σε θέση να μεταφέρουν γνώση, κοιτάζοντας επτά γενεές πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον. Αυτή η μακροπρόθεσμη πρακτική επιτρέπει στην κοινότητα να αναλύει προηγούμενες ενέργειες και προσπάθειες για τις μέλλουσες γενεές.

Πολλές ομάδες ιθαγενών έχουν τις δικές τους πρακτικές παιδικής μέριμνας, «πολιτισμικές» αξίες, μοτίβα και γλώσσες. Συχνά τα παιδιά λαμβάνουν καθοδήγηση από τους γονείς τους, τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους, τους ευρύτερους συγγενείς και την κοινότητά τους. Αυτές οι σχέσεις είναι σημαντικές για τη μετάδοση της γνώσης, επειδή όλοι και όλα έχουν την ικανότητα να μοιράζονται ένα μάθημα, που βοηθάει στη διατήρηση της ισορροπίας ή συμβάλλει στην κοινότητα.

Η πρακτική της αμοιβαιότητας διδάσκει τα παιδιά πώς να δέχονται και να ανταποδίδουν οτιδήποτε στον περίγυρό τους. Οι σχέσεις με τα ζώα και το περιβάλλον βοηθάει την ηθική ανάπτυξη ενός παιδιού με την παρατήρηση της συμπεριφοράς ενός ζώου και του κύκλου της φύσης. Η ηθική της μη παρεμβολής δίνει στα άτομα την ελευθερία να εξερευνούν και να μαθαί-

κυρίως σε ό,τι είχε να κάνει με δέρματα. Όλο και περισσότερο, όμως, εισέβαλαν στον χώρο των ιθαγενών κι όλο και περισσότερο θάνατο τους επεφύλασσαν. Τα τελευταία ελεύθερα μέρη είχαν τελικά περιοριστεί στις δυτικές ακτές του Καναδά.

Όσο επεκτεινόταν η κυριαρχία των λευκών, τόσο εξελισσόταν κι η ιδέα του να ξεχάσουν οι ιθαγενείς ποιοι είναι και να «εκπολιτιστούν». Για τον σκοπό αυτό ιδρύθηκαν τα λεγόμενα Τοπικά Σχολεία, στα οποία εισέρχονταν υποχρεωτικά και βίαια τα παιδιά των ιθαγενών, με σκοπό να ξεχάσουν ποιοι και ποιες είναι, τους απαγορευόταν να μιλάνε την γλώσσα τους και τους επιβαλλόταν αυτομάτως η «νέα γλώσσα» και συνήθειες. Το πρώτο που δέχονταν τα παιδιά των ιθαγενών ήταν το κόψιμο της μακριάς τους κώμης. Συμβόλιζε την απαρχή ενός ταξιδιού χωρίς επιστροφή. Στον πόλεμο αυτό οι ιθαγενείς δεν έχασαν τις ρίζες τους, αλλά τους σπόρους, που θα συνέχιζαν τη ζωή τους. Τα παιδιά τους αποκόπηκαν από μια πανάρχαια γνώση, που αναδείκνυε την ενότητα και την συνύφανση των ψηφίδων του κόσμου.

Οι τρόποι μάθησης των ιθαγενών

Ο τρόπος που μαθαίνουμε, η διαδικασία της μάθησης συνυφαίνεται με τον τρόπο που κατανοούμε τον κόσμο, με τον τρόπο που τον προσλαμβάνουμε. Καθορίζει την κοσμοθεώρησή μας, την σχέση μας με ό,τι μας περιβάλλει. Για τους ιθαγενείς λαούς η μάθηση νοείται ως μια δια βίου διαδικασία, που ακολουθεί τον κύκλο της ζωής και χωρίζεται σε τέσσερα στάδια: την παιδική ηλικία, την εφηβεία, την ενηλικίωση και την ωριμότητα. Σε κάθε στάδιο ένα πρόσωπο αποκτά ορισμένες δεξιότητες και δέχεται κάποιες διδαχές. Πολλοί ιθαγενείς πιστεύουν ότι ένας τρόπος μάθησης είναι η απόκτησή της, μέσω της εμπειρίας και της αλληλεπίδρασης με άλλους ανθρώπους, τα ζώα και το φυσικό περιβάλλον. Αυτή η



Ιστορικά και διαχρονικά σήμερα σε πολλούς ιθαγενείς λαούς, τα παιδιά αντιμετωπίζονται ως δώρα από τον Δημιουργό· δέχονται προσεκτική καθοδήγηση και σεβασμό από μέλη της κοινότητας. Στην κοινότητα, οι Πρεσβύτεροι καθοδηγούν, επειδή φέρουν μια τεράστια ποσότητα γνώσης και σοφίας, προερχόμενης από την εμπειρία τους.

Οι ιθαγενείς αξιολογούν τη δύναμη της ατομικής σκέψης των παιδιών τους, ακολουθώντας την ηθική της μη παρεμβολής. Για παράδειγμα, οι Πρεσβύτεροι δεν δίνουν άμεση εντολή ή απάντηση, όταν τους



ζητήσουν συμβουλές, αλλά αντ' αυτής αφηγούνται μια ιστορία. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα σε ένα πρόσωπο να συλλογιστεί για τον εαυτό του, προκειμένου να ανακαλύψει την απάντηση. Μέσω αυτής της πρακτικής, ενθαρρύνεται η ανεξάρτητη σκέψη. Αυτό επιτρέπει στα παιδιά να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, γνωρίζοντας πώς να επιβιώσουν και να συνυπάρχουν με άλλους στο περιβάλλον τους.

Οι αυτόχθονες τρόποι μάθησης περιλαμβάνουν την παρατήρηση, τη βιωματική μάθηση και την προφορική αφήγηση ιστοριών. Οι ιθαγενείς μερικές φορές συγκεντρώνονται σε ομάδες, φτιάχνοντας έναν κύκλο μοιράσματος, όπου συζητούν, μοιράζονται απόψεις και πετυχαίνουν τη συναίνεση. Όλοι και καθετί έχει δυνατότητα να μοιράζεται και να διδάσκει. Δάσκαλοι μπορεί να είναι οι άνθρωποι, τα φυτά, τα ζώα και τα πνεύματα. Η μετάδοση της γνώσης βασίζεται έντονα στην αμοιβαιότητα, στην ανταλλαγή των πληροφοριών. Οι σχέσεις με άλλες ζωντανές και μη οντότητες είναι σημαντικές για τη μετάδοση της γνώσης.

Η διδασκαλία και η μάθηση είναι μια αμοιβαία και ολιστική διαδικασία, έντονα θεμελιωμένη στις σχέσεις. Τόποι μάθησης μπορεί να είναι οι συγγενικές σχέσεις, οι κύκλοι μοιράσματος, οι τελετές και η καθημερινή ζωή. Μέσα στις κοινότητες των ιθαγενών, η εκτεταμένη οικογένεια παίζει έναν αναπόσπαστο ρόλο στη λειτουργία της μάθησης των παιδιών.

Τα παιδιά χαίρουν υψηλής εκτίμησης στην κοινότητα, επειδή θεωρούνται ως οι μελλοντικοί ηγέτες και «επιστάτες», δηλαδή, επί της ουσίας, οι άνθρωποι της ευθύνης. Οι ιθαγενείς μοιράζονται την κοινή έννοια των «Επτά γενεών». Αναγνωρίζουν τη σημασία της ύπαρξης σχέσεων μεταξύ των γενεών, για να είναι σε θέση να μεταφέρουν γνώση, κοιτάζοντας επτά γενεές πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον. Αυτή η μακροπρόθεσμη πρακτική επιτρέπει στην κοινότητα να αναλύει προηγούμενες ενέργειες και προσπάθειες για τις μέλλουσες γενεές.

Πολλές ομάδες ιθαγενών έχουν τις δικές τους πρακτικές παιδικής μέριμνας, «πολιτισμικές» αξίες, μοτίβα και γλώσσες. Συχνά τα παιδιά λαμβάνουν καθοδήγηση από τους γονείς τους, τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους, τους ευρύτερους συγγενείς και την κοινότητά τους. Αυτές οι σχέσεις είναι σημαντικές για τη μετάδοση της γνώσης, επειδή όλοι και όλα έχουν την ικανότητα να μοιράζονται ένα μάθημα, που βοηθάει στη διατήρηση της ισορροπίας ή συμβάλλει στην κοινότητα.

Η πρακτική της αμοιβαιότητας διδάσκει τα παιδιά πώς να δέχονται και να ανταποδίδουν οτιδήποτε στον περίγυρό τους. Οι σχέσεις με τα ζώα και το περιβάλλον βοηθάει την ηθική ανάπτυξη ενός παιδιού με την παρατήρηση της συμπεριφοράς ενός ζώου και του κύκλου της φύσης. Η ηθική της μη παρεμβολής δίνει στα άτομα την ελευθερία να εξερευνούν και να μαθαίνουν μέσω δοκιμών και σφαλμάτων. Έτσι, τα παιδιά μαθαίνουν με την εμπειρία τις φυσικές συνέπειες μιας επιλογής.

Η πειθαρχία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως επαγωγική, καθώς δείχνει πώς οι ενέργειές μας επηρεάζουν τους άλλους. Ως αποτέλεσμα μιας κακής συμπεριφοράς ένα παιδί θα μπορούσε να υπομείνει την πειθαρχία, μέσω πειραγμάτων, γέλιου ή με το να το αγνοούν. Τα παιδιά δέχονται ηθικές αξίες, όπως να μην εξαπατούν, να



μην ψεύδονται ή να μην κλέβουν από την κοινότητα.

Η γνώση γίνεται αντιληπτή ως το πνεύμα που αναπτύσσεται σε ένα πρόσωπο μέσω της πρακτικής μιας τελετής. Κέντρα μάθησης είναι και οι τελετές, οι οποίες συμβάλλουν, επίσης, στην ανάπτυξη του παιδιού και διασφαλίζουν την ισορροπία των πνευματικών, ψυχικών, συναισθηματικών και σωματικών πτυχών της ευημερίας. Για παράδειγμα, η τελετή ονοματοδοσίας θα μπορούσε να βοηθήσει το παιδί να βρει τη θέση του στην κοινότητα και να ξεκινήσει να εσωτερικεύει μια αίσθηση ταυτότητας. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά μαθαίνουν για τους ρόλους τους και τις ευθύνες τους μέσα στην κοινότητα.

Οι σχέσεις ήταν πάντα ένα κρίσιμο στοιχείο στη διαδικασία εκμάθησης των ιθαγενών. Περιλαμβάνουν σχέσεις με όλα τα ζωντανά και μη όντα που έχουν τη δυνατότητα να διδάξουν ένα μάθημα. Από αυτές τις σχέσεις προκύπτει η πρακτική της ανταλλαγής και της αμοιβαιότητας. Με το να περνούν τα παιδιά χρόνο στη φύση, μέσα από τις σχέσεις και την παρακολούθηση τελετών δομούνται τρόποι μάθησης.

Τοπικά Σχολεία (Residential Schools)

Το 1920 ο Duncan Campell Scott, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Ινδιάνικων Υποθέσεων στον Καναδά δήλωσε στην ειδική επιτροπή στη Βουλή των Κοινοτήτων:

Θέλω να ξεφορτωθώ το πρόβλημα των Ινδιάνων. Δεν νομίζω ότι, στην πραγματικότητα, η χώρα οφείλει να προστατεύει συνεχώς μια κατηγορία ανθρώπων, που είναι ανίκανοι να ανεξαρτητοποιηθούν [....]

Στόχος μας είναι να συνεχίσουμε μέχρι να μην υπάρχει ούτε ένας Ινδιάνος στον Καναδά που να μην έχει απορροφηθεί από το πολιτικό σώμα και να μην υπάρχει Ινδιάνικο Ζήτημα και Ινδιάνικο Τμήμα [...]

Τα πρώτα ιεραποστολικά σχολεία για τα ιθαγενή παιδιά ιδρύθηκαν στις αρχές του 1600 στο Κεμπέκ, αλλά δεν ήταν παρά μετά το τέλος του πολέμου του 1812 που η ίδρυσή τους έγινε προτεραιότητα. Με την ολοκλήρωση του πολέμου, οι Βρετανικές δυνάμεις δεν έβλεπαν πια την αξία των Ινδιάνων στο εμπόριο γούνας ή την ανάγκη των στρατιωτικών τους συμμαχιών και η κατάσταση των Ιθαγενών άρχισε να φθίνει, καθώς εξέπεσαν από άξιοι σύμμαχοι σε βάρος.

Το 1830, όταν το «Ινδιάνικο πρόβλημα» μεταφέρθηκε από την στρατιωτική στην πολιτική δικαιοδοσία, η εκπαίδευση ήταν ένας μηχανισμός αποικιοποίησης και αφομοίωσης όλων των ιθαγενών παιδιών, για να καταστρέψουν τις κουλτούρες τους, τις πεποιθήσεις, τις γλώσσες και το αίσθημα υπερηφάνειας τους.

να ή λειτουργούσαν σύμφωνα με το σχολικό σύστημα των άλλων κυβερνητικών σχολείων. Ωστόσο, το 1833 η κυβέρνηση αναμίχθηκε ακόμη περισσότερο, χτίζοντας και χρηματοδοτώντας τρία σχολεία. Το μοντέλο αυτών των σχολείων χρησιμοποίησε



ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

πνευματικών, ψυχικών, συναισθηματικών και σωματικών πτυχών της ευημερίας. Για παράδειγμα, η τελετή ονοματοδοσίας θα μπορούσε να βοηθήσει το παιδί να βρει τη θέση του στην κοινότητα και να ξεκινήσει να εσωτερικεύει μια αίσθηση ταυτότητας. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά μαθαίνουν για τους ρόλους τους και τις ευθύνες τους μέσα στην κοινότητα.

Οι σχέσεις ήταν πάντα ένα κρίσιμο στοιχείο στη διαδικασία εκμάθησης των ιθαγενών. Περιλαμβάνουν σχέσεις με όλα τα ζωντανά και μη όντα που έχουν τη δυνατότητα να διδάξουν ένα μάθημα. Από αυτές τις σχέσεις προκύπτει η πρακτική της ανταλλαγής και της αμοιβαιότητας. Με το να περνούν τα παιδιά χρόνο στη φύση, μέσα από τις σχέσεις και την παρακολούθηση τελετών δομούνται τρόποι μάθησης.

Τοπικά Σχολεία (Residential Schools)

Το 1920 ο Duncan Campbell Scott, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Ινδιάνικων Υποθέσεων στον Καναδά δήλωσε στην ειδική επιτροπή στη Βουλή των Κοινοτήτων:

Θέλω να ξεφορτωθώ το πρόβλημα των Ινδιάνων. Δεν νομίζω ότι, στην πραγματικότητα, η χώρα οφείλει να προστατεύει συνεχώς μια κατηγορία ανθρώπων, που είναι ανίκανοι να ανεξαρτητοποιηθούν [....]

Στόχος μας είναι να συνεχίσουμε μέχρι να μην υπάρχει ούτε ένας Ινδιάνος στον Καναδά που να μην έχει απορροφηθεί από το πολιτικό σώμα και να μην υπάρχει Ινδιάνικο Ζήτημα και Ινδιάνικο Τμήμα [...]

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 17ος, Φύλλο 183
ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)

Τα πρώτα ιεραποστολικά σχολεία για τα ιθαγενή παιδιά ιδρύθηκαν στις αρχές του 1600 στο Κεμπέκ, αλλά δεν ήταν παρά μετά το τέλος του πολέμου του 1812 που η ίδρυσή τους έγινε προτεραιότητα. Με την ολοκλήρωση του πολέμου, οι Βρετανικές δυνάμεις δεν έβλεπαν πια την αξία των Ινδιάνων στο εμπόριο γούνας ή την ανάγκη των στρατιωτικών τους συμμαχιών και η κατάσταση των Ιθαγενών άρχισε να φθίνει, καθώς εξέπεσαν από άξιοι σύμμαχοι σε βάρος.

Το 1830, όταν το «Ινδιάνικο πρόβλημα» μεταφέρθηκε από την στρατιωτική στην πολιτική δικαιοδοσία, οι αυτόχθονες λαοί θεωρήθηκαν ως φραγμός στην άνθηση ενός νέου έθνους. Ισχυρά, κυρίαρχα, εθνικά κράτη αποτελούσαν τώρα το «Ινδιάνικο πρόβλημα». Για να φτιάξει αυτό το πρόβλημα, η Βρετανική διακυβέρνηση αποφάσισε να αφομοιώσει τους αυτόχθονες λαούς. Στοχεύοντας στα παιδιά των ιθαγενών που ήταν πιο εύκολο να εξαναγκαστούν και να χειραγωγηθούν, η κυβέρνηση είχε αποστολή να «σκοτώσει τον Ινδιάνο μέσα σε κάθε παιδί». Στη διάρκεια 125 ετών περισσότερα από 150.000 παιδιά απομακρύν-



εκπαίδευση ήταν ένας μηχανισμός αποικιοποίησης και αφομοίωσης όλων των ιθαγενών παιδιών, για να καταστρέψουν τις κουλτούρες τους, τις πεποιθήσεις, τις γλώσσες και το αίσθημα υπερηφάνειας τους.

να ή λειτουργούσαν σύμφωνα με το σχολικό σύστημα των άλλων κυβερνητικών σχολείων. Ωστόσο, το 1833 η κυβέρνηση αναμίχθηκε ακόμη περισσότερο, χτίζοντας και χρηματοδοτώντας τρία σχολεία. Το μοντέλο αυτών των σχολείων χρησιμοποίησε



Τα πρώτα ευρωπαϊκά σχολεία που διευθύνονταν από τους Καθολικούς ιεραπόστολους κατά τη δεκαετία του 1600 ιδρύθηκαν από τη Νέα Γαλλία κοντά στην πόλη του Κεμπέκ. Ωστόσο, δυσκολεύονταν να πάρουν τα παιδιά σε αυτά τα οικοτροφεία από τους απρόθυμους γονείς τους. Ακόμη κι όταν κατάφερναν να τα πάρουν, τα παιδιά θα έτρεχαν πίσω στις οικογένειες και τις κοινότητές τους. Αυτό το είδος οικοτροφείων απέτυχε και δεν ξανάρχισε, παρά μόνο το 1830, όταν η Εταιρεία της Νέας Αγγλίας ίδρυσε το Ινστιτούτο Mohawk, που δέχτηκε οικότροφους από τους μαθητές των Πρώτων Εθνών[1] στο

το πλαίσιο των βιομηχανικών σχολείων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τα βιομηχανικά σχολεία έμοιαζαν περισσότερο με τα στρατόπεδα εργασίας παρά με εκπαιδευτικά ιδρύματα κι είχαν επιθετική τακτική αφομοίωσης. Εν ολίγοις, δεν τηρούσαν ούτε τα προσχήματα.

Το 1892 η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση εισήλθε σε μια νομική συμφωνία με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, την Εκκλησία της Αγγλίας, την Εκκλησία των Μεθοδιστών και την Πρεσβυτεριανή Εκκλησία, για να υλοποιήσουν αυτά τα Ινδιάνικα Τοπικά Σχολεία, που εκτείνονταν στους λειμώνες δυτικά του Cross Lake στη Manitoba, το

από τις σχέσεις και την παρακολούθηση τελετών δομούνται τρόποι μάθησης.

Τοπικά Σχολεία (Residential Schools)

Το 1920 ο Duncan Campbell Scott, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Ινδιάνικων Υποθέσεων στον Καναδά δήλωσε στην ειδική επιτροπή στη Βουλή των Κοινοτήτων:

Θέλω να ξεφορτωθώ το πρόβλημα των Καναδά που να μην έχει απορροφηθεί από το πολιτικό σώμα και να μην υπάρχει Ινδιάνικο Ζήτημα και Ινδιάνικο Τμήμα [...]

Τα πρώτα ιεραποστολικά σχολεία για τα ιθαγενή παιδιά ιδρύθηκαν στις αρχές του 1600 στο Κεμπέκ, αλλά δεν ήταν παρά μετά το τέλος του πολέμου του 1812 που η ίδρυσή τους έγινε προτεραιότητα. Με την ολοκλήρωση του πολέμου, οι Βρετανικές δυνάμεις δεν έβλεπαν πια την αξία των Ινδιάνων στο εμπόριο γούνας ή την ανάγκη των στρατιωτικών τους συμμαχιών και η κατάσταση των Ιθαγενών άρχισε να φθίνει, καθώς εξέπεσαν από άξιοι σύμμαχοι σε βάρος.

Το 1830, όταν το «Ινδιάνικο πρόβλημα» μεταφέρθηκε από την στρατιωτική στην πολιτική δικαιοδοσία, οι αυτόχθονες λαοί θεωρήθηκαν ως φραγμός στην άνθηση ενός νέου έθνους. Ισχυρά, κυρίαρχα, εθνικά κράτη αποτελούσαν τώρα το «Ινδιάνικο πρόβλημα». Για να φτιάξει αυτό το πρόβλημα, η Βρετανική διακυβέρνηση αποφάσισε να αφομοιώσει τους αυτόχθονες λαούς. Στοχεύοντας στα παιδιά των ιθαγενών που ήταν πιο εύκολο να εξαναγκαστούν και να χειραγωγηθούν, η κυβέρνηση είχε αποστολή να «σκοτώσει τον Ινδιάνο μέσα σε κάθε παιδί». Στη διάρκεια 125 ετών περισσότερα από 150.000 παιδιά απομακρύνθηκαν βίαια από τα σπίτια τους και τοποθετήθηκαν σε Τοπικά Σχολεία. Στην πλειοψηφία τους κρατήθηκαν αιχμάλωτα και απομονωμένα από τις οικογένειές τους και όλους τους συγγενικούς τους δεσμούς για όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Άλλα έμεναν δέκα μήνες τον χρόνο. Πολλά παιδιά δεν επέστρεψαν καθόλου στο σπίτι τους. Τα παιδιά ηλικίας 3-17 ετών παρακολουθούσαν τα λεγόμενα Τοπικά Σχολεία. Η



Τα πρώτα ευρωπαϊκά σχολεία που διευθύνονταν από τους Καθολικούς ιεραπόστολους κατά τη δεκαετία του 1600 ιδρύθηκαν από τη Νέα Γαλλία κοντά στην πόλη του Κεμπέκ. Ωστόσο, δυσκολεύονταν να πάρουν τα παιδιά σε αυτά τα οικοτροφεία από τους απρόθυμους γονείς τους. Ακόμη κι όταν κατάφερναν να τα πάρουν, τα παιδιά θα έτρεχαν πίσω στις οικογένειες και τις κοινότητές τους. Αυτό το είδος οικοτροφείων απέτυχε και δεν ξανάρχισε, παρά μόνο το 1830, όταν η Εταιρεία της Νέας Αγγλίας ίδρυσε το Ινστιτούτο Mohawk, που δέχτηκε οικότροφους από τους μαθητές των Πρώτων Εθνών[1] στο Brantford του Οντάριο. Λειτούργησαν και μερικά ακόμη οικοτροφεία. Πριν το 1833 αυτά τα οικοτροφεία ήταν πρωτοβουλίες υπό την καθοδήγηση της Εκκλησίας, που λάμβαναν ομοσπονδιακές κυβερνητικές επιχορηγήσεις, αλλά δεν ήταν οργανωμένα στο πλαίσιο των βιομηχανικών σχολείων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τα βιομηχανικά σχολεία έμοιαζαν περισσότερο με τα στρατόπεδα εργασίας παρά με εκπαιδευτικά ιδρύματα κι είχαν επιθετική τακτική αφομοίωσης. Εν ολίγοις, δεν τηρούσαν ούτε τα προσχήματα.

Το 1892 η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση εισήλθε σε μια νομική συμφωνία με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, την Εκκλησία της Αγγλίας, την Εκκλησία των Μεθοδιστών και την Πρεσβυτεριανή Εκκλησία, για να υλοποιήσουν αυτά τα Ινδιάνικα Τοπικά Σχολεία, που εκτείνονταν στους λειμώνες δυτικά του Cross Lake στη Manitoba, το Prince Albert στο Saskatchewan και το Blue Quills στο Edmonton της Alberta.

Ο Nicholaw Flood Davin δήλωσε το 1879 στην έκθεσή του για τα Βιομηχανικά Σχολεία για Ινδιάνους και μιγάδες Ινδιάνους:

...αν κάτι πρέπει να γίνει με τον Ινδιάνο, πρέπει να τον πιάσουμε πολύ νεαρό. Τα παιδιά πρέπει να βρίσκονται συνεχώς μέσα στον κύκλο των πολιτισμένων συνηθειών.

σύντροφοι για την
Αναρχική Απελευθερωτική Δράση

1. Στα αγγλικά ο όρος είναι FirstNations. Αναφέρεται στις πρώτες γενιές ιθαγενών, που ζούσαν πριν την εμφάνιση και στα πρώτα χρόνια της κατάκτησης από τους λευκούς. Πρόκειται για όλους τους ιθαγενείς του Καναδά πλην των Ινουίτ.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

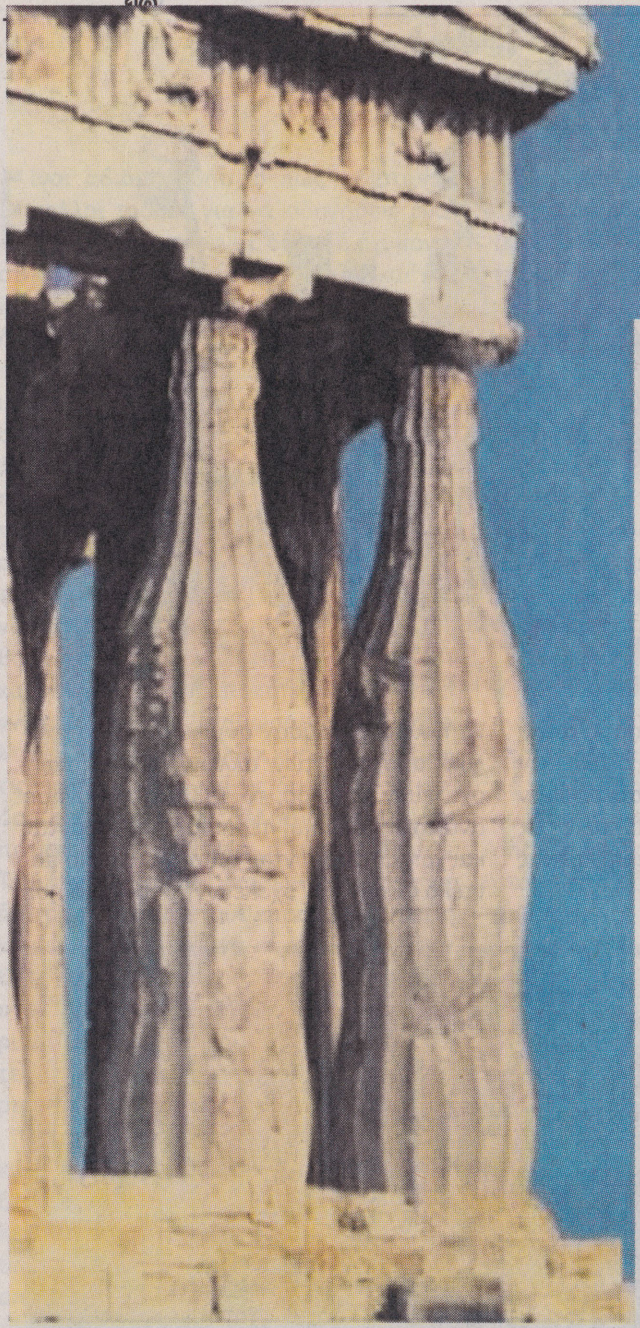
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 17ος, Φύλλο 183
ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχο ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:
Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82



Το Αρχαιολογικό Παρελθόν ως Εργαλείο Καθυπόταξης

Κρατικές πρακτικές διαχείρισης του αρχαιολογικού παρελθόντος

Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και Κράτος

Δεν είναι λίγες οι φορές που για πολλά σημαντικά θέματα στον ελλαδικό χώρο, όπως «αναπτυξιακά» ή τουρι-

λουθεί την ιστορία του Ελληνικού Κράτους και διαμορφώνεται από αυτήν. Κατά συνέπεια η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του, έχουν υποστεί μεταβολές, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις εκάστοτε πολιτικές, κοινωνικές και τεχνολογικές συνθήκες, που με τη σειρά τους συμβάλλουν στη μεταβολή των πρακτικών της προστασίας και στη διαφοροποίηση των αντιλήψεων για την πολιτιστική κληρονομιά και των θέσεων στο θέμα της προστασίας της ανάδειξης και της διαχείρισης του μνημειακού πλούτου». Κοινώς, η αυτονομία πάει περίπατο, καθώς το ΚΑΣ ακολουθεί τις αντιλήψεις των εκάστοτε κρατικών διαχειριστών του ελλαδικού χώρου.[2] Για ποιο λόγο, όμως, το Κράτος να χρειάζεται ένα τέτοιο γνωμοδοτικό όργανο αφού τελικά γίνεται πάντα το δικό του; Για τον απλούστατο λόγο της βιτρίνας. Έστω κατά επίφαση, το Κράτος χρειάζεται τέτοιου είδους «ανεξάρτητες» επιστημονικές επιτροπές, ώστε η όποια απόφαση να έχει επιστημονικό κύρος και βαρύτητα.

Μερικά από τα θέματα, μεταξύ άλλων, που το ΚΑΣ γνωμοδοτεί είναι: α) Κηρύξεις, οριοθετήσεις, ανα-οριοθετήσεις και καθορισμούς Ζωνών Προστασίας Αρχαιολογικών Χώρων. β) Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια πόλεων και οικισμών που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους ή περιλαμβάνουν αρχαιολογικούς χώρους. γ) Μεγάλα δημόσια έργα ή άλλα ιδιωτικά έργα, αναπτυξιακά και επενδυτικά, όπως αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χώροι ΧΥΤΥ, ενταγμένα σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα. δ) Αιτήματα πολιτών ή άλλων φορέων για λιμενικά έργα και ναυπηγεία, λατομεία και μεταλλεία, οικοδόμηση νέων κτηρίων, καθώς και ανακατασκευή ή αποκατάσταση υφισταμένων κτηρίων σε μείζονος σημασίας αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους. Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής ο βαρύνων ρόλος της συγκεκριμένης αρχής.

Παρ' όλα αυτά, ουκ ολίγες φορές το ΚΑΣ έχει δεχθεί κριτική για αρτηριοσκληρωτικές και εσωστρεφείς γνωμοδο-

αφεντικά που μόνο σκοπό έχουν το κέρδος και τίποτα άλλο. Άλλωστε και σκηνές από ταινίες έχουν γυριστεί σε αρχαιολογικούς χώρους και πολλές φωτογραφίσεις και επιδείξεις μόδας έχουν γίνει, με τελευταία μάλιστα αυτή της Μαρέβας Μητσοτάκη στο Ηρώδειο. Οπότε, για ποιά εσωστρέφεια και αρτηριοσκλήρυνση μιλάμε; Τελικά, τί σκοπό εξυπηρετεί μια τέτοια περίτρανα λανθασμένη άποψη και η απόκρυψη των σοβαρότατων θετικών του γνωμοδοτήσεων; **Μήπως η κατασκευή ενός εχθρού βοηθάει στην πλήρη επικράτηση των κυριαρχικών και κρατικών σχεδιασμών; Το ΚΑΣ και εξωστρεφές είναι και ευέλικτο και έχει σχέσεις με τον κόσμο γύρω του. Διαπλέκεται, εκφράζει και στηρίζει τον εκάστοτε κρατικό σχεδιασμό, σαν πιστός δούλος απέναντι στο αφεντικό του.**

Το παράδειγμα της επένδυσης στο Ελληνικό

Μια γνωστή πρόσφατη ιστορία είναι και αυτή της επένδυσης στο Ελληνικό, στο χώρο του παλαιού αερολιμένα. Το ΚΑΣ αρχικά είχε προτείνει να κηρυχθούν ως αρχαιολογικός χώρος 3.000 στρέμματα από τα 6.000 στρέμματα που ζητά ο επενδυτής. Πρόταση που προφανώς θα δυσκόλευε αρκετά ή και θα ακύρωνε τα επενδυτικά σχέδια με τους ουρανοξύστες, τα Mall κλπ. Η πρόταση ήταν αναμενόμενο να σηκώσει αντιδράσεις. Μετά από πολύ συζήτηση και πολιτικό παρασκήνιο η μπίλια έκατσε στα 280 στρέμματα, ύστερα από μια αναπήδηση στα 700 στρέμματα. **Να σημειωθεί ότι τα συγκεκριμένα 280 στρέμματα δεν προβλέπονταν από την αρχή να αξιοποιηθούν από την εταιρεία.** Οπότε και σε αυτή την περίπτωση τέλος καλό όλα καλά. Το ΚΑΣ πάλι βγήκε ότι είναι οπισθοδρομικό αντιαναπτυξιακό, αλλά παρ' όλα αυτά γνωμοδότησε θετικά, τόσο θετικά που όλοι βολεύονται. Έτσι, ο επενδυτής θα μπορεί να κόβει έξτρα εισιτήρια για όσους, μετά τις αγορές στο Mall, θελήσουν να επισκεφτούν κάποιο αρχαιολογικό χώρο δίπλα στους ουρανοξύστες. Είναι αξιοσημείωτο το



Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και Κράτος

Δεν είναι λίγες οι φορές που για πολλά σημαντικά θέματα στον ελλαδικό χώρο, όπως «αναπτυξιακά» ή τουριστικά, το κράτος αδειοδοτεί βάση των αποφάσεων που παίρνονται στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ)[1]. Με αυτό τον τρόπο προχωρούν, κωλυσιεργούν ή απαγορεύονται διάφορα επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να πραγματοποιηθούν σε περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. **Έτσι, το ΚΑΣ, σαν επιστημονικό γνωμοδοτικό όργανο, αποκτά διευρυμένες εξουσίες και φαίνεται να είναι βασικός γνωμοδότης για την προώθηση ή όχι «αναπτυξιακών» ενεργειών στον ελλαδικό χώρο, καθώς και εν τέλει ο διαμορφωτής για το τί είδους αρχαιότητες θα προβληθούν και θα ερευνηθούν.** Υποτίθεται πως δρα με αυτόνομο και ανεξάρτητο επιστημονικό τρόπο. Από την ιστοσελίδα τους τονίζουν χαρακτηριστικά την δήθεν αυτονομία τους: «*Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί, με ισχυρές θεσμικές εγγυήσεις αυτονομίας και ανεξαρτησίας για υποθέσεις μείζονος σημασίας, καθώς και για θέματα που παραπέμπονται σε αυτό από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού». ... οποίες αντικατοπτρίζουν τις εκάστοτε πολιτικές, κοινωνικές και τεχνολογικές συνθήκες, που με τη σειρά τους συμβάλλουν στη μεταβολή των πρακτικών της προστασίας και στη διαφοροποίηση των αντιλήψεων για την πολιτιστική κληρονομιά και των θέσεων στο θέμα της προστασίας της ανάδειξης και της διαχείρισης του μνημειακού πλούτου*». Κοινώς, η αυτονομία πάει περίπατο, καθώς το ΚΑΣ ακολουθεί τις αντιλήψεις των εκάστοτε κρατικών διαχειριστών του ελλαδικού χώρου.[2] Για ποιο λόγο, όμως, το Κράτος να χρειάζεται ένα τέτοιο γνωμοδοτικό όργανο αφού τελικά γίνεται πάντα το δικό του; Για τον απλούστατο λόγο της βιτρίνας. Έστω κατά επίφαση, το Κράτος χρειάζεται τέτοιου είδους «ανεξάρτητες» επιστημονικές επιτροπές, ώστε η όποια απόφαση να έχει επιστημονικό κύρος και βαρύτητα.

Μερικά από τα θέματα, μεταξύ άλλων, που το ΚΑΣ γνωμοδοτεί είναι: α) Κηρύξεις, οριοθετήσεις, ανα-οριοθετήσεις και καθορισμούς Ζωνών Προστασίας Αρχαιολογικών Χώρων. β) Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια πόλεων και οικισμών που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους ή περιλαμβάνουν αρχαιολογικούς χώρους. γ) Μεγάλα δημόσια έργα ή άλλα ιδιωτικά έργα, αναπτυξιακά και επενδυτικά, όπως αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χώροι ΧΥΤΥ, ενταγμένα σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα. δ) Αιτήματα πολιτών ή άλλων φορέων για λιμενικά έργα και ναυπηγεία, λατομεία και μεταλλεία, οικοδόμηση νέων κτηρίων, καθώς και ανακατασκευή ή αποκατάσταση υφισταμένων κτηρίων σε μείζονος σημασίας αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους. Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής ο βαρύνων ρόλος της συγκεκριμένης αρχής.

Παρ' όλα αυτά, ουκ ολίγες φορές το ΚΑΣ έχει δεχθεί κριτική για αρτιοσκληρωτικές και εσωστρεφείς γνωμοδοτήσεις που βάζουν εμπόδια και φρένο σε επενδύσεις. Η άποψη αυτή τείνει να γίνει κυρίαρχη αλλά θα μας επιτρέψετε να έχουμε τις αντιρρήσεις μας πάνω σ' αυτό, όχι για να υποστηρίξουμε τον συγκεκριμένο θεσμό, αλλά για τον ακριβώς αντίθετο λόγο. Οι αρνήσεις που αναφέρονται πολλοί, είναι σχετικά με κάποιες επιδείξεις μόδας, κάποιες φωτογραφήσεις και κάποια χολιγουντιανά γυρίσματα, που είναι θέματα άνευ και μηδενικής σημασίας μπροστά στις θετικές γνωμοδοτήσεις. **Οι θετικές γνωμοδοτήσεις, λοιπόν, έχουν μια για πάντα καταχώσει αρχαιότητες, έχουν δώσει το πράσινο φως για την ανέγερση άθλιων κτηρίων, τουριστικών καταλυμάτων, για την διάνοιξη δρόμων κ.λπ. υπακούοντας στυγνά σε ντόπια και ξένα** ... επιδείξεις μόδας έχουν γίνει, με τελευταία μάλιστα αυτή της Μαρέβας Μητσοτάκη στο Ηρώδειο. Οπότε, για ποιά εσωστρέφεια και αρτηριοσκλήρυνση μιλάμε; Τελικά, τί σκοπό εξυπηρετεί μια τέτοια περίτρανα λανθασμένη άποψη και η απόκρυψη των σοβαρότατων θετικών του γνωμοδοτήσεων; **Μήπως η κατασκευή ενός εχθρού βοηθάει στην πλήρη επικράτηση των κυριαρχικών και κρατικών σχεδιασμών; Το ΚΑΣ και εξωστρεφές είναι και ευέλικτο και έχει σχέσεις με τον κόσμο γύρω του. Διαπλέκεται, εκφράζει και στηρίζει τον εκάστοτε κρατικό σχεδιασμό, σαν πιστός δούλος απέναντι στο αφεντικό του.**

Το παράδειγμα της επένδυσης στο Ελληνικό

Μια γνωστή πρόσφατη ιστορία είναι και αυτή της επένδυσης στο Ελληνικό, στο χώρο του παλαιού αερολιμένα. Το ΚΑΣ αρχικά είχε προτείνει να κηρυχθούν ως αρχαιολογικός χώρος 3.000 στρέμματα από τα 6.000 στρέμματα που ζητά ο επενδυτής. Πρόταση που προφανώς θα δυσκόλευε αρκετά ή και θα ακύρωνε τα επενδυτικά σχέδια με τους ουρανοξύστες, τα Mall κλπ. Η πρόταση ήταν αναμενόμενο να σηκώσει αντιδράσεις. Μετά από πολύ συζήτηση και πολιτικό παρασκήνιο η μπίλια έκατσε στα 280 στρέμματα, ύστερα από μια αναπήδηση στα 700 στρέμματα. **Να σημειωθεί ότι τα συγκεκριμένα 280 στρέμματα δεν προβλέπονταν από την αρχή να αξιοποιηθούν από την εταιρεία.** Οπότε και σε αυτή την περίπτωση τέλος καλό όλα καλά. Το ΚΑΣ πάλι βγήκε ότι είναι οπισθοδρομικό αντιαναπτυξιακό, αλλά παρ' όλα αυτά γνωμοδότησε θετικά, τόσο θετικά που όλοι βολεύονται. Έτσι, ο επενδυτής θα μπορεί να κόβει έξτρα εισιτήρια για όσους, μετά τις αγορές στο Mall, θελήσουν να επισκεφτούν κάποιο αρχαιολογικό χώρο δίπλα στους ουρανοξύστες. Είναι αξιοσημείωτο το μέγεθος των αριθμών που αλλάζουν εντελώς «επιστημονικά» εν τω μέσω μιας νύχτας, λες και κάποιος βρίσκεται σε μουσουλμανική αγορά και παζαρεύει με τον έμπορο λίγα μπρόκολα ή ακόμα καλύτερα, λες και βρίσκεται κανείς σε δημοπρατήριο. Είναι δεδομένες οι πιέσεις, οι συμφωνίες και τα ανταλλάγματα. **Η πολιτιστική κληρονομιά, που όλοι αυτοί διατυμπανίζουν ότι διαφυλάττουν και προστατεύουν, είναι τελικά όλες αυτές οι πρακτικές και οι βρωμιές του πολιτισμού που γέννησε και τους ίδιους ως παράγωγά του.**

Costa Navarino και Αρχαιολογία

Άλλη ιστορία είναι αυτή του γνωστού ξενοδοχειακού συγκροτήματος του Costa Navarino στην περιοχή της Πύλου στην Μεσσηνίας, δίπλα στο κτίριο Ρομανός. **Σχεδόν όλη η ξενοδοχειακή μονάδα είναι κτισμένη πάνω σε αρχαιολογικό χώρο.** Έναν αρχαιολογικό χώρο που στις περιοχές

2. Πρόσφατο παράδειγμα είναι και αυτό της αρχικής άρνησης του ΚΑΣ στα γυρίσματα σειράς του BBC στο Σούνιο στον αρχαιολογικό χώρο του ναού του Ποσειδώνος. Η άρνηση έφερε πολλές αντιδράσεις στους κυβερνητικούς κύκλους, ιδιαίτερα του



Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και Κράτος

Δεν είναι λίγες οι φορές που για πολλά σημαντικά θέματα στον ελλαδικό χώρο, όπως «αναπτυξιακά» ή τουριστικά, το κράτος αδειοδοτεί βάση των αποφάσεων που παίρνονται στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ)[1]. Με αυτό τον τρόπο προχωρούν, κωλυσιεργούν ή απαγορεύονται διάφορα επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να πραγματοποιηθούν σε περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. **Έτσι, το ΚΑΣ, σαν επιστημονικό γνωμοδοτικό όργανο, αποκτά διευρυμένες εξουσίες και φαίνεται να είναι βασικός γνωμοδότης για την προώθηση ή όχι «αναπτυξιακών» ενεργειών στον ελλαδικό χώρο, καθώς και εν τέλει ο διαμορφωτής για το τί είδους αρχαιότητες θα προβληθούν και θα ερευνηθούν.** Υποτίθεται πως δρα με αυτόνομο και ανεξάρτητο επιστημονικό τρόπο. Από την ιστοσελίδα τους τονίζουν χαρακτηριστικά την δήθεν αυτονομία τους: «*Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί, με ισχυρές θεσμικές εγγυήσεις αυτονομίας και ανεξαρτησίας για υποθέσεις μείζονος σημασίας, καθώς και για θέματα που παραπέμπονται σε αυτό από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού*».

Παρ' όλα αυτά, αυτονομία δεν φαίνεται να υπάρχει, καθώς τελικά το ΚΑΣ δεν είναι παρά ένας επιστημονικός φερετζές του Κράτους. Το ίδιο λένε, με καλύτερα λόγια από εμάς και οι ίδιοι: «*Η ιστορική εξέλιξη του θεσμού παρακο-*

1. Πρόκειται για ένα γνωμοδοτικό όργανο το οποίο ουσιαστικά είναι το μακρύ χέρι του Κράτους. Όπως αναφέρουν στην ιστοσελίδα τους: «*Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ιστορίας του Νεοελληνικού Κράτους και συνδέεται άρρηκτα με τη διατήρηση και την ανάδειξη της μακραίωνης πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου*».

Μερικά από τα θέματα, μεταξύ άλλων, που το ΚΑΣ γνωμοδοτεί είναι: α) Κηρύξεις, οριοθετήσεις, ανα-οριοθετήσεις και καθορισμούς Ζωνών Προστασίας Αρχαιολογικών Χώρων. β) Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια πόλεων και οικισμών που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους ή περιλαμβάνουν αρχαιολογικούς χώρους. γ) Μεγάλα δημόσια έργα ή άλλα ιδιωτικά έργα, αναπτυξιακά και επενδυτικά, όπως αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χώροι ΧΥΤΥ, ενταγμένα σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα. δ) Αιτήματα πολιτών ή άλλων φορέων για λιμενικά έργα και ναυπηγεία, λατομεία και μεταλλεία, οικοδόμηση νέων κτηρίων, καθώς και ανακατασκευή ή αποκατάσταση υφισταμένων κτηρίων σε μείζονος σημασίας αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους. Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής ο βαρύνων ρόλος της συγκεκριμένης αρχής.

Παρ' όλα αυτά, ουκ ολίγες φορές το ΚΑΣ έχει δεχθεί κριτική για αρτιοσκληρωτικές και εσωστρεφείς γνωμοδοτήσεις που βάζουν εμπόδια και φρένο σε επενδύσεις. Η άποψη αυτή τείνει να γίνει κυρίαρχη αλλά θα μας επιτρέψετε να έχουμε τις αντιρρήσεις μας πάνω σ' αυτό, όχι για να υποστηρίξουμε τον συγκεκριμένο θεσμό, αλλά για τον ακριβώς αντίθετο λόγο. Οι αρνήσεις που αναφέρονται πολλοί, είναι σχετικά με κάποιες επιδείξεις μόδας, κάποιες φωτογραφήσεις και κάποια χολιγουντιανά γυρίσματα, που είναι θέματα άνευ και μηδενικής σημασίας μπροστά στις θετικές γνωμοδοτήσεις. **Οι θετικές γνωμοδοτήσεις, λοιπόν, έχουν μια για πάντα καταχώσει αρχαιότητες, έχουν δώσει το πράσινο φως για την ανέγερση άθλιων κτηρίων, τουριστικών καταλυμάτων, για την διάνοιξη δρόμων κ.λπ. υπακούοντας στυγνά σε ντόπια και ξένα**

2. Πρόσφατο παράδειγμα είναι και αυτό της αρχικής άρνησης του ΚΑΣ στα γυρίσματα σειράς του BBC στο Σούνιο στον αρχαιολογικό χώρο του ναού του Ποσειδώνος. Η άρνηση έφερε πολλές αντιδράσεις στους κυβερνητικούς κύκλους, ιδιαίτερα του υπουργείου ψηφιακής πολιτικής (σαν αστείο δεν ακούγεται;) που έκανε λόγο για «κακή απόφαση» και «διεθνή γελοιοποίηση της χώρας» αλλά και του ίδιου του Τσίπρα που ανέφερε: «Καμιά φορά βεβαίως το ΚΑΣ θα πρέπει να επιτρέπει να γίνονται και γυρίσματα. Μπορεί να ενοχλούν κάποιες δεκάδες τουρίστες την ώρα των γυρισμάτων, αλλά προβάλλουν την πολιτισμική μας κληρονομιά σε εκατομμύρια τηλεθεατές [...] Μερικές φορές είναι να απορεί κανείς για τον τρόπο με τον οποίο σκέπτονται ορισμένοι». Προφανώς και ασκήθηκαν παρασκηνιακές πιέσεις με αποτέλεσμα η αρχική αρνητική απόφαση να κάνει Συριζαίικη κωλοτούμπα και να μετατραπεί σε θετική. Τέλος καλό όλα καλά για την «ανεξάρτητη» αρχή.

σης στο Ελληνικό, στο χώρο του παλαιού αερολιμένα. Το ΚΑΣ αρχικά είχε προτείνει να κηρυχθούν ως αρχαιολογικός χώρος 3.000 στρέμματα από τα 6.000 στρέμματα που ζητά ο επενδυτής. Πρόταση που προφανώς θα δυσκόλευε αρκετά ή και θα ακύρωνε τα επενδυτικά σχέδια με τους ουρανοξύστες, τα Mall κλπ. Η πρόταση ήταν αναμενόμενο να σηκώσει αντιδράσεις. Μετά από πολύ συζήτηση και πολιτικό παρασκήνιο η μπίλια έκατσε στα 280 στρέμματα, ύστερα από μια αναπήδηση στα 700 στρέμματα. **Να σημειωθεί ότι τα συγκεκριμένα 280 στρέμματα δεν προβλέπονταν από την αρχή να αξιοποιηθούν από την εταιρεία.** Οπότε και σε αυτή την περίπτωση τέλος καλό όλα καλά. Το ΚΑΣ πάλι βγήκε ότι είναι οπισθοδρομικό αντιαναπτυξιακό, αλλά παρ' όλα αυτά γνωμοδότησε θετικά, τόσο θετικά που όλοι βολεύονται. Έτσι, ο επενδυτής θα μπορεί να κόβει έξτρα εισιτήρια για όσους, μετά τις αγορές στο Mall, θελήσουν να επισκεφτούν κάποιο αρχαιολογικό χώρο δίπλα στους ουρανοξύστες. Είναι αξιοσημείωτο το μέγεθος των αριθμών που αλλάζουν εντελώς «επιστημονικά» εν τω μέσω μιας νύχτας, λες και κάποιος βρίσκεται σε μουσουλμανική αγορά και παζαρεύει με τον έμπορο λίγα μπρόκολα ή ακόμα καλύτερα, λες και βρίσκεται κανείς σε δημοπρατήριο. Είναι δεδομένες οι πιέσεις, οι συμφωνίες και τα ανταλλάγματα. **Η πολιτιστική κληρονομιά, που όλοι αυτοί διατυμπανίζουν ότι διαφυλάττουν και προστατεύουν, είναι τελικά όλες αυτές οι πρακτικές και οι βρωμιές του πολιτισμού που γέννησε και τους ίδιους ως παράγωγά του.**

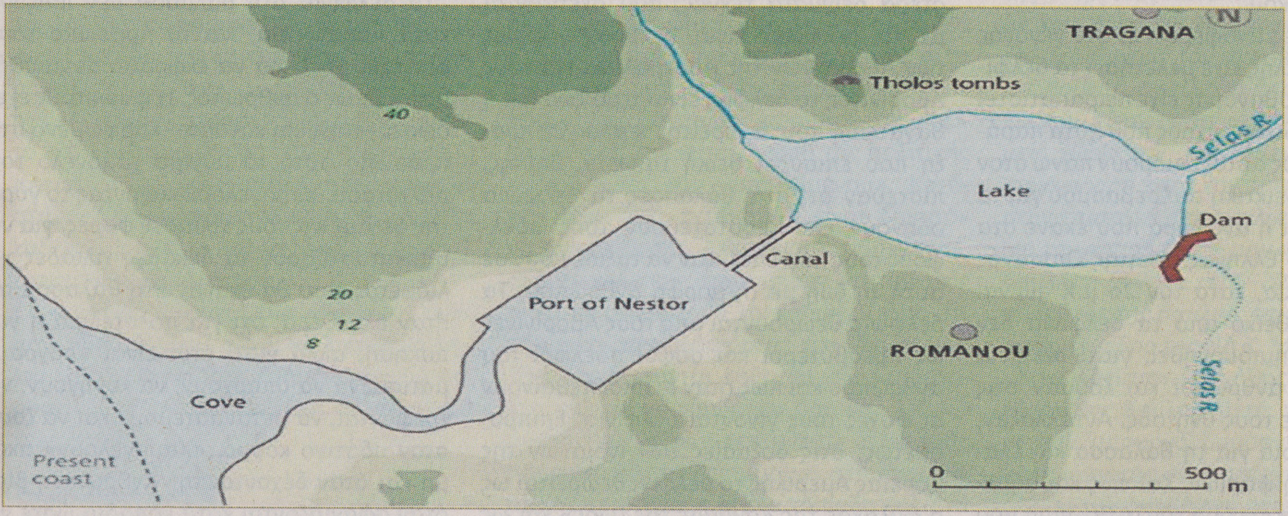
Costa Navarino και Αρχαιολογία

Άλλη ιστορία είναι αυτή του γνωστού ξενοδοχειακού συγκροτήματος του Costa Navarino στην περιοχή της Πύλου στην Μεσσηνίας, δίπλα στο κτίριο Ρομανός. **Σχεδόν όλη η ξενοδοχειακή μονάδα είναι κτισμένη πάνω σε αρχαιολογικό χώρο.** Έναν αρχαιολογικό χώρο που στις περιοχές όπου οι υπεύθυνοι του Costa Navarino δέχθηκαν να γίνουν σωστικές ανασκαφές, περιλαμβάνει α) έναν εκτεταμένο Πρωτοελλαδικό οικισμό από 3.200 π.Χ έως 2.200 π.Χ τουλάχιστον 40 στρεμμάτων, β) ένα Μυκηναϊκό θολωτό τάφο της Υστεροελλαδικής Ι περιόδου δηλαδή 1600-1550 π.Χ, γ) πολλούς τάφους και λείψανα κατοικιών και άλλων κτισμάτων της εποχής του Σιδήρου (Πρωτογεωμετρικής και Γεωμετρικής περιόδου) $11^{ο}$ έως $8^{ο}$ αιώνα π.Χ, δ) Έναν Αρχαϊκό ναό του $7^{ου}$ αιώνα π.Χ που ήταν σε λειτουργία έως της Ελληνιστική εποχή $3^{ο}$ – $2^{ο}$ π.Χ αιώνα, ε) και μια αγροικία Ελληνιστικής εποχής. Όλα τα παραπάνω ευρήματα



καταχώθηκαν, χωρίς να έχουν γίνει εκτεταμένες έρευνες, ενώ δεν δόθηκε άδεια για την επέκτασή των ανασκαφών εντός της περιοχής του ξενοδοχείου.

Ένα άλλο σπουδαίο εύρημα που δεν αναφέρεται στα αρχαιολογικά κατάλοιπα που είναι κτισμένο το Costa Navarino είναι το τεχνητό προϊστορικό (Μυκηναϊκό) λιμάνι, το λεγόμενο λιμάνι του Νέστορα. Πρόκειται για το πρώτο γνωστό τεχνητό λιμάνι του προϊστορικού ευρωπαϊκού χώρου. Γύρω στο 1.200 π.Χ οι κάτοικοι της περιοχής έκτρεψαν ένα παρακείμενο ποταμό και μερικές εκατοντάδες μέτρα πριν εκβάλει στην θάλασσα λάξευσαν μια τεράστια παραλληλόγραμμη λεκάνη 230 Χ 320 μέτρα. Η λεκάνη επικοινωνούσε με την θάλασσα μέσω ενός τεχνητού καναλιού. Από αυτό το κανάλι εισέρχονταν και εξέρχονταν τα Μυκηναϊκά πλοία. Οι πιο ρομαντικοί, ίσως σκεφτόμενοι την Ιλιάδα του Ομήρου, να φαντάζονται ότι σε αυτό το λιμάνι ο Νέστορας μάζεψε τα πλοία του για την εκστρατεία στην Τροία. Αυτό το μοναδικό προϊστορικό λιμάνι προσέλκυσε το ενδιαφέρον πολλών ξένων επιστημόνων από την δεκαετία του '70 μέχρι του '90, που προσπαθούσαν να καταλάβουν τον τρόπο λειτουργίας και κατασκευής του. Ο ρομαντισμός, όμως, έδωσε την θέση του στην κονόμα. Πάνω από αυτό το λιμάνι κάνουν βόλ-



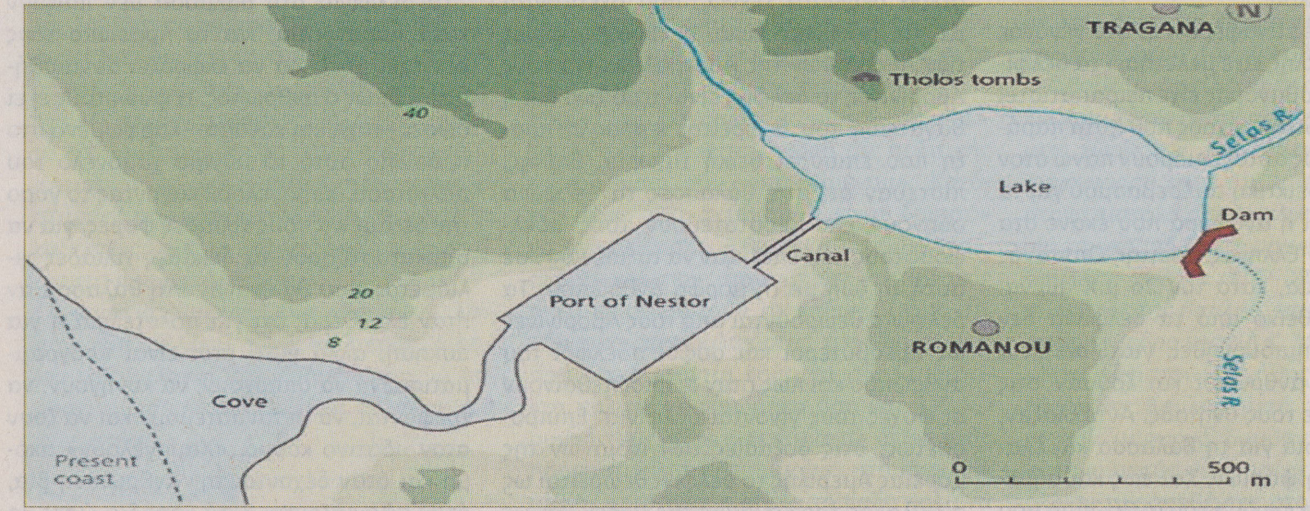
τες με τα αμαξάκια του γκολφ διάφοροι εγχώριοι και ξένοι

ρήματα.[5] Οι δηλώσεις των υπεύθυνων αρχαιολόγων των ανασκαφών, Jörg Rambach και Ξένη Αραπογιάννη είναι χαρακτηριστικές: *«Εντύπωση προκαλεί το γεγονός της απόφασης για κατάχωση του σημαντικού Πρωτοελλαδικού οικισμού, του μεγαλύτερου της Μεσσηνίας, αλλά και άλλων σημείων της ανασκαφής στον Ρωμανό. Καταχώθηκαν αξιόλογα ευρήματα όπως το εργαστήριο χαλκού, μοναδικού για την Πελοπόννησο, ο Μυκηναϊκός Θολωτός τάφος αλλά και το οικιστικό συγκρότημα των Ελληνιστικών*

θα προβληθεί και τί θα αποκρυφτεί. Η εκάστοτε αντίληψη για την σημασία ή όχι των αρχαιοτήτων είναι εντελώς κρατικά κατευθυνόμενη. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι τα αρχαιολογικά ευρήματα αντιμετωπίζονται με συγχυσμένη αντίληψη από τον κόσμο, μια αντίληψη που εκπορεύεται και κατευθύνεται από το Κράτος. **Από την μια τα αρχαιολογικά ευρήματα και οι αρχαιολογικοί χώροι είναι η ιερή εθνική αγελάδ, όπου εξετάζεται ιδιαίτερα η οποιαδήποτε παρέμβαση και εκδήλωση που θα γίνει εντός τους και από την άλλη αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα στην λεγόμενη ανάπτυξη και στην προσέλκυση επενδύσεων κλπ.** Ένα αρχαίο εύρημα τυγχάνει ευρύτερης προσοχής και αποδοχής μόνο εάν το Κράτος το εξυψώσει ως σημαντικό. Εάν είναι ογκώδες, εάν έχει μαρμάρινες κολώνες, τοιχογραφίες κλπ. Συνήθως τα ευρήματα της Κλασικής, της Ελληνιστικής και της Ρωμαϊκής τυγχάνουν καλύτερης τύχης από άλλα προϊστορικά. Σ' αυτό ευθύνεται η φαντασιακή ιδεολογική συσχέτιση της Ευρώπης και γενικώς της Δυτικής κυριαρχίας με τον Κλασσικό και Ελληνιστικό αρχαιοελληνικό πολιτισμό και τον Ρωμαϊκό. **Τι θα γινόταν άραγε εάν στο Costa Navarino υπήρχε αρχαιοελληνικός ναός της Κλασσικής περιόδου και όχι κάποια λείψανα ενός Αρχαϊκού; Θα καταχωνόταν και θα πέρναγε στην λήθη, όπως ο Αρχαϊκός ναός και τα προϊστορικά ευρήματα που τα γνωρίζουν μόνο ορισμένοι που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο ασχολούνται με την αρχαιολογία ή θα φωτίζονταν με προβολείς και θα τελούσαν γά-**



έκτρεψαν ένα παρακείμενο ποταμό και μερικές εκατοντάδες μέτρα πριν εκβάλει στην θάλασσα λάξευσαν μια τεράστια παραλληλόγραμμη λεκάνη 230 Χ 320 μέτρα. Η λεκάνη επικοινωνούσε με την θάλασσα μέσω ενός τεχνητού καναλιού. Από αυτό το κανάλι εισέρχονταν και εξέρχονταν τα Μυκηναϊκά πλοία. Οι πιο ρομαντικοί, ίσως σκεφτόμενοι την Ιλιάδα του Ομήρου, να φαντάζονται ότι σε αυτό το λιμάνι ο Νέστορας μάζεψε τα πλοία του για την εκστρατεία στην Τροία. Αυτό το μοναδικό προϊστορικό λιμάνι προσέλκυσε το ενδιαφέρον πολλών ξένων επιστημόνων από την δεκαετία του '70 μέχρι του '90, που προσπαθούσαν να καταλάβουν τον τρόπο λειτουργίας και κατασκευής του. Ο ρομαντισμός, όμως, έδωσε την θέση του στην κονόμα. Πάνω από αυτό το λιμάνι κάνουν βόλτες με τα αμαξάκια του γκολφ διάφοροι εγχώριοι και ξένοι celebrities, τηλεοπτικοί μαϊντανοί, γιάπηδες, χαρτογιακάδες, πολιτικοί, πρίγκιπες και βασιλιάδες. **Αυτό το αρχαίο λιμάνι, λοιπόν, καταστράφηκε και από πάνω του κατασκευάστηκαν γήπεδα γκολφ!**[3] Η περίπτωση του Costa Navarino είναι από μόνη της μια ολόκληρη ιστορία.[4] Είναι χαρακτηριστική η υπόκλιση του Κράτους, Αρχαιολογικών Υπηρεσιών και πολιτικών στην επιθυμία ενός εφοπλιστή. **Ο εφοπλιστής Κωνσταντακόπουλος αποφάσιζε για το σε ποια σημεία θα γίνουν ανασκαφές και σε ποια όχι, σε ποιο χρονικό πλαίσιο θα πρέπει να είχε ολοκληρωθεί η όποια ανασκαφική έρευνα και τελικά ύστερα από πιέσεις του να καταχώνονται άρον άρον σημαντικά ευρήματα.**[5] Οι δηλώσεις των υπεύθυνων αρχαιολόγων των ανασκαφών, Jörg Rambach και Ξένη Αραπογιάννη είναι χαρακτηριστικές: *«Εντύπωση προκαλεί το γεγονός της απόφασης για κατάχωση του σημαντικού Πρωτοελλαδικού οικισμού, του μεγαλύτερου της Μεσσηνίας, αλλά και άλλων σημείων της ανασκαφής στον Ρωμανό. Καταχώθηκαν αξιόλογα ευρήματα όπως το εργαστήριο χαλκού, μοναδικού για την Πελοπόννησο, ο Μυκηναϊκός Θολωτός τάφος αλλά και το οικιστικό συγκρότημα των Ελληνιστικών χρόνων.* ***Τα ξεχωριστά αυτά επιτεύγματα των προγόνων μας δεν θα τα δούμε ποτέ. Επίσης οι ανασκαφές ήταν περιορισμένες και σε πολλούς τομείς δεν δόθηκε άδεια για την επέκταση και συνέχισή τους.***



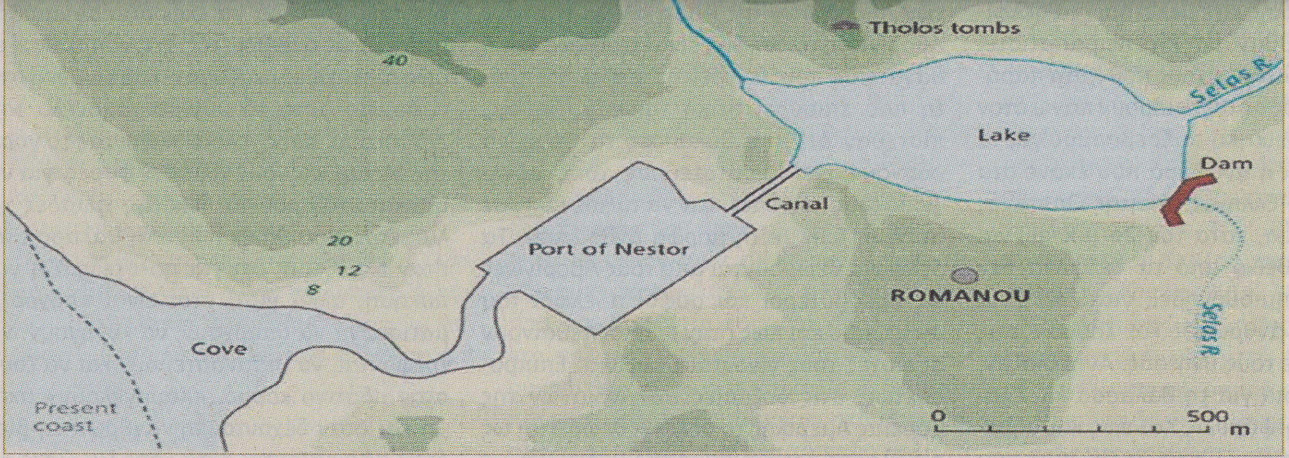
Θα περίμενε κανείς ένας τόσο σημαντικός αρχαιολογικός χώρος να ανασκαφεί πλήρως και να αναδειχθεί σε οργανωμένος και επισκέψιμος. Με την προσθήκη των αναγκαίων υποδομών όπως στέγαστρα, χώρους υποδοχής- ενημέρωσης του κοινού και στάθμευσης είναι σίγουρο ότι θα αποτελούσε ένα σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών. Παράλληλα θα αποτελούσε ένα πολύτιμο κληροδότημα για τις επόμενες γενιές των Ελλήνων. Αυτό που φαίνεται λογικό, αυτονόητο αλλά και αναγκαίο, δηλαδή η ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, δυστυχώς φαίνεται να μην έχει θέση στην σύγχρονη Ελλάδα».

θα προβληθεί και τί θα αποκρυφτεί. Η εκάστοτε αντίληψη για την σημασία ή όχι των αρχαιοτήτων είναι εντελώς κρατικά κατευθυνόμενη. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι τα αρχαιολογικά ευρήματα αντιμετωπίζονται με συγχυσμένη αντίληψη από τον κόσμο, μια αντίληψη που εκπορεύεται και κατευθύνεται από το Κράτος. **Από την μια τα αρχαιολογικά ευρήματα και οι αρχαιολογικοί χώροι είναι η ιερή εθνική αγελάδ, όπου εξετάζεται ιδιαίτερα η οποιαδήποτε παρέμβαση και εκδήλωση που θα γίνει εντός τους και από την άλλη αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα στην λεγόμενη ανάπτυξη και στην προσέλκυση επενδύσεων κλπ.** Ένα αρχαίο εύρημα τυγχάνει ευρύτερης προσοχής και αποδοχής μόνο εάν το Κράτος το εξυψώσει ως σημαντικό. Εάν είναι ογκώδες, εάν έχει μαρμάρινες κολώνες, τοιχογραφίες κλπ. Συνήθως τα ευρήματα της Κλασικής, της Ελληνιστικής και της Ρωμαϊκής τυγχάνουν καλύτερης τύχης από άλλα προϊστορικά. Σ' αυτό ευθύνεται η φαντασιακή ιδεολογική συσχέτιση της Ευρώπης και γενικώς της Δυτικής κυριαρχίας με τον Κλασσικό και Ελληνιστικό αρχαιοελληνικό πολιτισμό και τον Ρωμαϊκό. **Τι θα γινόταν άραγε εάν στο Costa Navarino υπήρχε αρχαιοελληνικός ναός της Κλασσικής περιόδου και όχι κάποια λείψανα ενός Αρχαϊκού; Θα καταχωνόταν και θα πέρναγε στην λήθη, όπως ο Αρχαϊκός ναός και τα προϊστορικά ευρήματα που τα γνωρίζουν μόνο ορισμένοι που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο ασχολούνται με την αρχαιολογία ή θα φωτίζονταν με προβολείς και θα τελούσαν γάμους τα κάθε λογής ευρωπαϊκά και όχι μόνο ψώνια, που θα βρίσκονταν στο ξενοδοχείο και θα αισθάνονταν μια φαντασιακή συνάφεια με τον ναό;** Θα ήξερε την παρουσία του ο καθένας; Με αυτό τον επιλεκτικό τρόπο η άποψη για το τί είναι αρχαίο και σημαντικό διαμορφώνεται με Κρατικό σχεδιασμό. Η διαμόρφωση αυτή γίνεται μεθοδικά, άλλοτε προκαλώντας σύγχυση, άλλοτε θαυμασμό και άλλοτε αντιπάθειες, ανάλογα με τον στόχο που θέλει να επιτύχει το Κράτος, μετατρέποντας έτσι το αρχαιολογικό παρελθόν σε μοχλό καθυπόταξης και όχι σε εργαλείο γνώσης και συνεπώς, απελευθέρωσης.

Ελευθερόκοκκος



3. Η ύπαρξη του λιμανιού συνδέεται και με την ύπαρξη της κοινότητας του αφρικανικού χαμαιλέοντα. Η κοινότητα αυτή συναντάται μόνο στην περιοχή όπου είναι χτισμένο το Costa Navarino. Πολλοί εξηγούν αυτό το γεγονός στις σχέσεις που είχαν οι Μυκη-



τες με τα αμαξάκια του γκολφ διάφοροι εγχώριοι και ξένοι celebrities, τηλεοπτικοί μαϊντανοί, γιάπηδες, χαρτογιακάδες, πολιτικοί, πρίγκιπες και βασιλιάδες. **Αυτό το αρχαίο λιμάνι, λοιπόν, καταστράφηκε και από πάνω του κατασκευάστηκαν γήπεδα γκολφ!**[3] Η περίπτωση του Costa Navarino είναι από μόνη της μια ολόκληρη ιστορία.[4] Είναι χαρακτηριστική η υπόκλιση του Κράτους, Αρχαιολογικών Υπηρεσιών και πολιτικών στην επιθυμία ενός εφοπλιστή. **Ο εφοπλιστής Κωνσταντακόπουλος αποφάσιζε για το σε ποια σημεία θα γίνουν ανασκαφές και σε ποια όχι, σε ποιο χρονικό πλαίσιο θα πρέπει να είχε ολοκληρωθεί η όποια ανασκαφική έρευνα και τελικά ύστερα από πιέσεις του να καταχώνονται άρον άρον σημαντικά ευ-**

3. Η ύπαρξη του λιμανιού συνδέεται και με την ύπαρξη της κοινότητας του αφρικανικού χαμαιλέοντα. Η κοινότητα αυτή συναντάται μόνο στην περιοχή όπου είναι χτισμένο το Costa Navarino. Πολλοί εξηγούν αυτό το γεγονός στις σχέσεις που είχαν οι Μυκηναίοι με του Αιγυπτίους και εικάζουν ότι οι μεταφορά τους έγινε είτε τυχαία μέσω «λαθρεπιβίβασης» στα μυκηναϊκά πλοία είτε ηθελημένης μεταφοράς του από ανθρώπους. Το συγκεκριμένο είδος δεν εντοπίζεται σε κανένα άλλο μέρος του ευρωπαϊκού χώρου. Οπότε το λιμάνι, εάν ευσταθεί η θεωρία μεταφοράς από την Αίγυπτο, κατά κάποιο τρόπο ευθύνεται για την ύπαρξη του αφρικάνικου χαμαιλέοντα στην Πύλο. Η κοινότητα πριν την περίοδο κατασκευής του ξενοδοχείου, είχε επεκταθεί γεωγραφικά στην έκταση που σήμερα βρίσκεται το Costa Navarino.

4. Για την συγκεκριμένη ξενοδοχειακή μονάδα υπάρχει άρθρο στην Διαδρομή Ελευθερίας τεύχος 114, Μάρτιος 2012, με τίτλο: Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α). *Το νέο εργαλείο των εξουσιαστών για περισσότερο έλεγχο.*

ναδικού για την Πελοπόννησο, ο Μυκηναϊκός Θολωτός τάφος αλλά και το οικιστικό συγκρότημα των Ελληνιστικών χρόνων. ***Τα ξεχωριστά αυτά επιτεύγματα των προγόνων μας δεν θα τα δούμε ποτέ. Επίσης οι ανασκαφές ήταν περιορισμένες και σε πολλούς τομείς δεν δόθηκε άδεια για την επέκταση και συνέχισή τους.***

Θα περίμενε κανείς ένας τόσο σημαντικός αρχαιολογικός χώρος να ανασκαφεί πλήρως και να αναδειχθεί σε οργανωμένος και επισκέψιμος. Με την προσθήκη των αναγκαίων υποδομών όπως στέγαστρα, χώρους υποδοχής- ενημέρωσης του κοινού και στάθμευσης είναι σίγουρο ότι θα αποτελούσε ένα σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών. Παράλληλα θα αποτελούσε ένα πολύτιμο κληροδότημα για τις επόμενες γενιές των Ελλήνων. Αυτό που φαίνεται λογικό, αυτονόητο αλλά και αναγκαίο, δηλαδή η ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, δυστυχώς φαίνεται να μην έχει θέση στην σύγχρονη Ελλάδα».

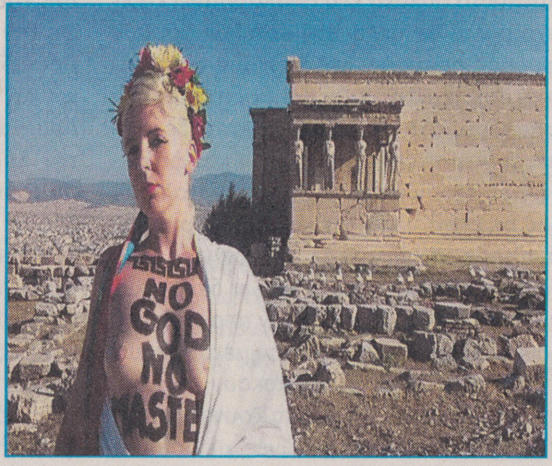
Η κρατικά κατευθυνόμενη αντίληψη για την σημασία των αρχαιολογικών ευρημάτων

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι το Κράτος μέσω του ΚΑΣ και του Υπουργείου Πολιτισμού αποφασίζει για το τί

5. Η ίδια πρακτική ισχύει και σε ένα άλλο μεγάλο έργο, δημοσίου συμφέροντος αυτή την φορά, αυτή του περιμετρικού της Καλαμάτας. Εκεί καταχώθηκαν αρχαία υδραγωγεία, ενώ άλλα καταστράφηκαν, επίσης καταστράφηκε θαλαμοειδής τάφος της Υστεροελλαδικής ΙΙΙ εποχής (1.400 π.Χ) και καταχώθηκε Μυκηναϊκός οικισμός. Ο εκεί υπεύθυνος έργου ήταν ο γνωστός Μπόμπολας.

εντός τους και από την άλλη αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα στην λεγόμενη ανάπτυξη και στην προσέλκυση επενδύσεων κλπ. Ένα αρχαίο εύρημα τυγχάνει ευρύτερης προσοχής και αποδοχής μόνο εάν το Κράτος το εξυψώσει ως σημαντικό. Εάν είναι ογκώδες, εάν έχει μαρμάρινες κολώνες, τοιχογραφίες κλπ. Συνήθως τα ευρήματα της Κλασικής, της Ελληνιστικής και της Ρωμαϊκής τυγχάνουν καλύτερης τύχης από άλλα προϊστορικά. Σ' αυτό ευθύνεται η φαντασιακή ιδεολογική συσχέτιση της Ευρώπης και γενικώς της Δυτικής κυριαρχίας με τον Κλασσικό και Ελληνιστικό αρχαιοελληνικό πολιτισμό και τον Ρωμαϊκό. **Τι θα γινόταν άραγε εάν στο Costa Navarino υπήρχε αρχαιοελληνικός ναός της Κλασσικής περιόδου και όχι κάποια λείψανα ενός Αρχαϊκού; Θα καταχωνόταν και θα πέρναγε στην λήθη, όπως ο Αρχαϊκός ναός και τα προϊστορικά ευρήματα που τα γνωρίζουν μόνο ορισμένοι που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο ασχολούνται με την αρχαιολογία ή θα φωτίζονταν με προβολείς και θα τελούσαν γάμους τα κάθε λογής ευρωπαϊκά και όχι μόνο ψώνια, που θα βρίσκονταν στο ξενοδοχείο και θα αισθάνονταν μια φαντασιακή συνάφεια με τον ναό;** Θα ήξερε την παρουσία του ο καθένας; Με αυτό τον επιλεκτικό τρόπο η άποψη για το τί είναι αρχαίο και σημαντικό διαμορφώνεται με Κρατικό σχεδιασμό. Η διαμόρφωση αυτή γίνεται μεθοδικά, άλλοτε προκαλώντας σύγχυση, άλλοτε θαυμασμό και άλλοτε αντιπάθειες, ανάλογα με τον στόχο που θέλει να επιτύχει το Κράτος, μετατρέποντας έτσι το αρχαιολογικό παρελθόν σε μοχλό καθυπόταξης και όχι σε εργαλείο γνώσης και συνεπώς, απελευθέρωσης.

Ελευθερόκοκκος



Από την ελευθερία στην εκμετάλλευση των δελφινιών



Από τον περίσσιο θαυμασμό που ανέκαθεν προκαλούσαν στους ανθρώπους τα κητώδη, μέχρι την εκμετάλλευσή τους σαν ένα ακόμη είδος ζωντανού εμπορεύματος, μεσολάβησαν αιώνες και πληθώρα ανθρώπινων πολιτισμών. Η πρώτη ανθρώπινη απόπειρα, ώστε να εκτεθούν αιχμάλωτα δελφίνια με σκοπό τη διασκέδαση του εκάστοτε κοινού, έγινε στον Άγιο Αυγουστίνο της Φλόριντα, το 1938. Η μόδα των δελφιναρίων εξαπλώθηκε γρήγορα μετά από την μεγάλη επιτυχία της τηλεοπτικής σειράς «Φλίππερ» που παρουσιαζόταν στην Αμερική, κατά την δεκαετία '60-70. Το θλιβερό παρασκήνιο στην ιστορία της αιχμαλωσίας τους αποκαλύπτεται είτε μέσω ντοκιμαντέρ είτε μέσα από κάποιες απόπειρες δημοσιογραφικού περιεχομένου, παρουσιάζοντας την «πτώση» τους από την ελευθερία της θάλασσας και του ωκεανού στο χλωριωμένο νερό της πισίνας, και την έκπτωση της ιδιαίτερα σύνθετης και εξελιγμένης τους οντότητας στο ρόλο του υπάκουου γελωτοποιού. Η ιστορία της αιχμαλωσίας τους ξεκινά από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Ουσιαστικά πρόκειται για το χρονικό σημείο όπου οι επιχειρήσεις αυτού του είδους εξελίχθηκαν σε παγκόσμια βιομηχανία. Στο προσκήνιο της βιομηχανίας αυτής βασιλεύει η τέχνη της παραπληροφόρησης του κοινού, μέσα από καλά οργανωμένες δημόσιες σχέσεις και διαφημιστικές καμπάνιες, ενώ στο παρασκήνιο κυριαρχούν οι αρπαγές από τη θάλασσα, η παράνομη διακίνηση, η κυβερνητική διαφθορά και οι επώδυνες μεταφορές από τη μια άκρη του κόσμου στην άλλη και η ανελέητη εκμετάλλευση.

Τα δελφίνια είναι θαλάσσια καθώς και ποτάμια σαρκοφάγα θηλαστικά (τάξη Κητώδη, υπόταξη Οδοντοκητώδη) τα οποία ή και με πτηνά. Δείχνουν ιδιαίτερη συμπάθεια, έλξη και περιέργεια προς τον άνθρωπο και υπάρχουν πάμπολλα καταγεγραμμένα περιστατικά στα οποία τα δελφίνια έχουν σώσει ανθρώπους από πνιγμό και από καρχαρίες.

Τα δελφίνια, κατά τις αρχαίες παραδόσεις των λαών, συχνά αναφέρονται ως «αδελφοί του ανθρώπου», ενώ η λατρεία τους ανάγεται στην πανάρχαια εποχή των μητριαρχικών κοινωνιών και τη λατρεία της Μητέρας Γης. Αξίζει να επισημανθεί ότι η ετυμολογία της λέξεως «δελφίνι» προέρχεται από την ελληνική λέξη «δελφύς» που σημαίνει «μήτρα». Στον ελλαδικό χώρο, από τις χαρακτηριστικότερες παραστάσεις δελφινιών είναι εκείνες που συναντάμε στα έργα τέχνης του μινωικού πολιτισμού στην Κρήτη, ενώ απεικονίσεις τους έχουν ανακαλυφθεί και σε αρχαία αγγεία στη Θήρα, καθώς και σε αρχαία νομίσματα, γεγονός που μαρτυρά την αρχέγονη ανθρώπινη επαφή με το συγκεκριμένο είδος θηλαστικού.

Επίσης, πηγές αναφέρονται στο γεγονός ότι ο Αριστοτέλης είχε μελετήσει τα δελφίνια και ότι ο Πυθαγόρας είχε πειραματιστεί με τους μελωδικούς ήχους που αυτά παράγουν και το πώς αυτοί επιδρούν πάνω στον άνθρωπο. Ενδεικτική του σεβασμού για τα δελφίνια είναι η αναφορά που έκανε στα γραπτά του ο Έλληνας ποιητής Οππιανός από την Κιλικία, κατά τον 2ο μ.Χ αιώνα: «Τίποτα πιο θεϊκό από τα δελφίνια δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί, γιατί αλήθεια κάποτε ήταν άνθρωποι και ζούσαν στις πόλεις μαζί με τους θνητούς. Αντάλλαξαν, όμως, τη στεριά για τη θάλασσα και έλαβαν τη μορφή ψαριών. Και έως και σήμερα, το ενάρετο πνεύμα του ανθρώπου που ενυπάρχει σε αυτά, προστατεύει την ανθρώπινη σκέψη και τα ανθρώπινα έργα».

κόσμο ο άνθρωπος και το δελφίνι είχαν αναπτύξει μια ιδιαίτερη σχέση. Τα αρχαιότερα δείγματα τέχνης, που σχετίζονται με τα δελφίνια είναι οι βραχογραφίες των Αβορίγινων της Αυστραλίας. Για τους Αβορίγινες το δελφίνι είναι ιερό ζώο και η θανάτωσή του θεωρείται ιερόσυλη πράξη που επισύρει θεϊκή τιμωρία. Επίσης, πίστευαν ότι στις θάλασσες τα δελφίνια οδηγούν και προστατεύουν τους αδελφούς τους που επέλεξαν να ταξιδέψουν σε αυτή τη ζωή με τη μορφή ανθρώπου. Τα δελφίνια θεωρούνται από τους Αβορίγινες ως πρεσβύτεροι και σοφοί αδελφοί του ανθρώπου και πως όταν οι ίδιοι πεθαίνουν οι ψυχές τους γίνονται δελφίνια. Επιπροσθέτως, στις δοξασίες των ινδιάνων της βόρειας Αμερικής το δελφίνι θεωρείται ως ο φύλακας της «ανάσας της ζωής» και ως φορέας θεραπευτικών δυνάμεων. Οι ινδιάνοι Chumash στην Καλιφόρνια θεωρούν

άνθρωπο, όσο υψηλών προδιαγραφών και αν είναι.

Τα δελφίνια στη θάλασσα δεν παίζουν κατά παραγγελία, και το πρόσωπο τους δεν έχει μύες για να εκφράζει συναισθήματα, όπως ο άνθρωπος. Η φύση τούς έχει δώσει –ευχή και κατάρα— καρφωμένο στο πρόσωπο αυτό το μόνιμο χαμόγελο του παλιάτσου. Χαμογελούν κάνοντας το γύρο της δεξαμενής τους χιλιάδες φορές, για να υποκαταστήσουν τα δεκάδες χιλιάδες χιλιόμετρα που θα έκαναν στη θάλασσα αν ήταν ελεύθερα, όχι για πολυτέλεια ή για άσκηση, αλλά γιατί έτσι είναι προγραμματισμένα να υπάρχουν, να κυνηγούν, να τρέφονται, να μεταναστεύουν και να ζουν στον υδάτινο κόσμο. «Χαμογελούν» ακόμη και όταν δέχονται την ανθρώπινη βία, όταν σφαγιάζονται κατά κοπάδια ώστε να κερδίσουν οι ψαράδες καλύτερο μερτικό – «χαμογελούν» όταν οι άνθρωποι έχουν

1938. Η μόδα των δελφιναρίων εξαπλώθηκε γρήγορα μετά από την μεγάλη επιτυχία της τηλεοπτικής σειράς «Φλίππερ» που παρουσιαζόταν στην Αμερική, κατά την δεκαετία '60-70. Το θλιβερό παρασκήνιο στην ιστορία της αιχμαλωσίας τους αποκαλύπτεται είτε μέσω ντοκιμαντέρ είτε μέσα από κάποιες απόπειρες δημοσιογραφικού περιεχομένου, παρουσιάζοντας την «πτώση» τους από την ελευθερία της θάλασσας και του ωκεανού στο χλωριωμένο νερό της πισίνας, και την έκπτωση της ιδιαίτερα σύνθετης και εξελιγμένης τους οντότητας στο ρόλο του υπάκουου γελωτοποιού. Η ιστορία της αιχμαλωσίας τους ξεκινά από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Ουσιαστικά πρόκειται για το χρονικό σημείο όπου οι επιχειρήσεις αυτού του είδους εξελίχθηκαν σε παγκόσμια βιομηχανία. Στο προσκήνιο της βιομηχανίας αυτής βασιλεύει η τέχνη της παραπληροφόρησης του κοινού, μέσα από καλά οργανωμένες δημόσιες σχέσεις και διαφημιστικές καμπάνιες, ενώ στο παρασκήνιο κυριαρχούν οι αρπαγές από τη θάλασσα, η παράνομη διακίνηση, η κυβερνητική διαφθορά και οι επώδυνες μεταφορές από τη μια άκρη του κόσμου στην άλλη και η ανελέητη εκμετάλλευση.

Τα δελφίνια είναι θαλάσσια καθώς και ποτάμια σαρκοφάγα θηλαστικά (τάξη Κητώδη, υπόταξη Οδοντοκητώδη) τα οποία πιστεύεται (σύμφωνα με τις υπάρχουσες γνώσεις) πως προέρχονται από θηλαστικά που ζούσαν στη στεριά πριν από περίπου 70 εκατομμύρια έτη. Εκτιμάται πως πριν από 55 εκατομμύρια έτη αυτά τα χερσαία θηλαστικά σταδιακά προσαρμόστηκαν στο υδάτινο περιβάλλον των ωκεανών. Ζουν σε ομάδες που τα μέλη τους αριθμούν σε δεκάδες ή και εκατοντάδες. Οι μεγάλες ομάδες ονομάζονται «αγέλες» και «κοπάδια» και σε αυτές μπορούν να συνυπάρχουν περισσότερα του ενός είδη δελφινιών. Η ιεραρχική δομή μιας ομάδας έχει ως κορυφή της ένα αρσενικό, ενώ από τα υπάρχοντα θηλυκά ένα αναλαμβάνει κυρίαρχο ρόλο. Τα μέλη των ομάδων δομούν ισχυρούς δεσμούς, εκδηλώνουν αλτρουιστική συμπεριφορά και βοηθούν όσα μέλη είναι τραυματισμένα ή άρρωστα. Σε ορι-

μητριαρχικών κοινωνιών και τη λατρεία της Μητέρας Γης. Αξίζει να επισημανθεί ότι η ετυμολογία της λέξεως «δελφίνι» προέρχεται από την ελληνική λέξη «δελφύς» που σημαίνει «μήτρα». Στον ελλαδικό χώρο, από τις χαρακτηριστικότερες παραστάσεις δελφινιών είναι εκείνες που συναντάμε στα έργα τέχνης του μινωικού πολιτισμού στην Κρήτη, ενώ απεικονίσεις τους έχουν ανακαλυφθεί και σε αρχαία αγγεία στη Θήρα, καθώς και σε αρχαία νομίσματα, γεγονός που μαρτυρά την αρχέγονη ανθρώπινη επαφή με το συγκεκριμένο είδος θηλαστικού.

Επίσης, πηγές αναφέρονται στο γεγονός ότι ο Αριστοτέλης είχε μελετήσει τα δελφίνια και ότι ο Πυθαγόρας είχε πειραματιστεί με τους μελωδικούς ήχους που αυτά παράγουν και το πώς αυτοί επιδρούν πάνω στον άνθρωπο. Ενδεικτική του σεβασμού για τα δελφίνια είναι η αναφορά που έκανε στα γραπτά του ο Έλληνας ποιητής Οππιανός από την Κιλικία, κατά τον 2ο μ.Χ αιώνα: «Τίποτα πιο θεϊκό από τα δελφίνια δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί, γιατί αλήθεια κάποτε ήταν άνθρωποι και ζούσαν στις πόλεις μαζί με τους θνητούς. Αντάλλαξαν, όμως, τη στεριά για τη θάλασσα και έλαβαν τη μορφή ψαριών. Και έως και σήμερα, το ενάρετο πνεύμα του ανθρώπου που ενυπάρχει σε αυτά, προστατεύει την ανθρώπινη σκέψη και τα ανθρώπινα έργα».

Σύμφωνα με έναν μύθο, κάποτε ο θεός Απόλλωνας είδε από μακριά ένα καράβι με ναύτες κρητικούς. Μεταμορφώθηκε σε δελφίνι, πλησίασε το πλοίο και με τη βοήθεια των κυμάτων πήδηξε στο κατάστρωμά του. Στη συνέχεια ο θεός οδήγησε το πλοίο με ασφάλεια στη στεριά και με τη βοήθεια αυτών των ναυτικών ίδρυσε το μαντείο των Δελφών. Σε έναν άλλο μύθο, ο μουσικός και ποιητής Αρίωνας από τη Λέσβο, γυρνώντας από έναν διαγωνισμό μουσικής στην Ιταλία, οι ναύτες θέλησαν να τον ληστέψουν και τον πέταξαν στη θάλασσα. Τότε εμφανίστηκε ένα δελφίνι που τον έσωσε από πνιγμό και τον μετέφερε ως την ακτή του Ταίναρου στο ιερό του Ποσειδώνα. Έξω από το ιερό υπήρχε μέχρι και τα ελληνιστικά χρόνια, άγαλμα του Αρίωνα καθισμένου στο δελφίνι να παίζει



κόσμο ο άνθρωπος και το δελφίνι είχαν αναπτύξει μια ιδιαίτερη σχέση. Τα αρχαιότερα δείγματα τέχνης, που σχετίζονται με τα δελφίνια είναι οι βραχογραφίες των Αβορίγινων της Αυστραλίας. Για τους Αβορίγινες το δελφίνι είναι ιερό ζώο και η θανάτωσή του θεωρείται ιερόσυλη πράξη που επισύρει θεϊκή τιμωρία. Επίσης, πίστευαν ότι στις θάλασσες τα δελφίνια οδηγούν και προστατεύουν τους αδελφούς τους που επέλεξαν να ταξιδέψουν σε αυτή τη ζωή με τη μορφή ανθρώπου. Τα δελφίνια θεωρούνται από τους Αβορίγινες ως πρεσβύτεροι και σοφοί αδελφοί του ανθρώπου και πως όταν οι ίδιοι πεθαίνουν οι ψυχές τους γίνονται δελφίνια. Επιπροσθέτως, στις δοξασίες των ινδιάνων της βόρειας Αμερικής το δελφίνι θεωρείται ως ο φύλακας της «ανάσας της ζωής» και ως φορέας θεραπευτικών δυνάμεων. Οι ινδιάνοι Chumash στην Καλιφόρνια θεωρούν και αυτοί το δελφίνι ως τον αγαπημένο τους αδελφό.

Κάθε είδους τσίρκο ή ζωολογικός κήπος είναι φυλακή ζώων όπου βασανίζονται για διασκέδαση και οικονομικά οφέλη τα πλάσματα της γης. Ο τρόπος με τον οποίον οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν μάθει να αγαπούν τα ζώα, τόσο τα άγρια όσο και τα εξημερωμένα, συνοδεύεται από μια τάση για οικειοποίηση και προσαρμογή στα δεδομένα της ανθρώπινης καθημερινής ζωής. Και αν κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο για μια αρκούδα, έναν λύκο, έναν ελέφαντα, μία τίγρη ή ένα λιοντάρι, για τα κητώδη είναι εντελώς ανέφικτο. Γενικότερα, στην προσπάθειά μας να διερευνήσουμε τα ένστικτα των ζώων αντιλαμβανόμαστε την μεγάλη απόκλιση από την ελεύθερη ζωή που τους αρμόζει στην

άνθρωπο, όσο υψηλών προδιαγραφών και αν είναι.

Τα δελφίνια στη θάλασσα δεν παίζουν κατά παραγγελία, και το πρόσωπο τους δεν έχει μύες για να εκφράζει συναισθήματα, όπως ο άνθρωπος. Η φύση τούς έχει δώσει –ευχή και κατάρα—καρφωμένο στο πρόσωπο αυτό το μόνιμο χαμόγελο του παλιάτσου. Χαμογελούν κάνοντας το γύρο της δεξαμενής τους χιλιάδες φορές, για να υποκαταστήσουν τα δεκάδες χιλιάδες χιλιόμετρα που θα έκαναν στη θάλασσα αν ήταν ελεύθερα, όχι για πολυτέλεια ή για άσκηση, αλλά γιατί έτσι είναι προγραμματισμένα να υπάρχουν, να κυνηγούν, να τρέφονται, να μεταναστεύουν και να ζουν στον υδάτινο κόσμο. «Χαμογελούν» ακόμη και όταν δέχονται την ανθρώπινη βία, όταν σφαγιάζονται κατά κοπάδια ώστε να κερδίσουν οι ψαράδες καλύτερο μερτικό – «χαμογελούν» όταν οι άνθρωποι έχουν την ωμότητα να τοποθετούν καθετήρα που στέλνει με το ζόρι το σπέρμα στη μήτρα τους για να γεννήσουν με τεχνητό τρόπο το μωρό τους.

Η έκθεση των δελφινιών στους τόπους αιχμαλωσίας, ακόμη και αν κάποτε μπορούσε να προάγει ευαισθητοποίηση, σήμερα δεν αποτελεί τίποτα άλλο από ένα πρότυπο κακής εκπαίδευσης και εφησυχασμού για την ψεύτικη διατήρηση της άγριας ζωής και των κόσμων που καταστρέφονται γύρω μας. Από τη μελέτη των κητωδών ο άνθρωπος έμαθε πολλά στοιχεία για το οργανισμό και τον κόσμο τους, όμως, το σπουδαιότερο είναι ότι η αιχμαλωσία τα σκοτώνει και τα απομακρύνει από το φυσικό τους περιβάλλον. Ο εγκλεισμός κάνει αυτά τα ζώα επιθετικά και ο βίαιος τρόπος με τον οποίο αιχμαλωτίζονται ή και θανα-

τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Ουσιαστικά πρόκειται για το χρονικό σημείο όπου οι επιχειρήσεις αυτού του είδους εξελίχθηκαν σε παγκόσμια βιομηχανία. Στο προσκήνιο της βιομηχανίας αυτής βασιλεύει η τέχνη της παραπληροφόρησης του κοινού, μέσα από καλά οργανωμένες δημόσιες σχέσεις και διαφημιστικές καμπάνιες, ενώ στο παρασκήνιο κυριαρχούν οι αρπαγές από τη θάλασσα, η παράνομη διακίνηση, η κυβερνητική διαφθορά και οι επώδυνες μεταφορές από τη μια άκρη του κόσμου στην άλλη και η ανελέητη εκμετάλλευση.

Τα δελφίνια είναι θαλάσσια καθώς και ποτάμια σαρκοφάγα θηλαστικά (τάξη Κητώδη, υπόταξη Οδοντοκητώδη) τα οποία πιστεύεται (σύμφωνα με τις υπάρχουσες γνώσεις) πως προέρχονται από θηλαστικά που ζούσαν στη στεριά πριν από περίπου 70 εκατομμύρια έτη. Εκτιμάται πως πριν από 55 εκατομμύρια έτη αυτά τα χερσαία θηλαστικά σταδιακά προσαρμόστηκαν στο υδάτινο περιβάλλον των ωκεανών. Ζουν σε ομάδες που τα μέλη τους αριθμούν σε δεκάδες ή και εκατοντάδες. Οι μεγάλες ομάδες ονομάζονται «αγέλες» και «κοπάδια» και σε αυτές μπορούν να συνυπάρχουν περισσότερα του ενός είδη δελφινιών. Η ιεραρχική δομή μιας ομάδας έχει ως κορυφή της ένα αρσενικό, ενώ από τα υπάρχοντα θηλυκά ένα αναλαμβάνει κυρίαρχο ρόλο. Τα μέλη των ομάδων δομούν ισχυρούς δεσμούς, εκδηλώνουν αλτρουιστική συμπεριφορά και βοηθούν όσα μέλη είναι τραυματισμένα ή άρρωστα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, βοηθούν και φάλαινες, που έχουν χάσει τον προσανατολισμό τους σε ρηχά νερά, να κατευθυνθούν και πάλι προς τα «ανοιχτά». Το παιχνίδι είναι η αγαπημένη ενασχόληση των δελφινιών κάθε ηλικίας και περνούν τον περισσότερο χρόνο τους με αυτό. Παίζουν μεταξύ τους, ή με αντικείμενα που βρίσκουν στη θάλασσα, ενώ άλλες φορές παίζουν με μικρά ψάρια, με θαλάσσιες χελώνες, με σουπιές ότι ο Αριστοτέλης είχε μελετήσει τα δελφίνια και ότι ο Πυθαγόρας είχε πειραματιστεί με τους μελωδικούς ήχους που αυτά παράγουν και το πώς αυτοί επιδρούν πάνω στον άνθρωπο. Ενδεικτική του σεβασμού για τα δελφίνια είναι η αναφορά που έκανε στα γραπτά του ο Έλληνας ποιητής Οππιανός από την Κιλικία, κατά τον 2ο μ.Χ αιώνα: «Τίποτα πιο θεϊκό από τα δελφίνια δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί, γιατί αλήθεια κάποτε ήταν άνθρωποι και ζούσαν στις πόλεις μαζί με τους θνητούς. Αντάλλαξαν, όμως, τη στεριά για τη θάλασσα και έλαβαν τη μορφή ψαριών. Και έως και σήμερα, το ενάρετο πνεύμα του ανθρώπου που ενυπάρχει σε αυτά, προστατεύει την ανθρώπινη σκέψη και τα ανθρώπινα έργα».

Σύμφωνα με έναν μύθο, κάποτε ο θεός Απόλλωνας είδε από μακριά ένα καράβι με ναύτες κρητικούς. Μεταμορφώθηκε σε δελφίνι, πλησίασε το πλοίο και με τη βοήθεια των κυμάτων πήδηξε στο κατάστρωμά του. Στη συνέχεια ο θεός οδήγησε το πλοίο με ασφάλεια στη στεριά και με τη βοήθεια αυτών των ναυτικών ίδρυσε το μαντείο των Δελφών. Σε έναν άλλο μύθο, ο μουσικός και ποιητής Αρίωνας από τη Λέσβο, γυρνώντας από έναν διαγωνισμό μουσικής στην Ιταλία, οι ναύτες θέλησαν να τον ληστέψουν και τον πέταξαν στη θάλασσα. Τότε εμφανίστηκε ένα δελφίνι που τον έσωσε από πνιγμό και τον μετέφερε ως την ακτή του Ταίναρου στο ιερό του Ποσειδώνα. Έξω από το ιερό υπήρχε μέχρι και τα ελληνιστικά χρόνια, άγαλμα του Αρίωνα καθισμένου στο δελφίνι να παίζει την λύρα του [Ηρόδοτος, Βιβλίο Κλειώ. Παυσανίας Λακωνικά και Συμπόσιο Επτά Σοφών - Ηθικά, Πλούταρχος].

Ένας άλλος μύθος αναφέρει το πως ένα δελφίνι έσωσε από πνιγμό και τον Τηλέμαχο —γιο του πολυμήχανου Οδυσσέα– και εκείνος γεμάτος ευγνωμοσύνη χάραξε τη μορφή του δελφινιού στην ασπίδα του.

Παγκόσμιοι μύθοι και θρύλοι για τα δελφίνια γνωστοποιούν πως σε ολόκληρο τον των Αβορίγινων της Αυστραλίας. Για τους Αβορίγινες το δελφίνι είναι ιερό ζώο και η θανάτωσή του θεωρείται ιερόσυλη πράξη που επισύρει θεϊκή τιμωρία. Επίσης, πίστευαν ότι στις θάλασσες τα δελφίνια οδηγούν και προστατεύουν τους αδελφούς τους που επέλεξαν να ταξιδέψουν σε αυτή τη ζωή με τη μορφή ανθρώπου. Τα δελφίνια θεωρούνται από τους Αβορίγινες ως πρεσβύτεροι και σοφοί αδελφοί του ανθρώπου και πως όταν οι ίδιοι πεθαίνουν οι ψυχές τους γίνονται δελφίνια. Επιπροσθέτως, στις δοξασίες των ινδιάνων της βόρειας Αμερικής το δελφίνι θεωρείται ως ο φύλακας της «ανάσας της ζωής» και ως φορέας θεραπευτικών δυνάμεων. Οι ινδιάνοι Chumash στην Καλιφόρνια θεωρούν και αυτοί το δελφίνι ως τον αγαπημένο τους αδελφό.

Κάθε είδους τσίρκο ή ζωολογικός κήπος είναι φυλακή ζώων όπου βασανίζονται για διασκέδαση και οικονομικά οφέλη τα πλάσματα της γης. Ο τρόπος με τον οποίον οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν μάθει να αγαπούν τα ζώα, τόσο τα άγρια όσο και τα εξημερωμένα, συνοδεύεται από μια τάση για οικειοποίηση και προσαρμογή στα δεδομένα της ανθρώπινης καθημερινής ζωής. Και αν κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο για μια αρκούδα, έναν λύκο, έναν ελέφαντα, μία τίγρη ή ένα λιοντάρι, για τα κητώδη είναι εντελώς ανέφικτο. Γενικότερα, στην προσπάθειά μας να διερευνήσουμε τα ένστικτα των ζώων αντιλαμβανόμαστε την μεγάλη απόκλιση από την ελεύθερη ζωή που τους αρμόζει στην φύση. Όχι μόνο γιατί τα άγρια δελφίνια δεν μπορούν να γίνουν «ζώα συντροφιάς» μέσα σε δύο και τρείς γενεές, αλλά κυρίως γιατί η αιχμαλωσία τούς στερεί το πιο βασικό στοιχείο της ύπαρξής τους, το ελεύθερο περιβάλλον μέσα στο οποίο, εδώ και αιώνες, εξελίχτηκαν και έμαθαν να ζουν. Έναν κόσμο σε μεγάλο βαθμό ανεξερεύνητο, που δεν μπορεί να υποκατασταθεί από καμία δεξαμενή κατασκευασμένη από τον δεν έχει μύες για να εκφράζει συναισθήματα, όπως ο άνθρωπος. Η φύση τούς έχει δώσει –ευχή και κατάρα— καρφωμένο στο πρόσωπο αυτό το μόνιμο χαμόγελο του παλιάτσου. Χαμογελούν κάνοντας το γύρο της δεξαμενής τους χιλιάδες φορές, για να υποκαταστήσουν τα δεκάδες χιλιάδες χιλιόμετρα που θα έκαναν στη θάλασσα αν ήταν ελεύθερα, όχι για πολυτέλεια ή για άσκηση, αλλά γιατί έτσι είναι προγραμματισμένα να υπάρχουν, να κυνηγούν, να τρέφονται, να μεταναστεύουν και να ζουν στον υδάτινο κόσμο. «Χαμογελούν» ακόμη και όταν δέχονται την ανθρώπινη βία, όταν σφαγιάζονται κατά κοπάδια ώστε να κερδίσουν οι ψαράδες καλύτερο μερτικό – «χαμογελούν» όταν οι άνθρωποι έχουν την ωμότητα να τοποθετούν καθετήρα που στέλνει με το ζόρι το σπέρμα στη μήτρα τους για να γεννήσουν με τεχνητό τρόπο το μωρό τους.

Η έκθεση των δελφινιών στους τόπους αιχμαλωσίας, ακόμη και αν κάποτε μπορούσε να προάγει ευαισθητοποίηση, σήμερα δεν αποτελεί τίποτα άλλο από ένα πρότυπο κακής εκπαίδευσης και εφησυχασμού για την ψεύτικη διατήρηση της άγριας ζωής και των κόσμων που καταστρέφονται γύρω μας. Από τη μελέτη των κητωδών ο άνθρωπος έμαθε πολλά στοιχεία για το οργανισμό και τον κόσμο τους, όμως, το σπουδαιότερο είναι ότι η αιχμαλωσία τα σκοτώνει και τα απομακρύνει από το φυσικό τους περιβάλλον. Ο εγκλεισμός κάνει αυτά τα ζώα επιθετικά και ο βίαιος τρόπος με τον οποίο αιχμαλωτίζονται ή και θανατώνονται περνά από γενιά σε γενιά στο DNA τους με αποτέλεσμα οι νέες γενιές να γίνονται επιθετικές ως προς το ανθρώπινο είδος. Είναι γνωστό πως σε προγράμματα κολύμβησης σε τσίρκο ή σε ζωολογικό κήπο υπήρξαν επιθέσεις των θηλαστικών και υπήρξαν πολλοί τραυματίες. Επίσης, είδαμε ολόκληρους πληθυσμούς από τα ζώα αυτά να ξεκληρίζονται στο όνομα του κέρδους και της βιομηχανίας κρέατος.



Σοφία Περόφσκαγια

Συγγραφέας της παρακάτω βιογραφίας της Σοφίας Περόφσκαγια, μιας από τους πέντε αγωνιστές που κρεμάστηκαν το 1881 για τη δολοφονία του Τσάρου, είναι η Βέρα Φίγκνερ, η οποία επέζησε 25 χρόνια σε τσαρικές φυλακές. (Βλέπε στο προηγούμενο φύλλο της Διαδρομής Ελευθερίας)

ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟ ότι αυτή η ασκητική επαναστάτρια ήταν η δισεγγονή του Κυρίλλου Γκρηγκορίεβιτς Ραζούμοβσκι, του τελευταίου στρατιωτικού διοικητή της Μικρής Ρωσσίας, η εγγονή του κυβερνήτη της Κριμαίας κατά την περίοδο του Αλεξάνδρου Α΄ και η κόρη του κυβερνήτη της Αγίας Πετρούπολης κατά την εποχή του Αλεξάνδρου Β΄.

Οι συνθήκες της παιδικής ηλικίας της πυροδότησαν στη Sofia Perovskaya μια αίσθηση τιμής και μια φλογερή αγάπη για την ανθρωπότητα, η οποία ποτέ δεν έσβησε.

Στην καταπιεστική ατμόσφαιρα της οικογένειάς της, η Sofia Lvovna έμαθε να αγαπάει την ανθρωπότητα, να αγαπά αυτούς που υποφέρουν, καθώς αγάπησε τη μητέρα της που είχε υποφέρει τόσο πολύ και με την οποία διατηρούσε τρυφερή σχέση μέχρι τις τελευταίες τραγικές ημέρες της ζωής της.

Κατά την δίκη μου, οι προϊστάμενοι δεσμοφύλακες του κρατητηρίου Μεταγωγών μού είπαν ότι στην διάρκεια της δίκης της, η Sofia μίλησε ελάχιστα με την μητέρα της, η οποία είχε έρθει από την Κριμαία για να την δει. Όπως ένα άρρωστο, κουρασμένο παιδί, ακίνητο και άφωνο, ξάπλωνε με το κεφάλι της στα γόνατα της μητέρας της. Οι δύο δεσμοφύλακες, οι οποίοι κάθονταν στο κελλί της μέρα και νύχτα, παρέμειναν στο καθήκον κατά τις επισκέψεις αυτές.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές της για τη θέση βοηθού ιατρού, ήρθε σε επαφή με ανθρώπους που ζούσαν στην επαρχία, με την ιδιότητα του προπαγανδιστή εκ μέρους της οργάνωσης των Ναρόντνικων (Λαϊκών).

Επιτροπής της Λαϊκής Θέλησης (Narodnaya Volya).

Όταν την πρώτη Μαρτίου 1881, η έβδομη απόπειρα [κατά της ζωής του τσάρου] προετοιμαζόταν, η Perovskaya μαζί με τον Zhelyabov οργάνωσαν μια ομάδα ατόμων που θα παρακολουθούσαν τις κινήσεις του Τσάρου στην πρωτεύουσα και ποιοι θα ήταν αυτοί που θα έδιναν το σύνθημα στην κορύφωση του δράματος.

Έδινε, επίσης, κατευθύνσεις στους βομβιστές, όχι μόνο κατά την προπαρασκευαστική περίοδο, αλλά και την 1η Μαρτίου, όταν έδωσε εντολή για μια νέα ανάπταξη δυνάμεων, χάρη στην οποία ο Αυτοκράτορας σκοτώνεται από την έκρηξη δύο βομβών που εκτοξεύθηκαν από τους τρομοκράτες.

Φαίνεται απλώς ότι, αν δεν υπήρχε η Sofia Perovskaya με την απαράμιλλη ψυχραιμία και την ασύγκριτη καλή κρίση και σοφή διαχείριση, η δολοφονία του Τσάρου ίσως να μην είχε πραγματοποιηθεί καθόλου εκείνη την ημέρα.

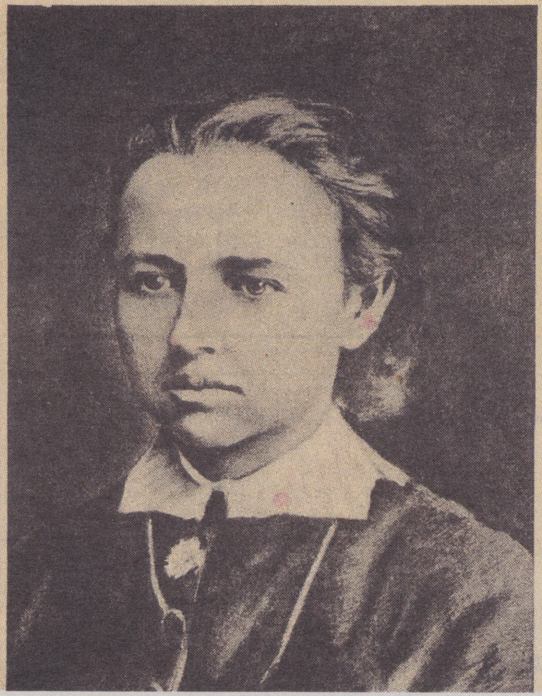
Ήταν εκείνη που έσωσε την ημέρα και πλήρωσε τη νίκη με τη ζωή της.

Γνωρίστηκα με τη Sofia Lvovna το 1877 στην Αγία Πετρούπολη, όταν ήταν έξω με εγγύηση. Η Αλεξάνδρα Κορνίλοβα μού την γνώρισε. Φορούσε μια φαρδιά πουκαμίσα και έμοιαζε με νεαρό αγροτοκόριτσο, με τα δεμένα σε κοντή πλεξούδα ανοιχτόξανθα μαλλιά της, τα ανοιχτά γκρι μάτια της και τα στρογγυλά, σαν παιδιού, μάγουλά της. Μόνο το ψηλό μέτωπο ερχόταν σε αντίθεση με τα κατά τα άλλα χωριάτικα χαρακτηριστικά της. Το όμορφο, καλωσυνάτο μικρό της πρόσωπο είχε πολλά νεανικά χαρακτηριστικά που θύμιζε παιδί.

Αυτό το παιδικό στοιχείο στο πρόσωπό της διατηρήθηκε μέχρι το τέλος, παρά τις τραγικές στιγμές που έζησε κατά τις ημέρες του Μαρτίου.

Αυτή η γενική έκφραση του προσώπου της, με τα μαλακά της περιγράμματα, δεν φανέρωνε καθόλου την ισχυρή της θέληση και τον σταθερό της χαρακτήρα.

Προσέφερε ανιδιοτελώς, σαν μητέρα, στους εργαζόμενους, ήταν απαιτητική και αυστηρή προς τους συντρόφους και συναδέλφους της, ενώ προς τους πολιτικούς εχθρούς της, την κυβέρνηση γινόταν ανελέητη.



Αυτή ήταν η ψυχή της Perovskaya, ή μέρος της ψυχής της, επειδή μόνο ένα μικρό μέρος της μού αποκαλύφθηκε. Σε αυτά τα έντονα χρόνια, αντιληφθήκαμε μόνο επιφανειακά την ψυχοσύνθεση η μία της άλλης· ενεργούσαμε, αλλά δεν παρατηρούσαμε.

Όταν την οδήγησαν, ντυμένη με το μαύρο φόρεμα της φυλακής, στο κάρο-κλούβα που περίμενε στο δικαστήριο του κτιρίου Προφυλάκισης, την κάθισαν πρώτα με την πλάτη της στο άλογο, κρεμώντας μια πλακέτα στο στήθος της με την επιγραφή «ΤΣΑΡΟΚΤΟΝΟΣ» και στη συνέχεια έδεσαν μαζί τα χέρια της τόσο σφιχτά που είπε: «Χαλαρώστε το σκοινί λίγο, με πονά».

«Θα πονέσεις περισσότερο από αυτό αργότερα», γρύλισε ο άγριος δεσμοφύλακας που επέβλεπε την κουστωδία.

Με παρόμοιο τρόπο έφεραν στην πλατεία Semenovsky τους τέσσερις άλλους συντρόφους μας που συμμετείχαν στην υπόθεση της 1ης Μαρτίου: τον Zhelyabov, έναν αγρότη, τον Kibalchich, γιο ιερέα και κατασκευαστή των βομβών, τον Timofey Mikhaylov, έναν εργάτη και τον Rysakov, πολίτη της μεσαίας τάξης. Μαζί με την Perovskaya, ευγενικής καταγωγής, εκπροσωπούσαν συμβολικά όλες τις τάξεις στη Ρωσική Αυτοκρατορία.

Στο ικρίωμα η Perovskaya ήταν ακλόνητη, με όλη της την

Συγγραφέας της παρακάτω βιογραφίας της Σοφίας Περόφσκαγια, μιας από τους πέντε αγωνιστές που κρεμάστηκαν το 1881 για τη δολοφονία του Τσάρου, είναι η Βέρα Φίγκνερ, η οποία επέζησε 25 χρόνια σε τσαρικές φυλακές. (Βλέπε στο προηγούμενο φύλλο της Διαδρομής Ελευθερίας)

ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟ ότι αυτή η ασκητική επαναστάτρια ήταν η δισεγγονή του Κυρίλλου Γκρηγκορίεβιτς Ραζούμοβσκι, του τελευταίου στρατιωτικού διοικητή της Μικρής Ρωσσίας, η εγγονή του κυβερνήτη της Κριμαίας κατά την περίοδο του Αλεξάνδρου Α΄ και η κόρη του κυβερνήτη της Αγίας Πετρούπολης κατά την εποχή του Αλεξάνδρου Β΄.

Οι συνθήκες της παιδικής ηλικίας της πυροδότησαν στη Sofia Perovskaya μια αίσθηση τιμής και μια φλογερή αγάπη για την ανθρωπότητα, η οποία ποτέ δεν έσβησε.

Στην καταπιεστική ατμόσφαιρα της οικογένειάς της, η Sofia Lvovna έμαθε να αγαπάει την ανθρωπότητα, να αγαπά αυτούς που υποφέρουν, καθώς αγάπησε τη μητέρα της που είχε υποφέρει τόσο πολύ και με την οποία διατηρούσε τρυφερή σχέση μέχρι τις τελευταίες τραγικές ημέρες της ζωής της.

Κατά την δίκη μου, οι προϊστάμενοι δεσμοφύλακες του κρατητηρίου Μεταγωγών μού είπαν ότι στην διάρκεια της δίκης της, η Sofia μίλησε ελάχιστα με την μητέρα της, η οποία είχε έρθει από την Κριμαία για να την δει. Όπως ένα άρρωστο, κουρασμένο παιδί, ακίνητο και άφωνο, ξάπλωνε με το κεφάλι της στα γόνατα της μητέρας της. Οι δύο δεσμοφύλακες, οι οποίοι κάθονταν στο κελλί της μέρα και νύχτα, παρέμειναν στο καθήκον κατά τις επισκέψεις αυτές.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές της για τη θέση βοηθού ιατρού, ήρθε σε επαφή με ανθρώπους που ζούσαν στην επαρχία, με την ιδιότητα του προπαγανδιστή εκ μέρους της οργάνωσης των Ναρόντνικων (Λαϊκών).

Μια φορά, μόλις είχαμε φύγει από ένα χωριό, (όπου πηγαίναμε με σκοπό να συνδεθούμε με τους ανθρώπους) αλλά είχαμε δημιουργήσει ισχυρούς και εγκάρδιους δεσμούς μαζί τους, μας ζητήθηκε να λάβουμε μέρος στον αγώνα στην πόλη, αλλά αισθανόμασταν ότι το χωριό μάς χρειαζόταν, ότι χωρίς εμάς θα ήταν ακόμη σκοτεινότερα εκεί.

Η λογική μας έλεγε ότι πρέπει να ακολουθήσουμε την πορεία που επέλεξαν οι σύντροφοί μας, οι πολιτικοί τρομοκράτες, οι οποίοι ήταν μεθυσμένοι από το πνεύμα της σύγκρουσης και ενθουσιασμένοι από την επιτυχία. Αλλά η καρδιά μας μιλούσε αλλιώς, η διάθεσή μας ήταν τελείως διαφορετική. Μας οδηγούσε στον κόσμο των κατατρεγμένων. Μετά από κάποιους δισταγμούς ξεπεράσαμε τους συναισθηματισμούς, και αφού αφήσαμε κατά μέρος την ηθική ικανοποίηση που μας έδωσε η ζωή ανάμεσα στον λαό, βρεθήκαμε σταθερά μαζί με τους συντρόφους μας, των οποίων παρακολουθούσαν τις κινήσεις του Τσάρου στην πρωτεύουσα και ποιοι θα ήταν αυτοί που θα έδιναν το σύνθημα στην κορύφωση του δράματος.

Έδινε, επίσης, κατευθύνσεις στους βομβιστές, όχι μόνο κατά την προπαρασκευαστική περίοδο, αλλά και την 1η Μαρτίου, όταν έδωσε εντολή για μια νέα αναδιάταξη δυνάμεων, χάρη στην οποία ο Αυτοκράτορας σκοτώνεται από την έκρηξη δύο βομβών που εκτοξεύθηκαν από τους τρομοκράτες.

Φαίνεται απλώς ότι, αν δεν υπήρχε η Sofia Perovskaya με την απαράμιλλη ψυχραιμία και την ασύγκριτη καλή κρίση και σοφή διαχείριση, η δολοφονία του Τσάρου ίσως να μην είχε πραγματοποιηθεί καθόλου εκείνη την ημέρα.

Ήταν εκείνη που έσωσε την ημέρα και πλήρωσε τη νίκη με τη ζωή της.

Γνωρίστηκα με τη Sofia Lvovna το 1877 στην Αγία Πετρούπολη, όταν ήταν έξω με εγγύηση. Η Αλεξάνδρα Κορνίλοβα μού την γνώρισε. Φορούσε μια φαρδιά πουκαμίσα και έμοιαζε με νεαρό αγροτοκόριτσο, με τα δεμένα σε κοντή πλεξούδα ανοιχτόξανθα μαλλιά της, τα ανοιχτά γκρι μάτια της και τα στρογγυλά, σαν παιδιού, μάγουλά της. Μόνο το ψηλό μέτωπο ερχόταν σε αντίθεση με τα κατά τα άλλα χωριάτικα χαρακτηριστικά της. Το όμορφο, καλωσυνάτο μικρό της πρόσωπο είχε πολλά νεανικά χαρακτηριστικά που θύμιζε παιδί.

Αυτό το παιδικό στοιχείο στο πρόσωπό της διατηρήθηκε μέχρι το τέλος, παρά τις τραγικές στιγμές που έζησε κατά τις ημέρες του Μαρτίου.

Αυτή η γενική έκφραση του προσώπου της, με τα μαλακά της περιγράμματα, δεν φανέρωνε καθόλου την ισχυρή της θέληση και τον σταθερό της χαρακτήρα.

Προσέφερε ανιδιοτελώς, σαν μητέρα, στους εργαζόμενους, ήταν απαιτητική και αυστηρή προς τους συντρόφους και συναδέλφους της, ενώ προς τους πολιτικούς εχθρούς της, την κυβέρνηση γινόταν ανελέητη.

[Πριν και μετά τη δολοφονία του Τσάρου την 1η Μαρτίου 1881] γνώρισα όλη τη λεπτή ευαισθησία της και την αφιλοκερδή φροντίδα για τους συντρόφους της. Μετά τη σύλληψη του Zhelabov στις 27 Φεβρουαρίου 1881, η Perovskaya εγκατέλειψε το διαμέρισμα στο οποίο έμεναν μαζί, αδειάζοντας το από παράνομο υλικό. Από εκείνη την ημέρα έως τις 19 Μαρτίου, όταν και συνελήφθη κοντά στο παλάτι Anichkov, περνούσε τις νύχτες σε σπίτια φίλων.

Η Perovskaya φοβόταν να θέσει σε κίνδυνο τους συντρόφους της.

«Verochka, μπορώ να περάσω τη νύχτα μαζί σου;» με ρώτησε η Perovskaya μία ή δύο ημέρες πριν τη σύλληψή της. Την κοίταξα με έκπληξη και δυσαρέσκεια. «Πώς μπορείς να ζητάς κάτι τέτοιο; Είναι δυνατόν να κάνεις τέτοια ερώτηση;» «Ρωτάω», είπε η Perovskaya, «γιατί αν έρθουν να ψάξουν στο σπίτι και να με βρούν μέσα, θα σε κρεμά-



Αυτή ήταν η ψυχή της Perovskaya, ή μέρος της ψυχής της, επειδή μόνο ένα μικρό μέρος της μού αποκαλύφθηκε. Σε αυτά τα έντονα χρόνια, αντιληφθήκαμε μόνο επιφανειακά την ψυχοσύνθεση η μία της άλλης· ενεργούσαμε, αλλά δεν παρατηρούσαμε.

Όταν την οδήγησαν, ντυμένη με το μαύρο φόρεμα της φυλακής, στο κάρο-κλούβα που περίμενε στο δικαστήριο του κτιρίου Προφυλάκισης, την κάθισαν πρώτα με την πλάτη της στο άλογο, κρεμώντας μια πλακέτα στο στήθος της με την επιγραφή «ΤΣΑΡΟΚΤΟΝΟΣ» και στη συνέχεια έδεσαν μαζί τα χέρια της τόσο σφιχτά που είπε: «Χαλαρώστε το σκοινί λίγο, με πονά».

«Θα πονέσεις περισσότερο από αυτό αργότερα», γρύλισε ο άγριος δεσμοφύλακας που επέβλεπε την κουστωδία.

Με παρόμοιο τρόπο έφεραν στην πλατεία Semenovsky τους τέσσερις άλλους συντρόφους μας που συμμετείχαν στην υπόθεση της 1ης Μαρτίου: τον Zhelyabov, έναν αγρότη, τον Kibalchich, γιο ιερέα και κατασκευαστή των βομβών, τον Timofey Mikhaylov, έναν εργάτη και τον Rysakov, πολίτη της μεσαίας τάξης. Μαζί με την Perovskaya, ευγενικής καταγωγής, εκπροσωπούσαν συμβολικά όλες τις τάξεις στη Ρωσική Αυτοκρατορία.

Στο ικρίωμα η Perovskaya ήταν ακλόνητη, με όλη της την ατσάλινη σταθερότητα. Αγκάλιασε τον Zhelyabov αποχαιρετώντας τον, αγκάλιασε τον Kibalchich και τον Mikhaylov, αλλά δεν αγκάλιασε τον Rysakov, ο οποίος σε μια προσπάθεια να σωθεί είχε προδώσει το διαμέρισμα της οδού Telezhnaya και οδήγησε στην αυτοκτονία τον Sablin, την Gesya Helfman στο θάνατο μέσα στα κρατητήρια προφυλάκισης και τον Timofey Mikhaylov στο θάνατο πάνω στο ικρίωμα.

Έτσι πέθανε η Perovskaya, αληθινή τόσο στη ζωή όσο και στον θάνατο.

Η Gesya Helfman καταδικάστηκε σε θάνατο ταυτόχρονα με την Perovskaya και τους συντρόφους της· επειδή ήταν έγκυος, περίμεναν μέχρι να γεννηθεί το παιδί της και λίγο αργότερα ανακοίνωσαν ότι πέθανε στη φυλακή.

Μετάφραση - απόδοση Π.

Στην καταπιεστική ατμόσφαιρα της οικογένειάς της, η Sofia Lvovna έμαθε να αγαπάει την ανθρωπότητα, να αγαπά αυτούς που υποφέρουν, καθώς αγάπησε τη μητέρα της που είχε υποφέρει τόσο πολύ και με την οποία διατηρούσε τρυφερή σχέση μέχρι τις τελευταίες τραγικές ημέρες της ζωής της.

Κατά την δίκη μου, οι προϊστάμενοι δεσμοφύλακες του κρατητηρίου Μεταγωγών μού είπαν ότι στην διάρκεια της δίκης της, η Sofia μίλησε ελάχιστα με την μητέρα της, η οποία είχε έρθει από την Κριμαία για να την δει. Όπως ένα άρρωστο, κουρασμένο παιδί, ακίνητο και άφωνο, ξάπλωνε με το κεφάλι της στα γόνατα της μητέρας της. Οι δύο δεσμοφύλακες, οι οποίοι κάθονταν στο κελλί της μέρα και νύχτα, παρέμειναν στο καθήκον κατά τις επισκέψεις αυτές.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές της για τη θέση βοηθού ιατρού, ήρθε σε επαφή με ανθρώπους που ζούσαν στην επαρχία, με την ιδιότητα του προπαγανδιστή εκ μέρους της οργάνωσης των Ναρόντνικων (Λαϊκών).

Μια φορά, μόλις είχαμε φύγει από ένα χωριό, (όπου πηγαίναμε με σκοπό να συνδεθούμε με τους ανθρώπους) αλλά είχαμε δημιουργήσει ισχυρούς και εγκάρδιους δεσμούς μαζί τους, μας ζητήθηκε να λάβουμε μέρος στον αγώνα στην πόλη, αλλά αισθανόμασταν ότι το χωριό μάς χρειαζόταν, ότι χωρίς εμάς θα ήταν ακόμη σκοτεινότερα εκεί.

Η λογική μας έλεγε ότι πρέπει να ακολουθήσουμε την πορεία που επέλεξαν οι σύντροφοί μας, οι πολιτικοί τρομοκράτες, οι οποίοι ήταν μεθυσμένοι από το πνεύμα της σύγκρουσης και ενθουσιασμένοι από την επιτυχία. Αλλά η καρδιά μας μιλούσε αλλιώς, η διάθεσή μας ήταν τελείως διαφορετική. Μας οδηγούσε στον κόσμο των κατατρεγμένων. Μετά από κάποιους δισταγμούς ξεπεράσαμε τους συναισθηματισμούς, και αφού αφήσαμε κατά μέρος την ηθική ικανοποίηση που μας έδωσε η ζωή ανάμεσα στον λαό, βρεθήκαμε σταθερά μαζί με τους συντρόφους μας, των οποίων η πολιτική οξυδέρκεια ήταν μεγαλύτερη από τη δική μας.

Από εκείνη την εποχή, η Perovskaya ήταν στην πρώτη γραμμή σε όλα τα τρομοκρατικά σχέδια της Εκτελεστικής βα μού την γνώρισε. Φορούσε μια φαρδιά πουκαμίσα και έμοιαζε με νεαρό αγροτοκόριτσο, με τα δεμένα σε κοντή πλεξούδα ανοιχτόξανθα μαλλιά της, τα ανοιχτά γκρι μάτια της και τα στρογγυλά, σαν παιδιού, μάγουλά της. Μόνο το ψηλό μέτωπο ερχόταν σε αντίθεση με τα κατά τα άλλα χωριάτικα χαρακτηριστικά της. Το όμορφο, καλωσυνάτο μικρό της πρόσωπο είχε πολλά νεανικά χαρακτηριστικά που θύμιζε παιδί.

Αυτό το παιδικό στοιχείο στο πρόσωπό της διατηρήθηκε μέχρι το τέλος, παρά τις τραγικές στιγμές που έζησε κατά τις ημέρες του Μαρτίου.

Αυτή η γενική έκφραση του προσώπου της, με τα μαλακά της περιγράμματα, δεν φανέρωνε καθόλου την ισχυρή της θέληση και τον σταθερό της χαρακτήρα.

Προσέφερε ανιδιοτελώς, σαν μητέρα, στους εργαζόμενους, ήταν απαιτητική και αυστηρή προς τους συντρόφους και συναδέλφους της, ενώ προς τους πολιτικούς εχθρούς της, την κυβέρνηση γινόταν ανελέητη.

[Πριν και μετά τη δολοφονία του Τσάρου την 1η Μαρτίου 1881] γνώρισα όλη τη λεπτή ευαισθησία της και την αφιλοκερδή φροντίδα για τους συντρόφους της. Μετά τη σύλληψη του Zhelabov στις 27 Φεβρουαρίου 1881, η Perovskaya εγκατέλειψε το διαμέρισμα στο οποίο έμεναν μαζί, αδειάζοντας το από παράνομο υλικό. Από εκείνη την ημέρα έως τις 19 Μαρτίου, όταν και συνελήφθη κοντά στο παλάτι Anichkov, περνούσε τις νύχτες σε σπίτια φίλων.

Η Perovskaya φοβόταν να θέσει σε κίνδυνο τους συντρόφους της.

«Verochka, μπορώ να περάσω τη νύχτα μαζί σου;» με ρώτησε η Perovskaya μία ή δύο ημέρες πριν τη σύλληψή της. Την κοίταξα με έκπληξη και δυσαρέσκεια. «Πώς μπορείς να ζητάς κάτι τέτοιο; Είναι δυνατόν να κάνεις τέτοια ερώτηση;» «Ρωτάω», είπε η Perovskaya, «γιατί αν έρθουν να ψάξουν στο σπίτι και να με βρουν μέσα, θα σε κρεμάσουν». Αγκαλιάζοντάς την και δείχνοντας το περίστροφο που βρισκόταν στο κεφάλι του κρεβατιού μου, είπα: «Θα πυροβολήσω αν έρθουν, είτε είσαι εδώ είτε όχι».

Όταν την οδήγησαν, ντυμένη με το μαύρο φόρεμα της φυλακής, στο κάρο-κλούβα που περίμενε στο δικαστήριο του κτιρίου Προφυλάκισης, την κάθισαν πρώτα με την πλάτη της στο άλογο, κρεμώντας μια πλακέτα στο στήθος της με την επιγραφή «ΤΣΑΡΟΚΤΟΝΟΣ» και στη συνέχεια έδεσαν μαζί τα χέρια της τόσο σφιχτά που είπε: «Χαλαρώστε το σκοινί λίγο, με πονά».

«Θα πονέσεις περισσότερο από αυτό αργότερα», γρύλισε ο άγριος δεσμοφύλακας που επέβλεπε την κουστωδία.

Με παρόμοιο τρόπο έφεραν στην πλατεία Semenovsky τους τέσσερις άλλους συντρόφους μας που συμμετείχαν στην υπόθεση της 1ης Μαρτίου: τον Zhelyabov, έναν αγρότη, τον Kibalchich, γιο ιερέα και κατασκευαστή των βομβών, τον Timofey Mikhaylov, έναν εργάτη και τον Rysakov, πολίτη της μεσαίας τάξης. Μαζί με την Perovskaya, ευγενικής καταγωγής, εκπροσωπούσαν συμβολικά όλες τις τάξεις στη Ρωσική Αυτοκρατορία.

Στο ικρίωμα η Perovskaya ήταν ακλόνητη, με όλη της την ατσάλινη σταθερότητα. Αγκάλιασε τον Zhelyabov αποχαιρετώντας τον, αγκάλιασε τον Kibalchich και τον Mikhaylov, αλλά δεν αγκάλιασε τον Rysakov, ο οποίος σε μια προσπάθεια να σωθεί είχε προδώσει το διαμέρισμα της οδού Telezhnaya και οδήγησε στην αυτοκτονία τον Sablin, την Gesya Helfman στο θάνατο μέσα στα κρατητήρια προφυλάκισης και τον Timofey Mikhaylov στο θάνατο πάνω στο ικρίωμα.

Έτσι πέθανε η Perovskaya, αληθινή τόσο στη ζωή όσο και στον θάνατο.

Η Gesya Helfman καταδικάστηκε σε θάνατο ταυτόχρονα με την Perovskaya και τους συντρόφους της· επειδή ήταν έγκυος, περίμεναν μέχρι να γεννηθεί το παιδί της και λίγο αργότερα ανακοίνωσαν ότι πέθανε στη φυλακή.

Μετάφραση - απόδοση Π.

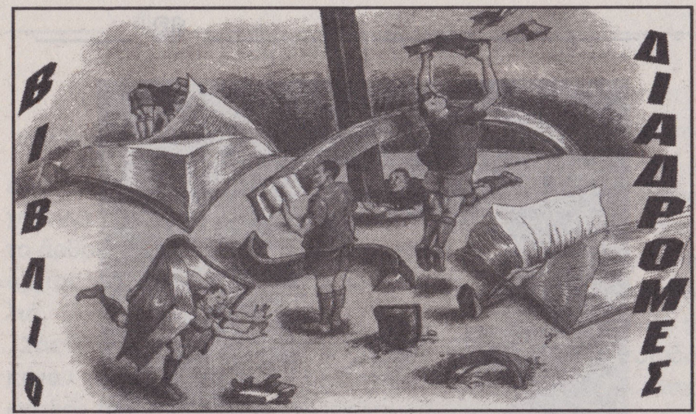
Πηγή:
https://www.workersliberty.org/story/2017-07-26/sofia-perovskaya-portrait-regicide

---

Κομμάτι αυτή της εκμετάλλευσης από την ανθρώπινη κυριαρχία πάνω στα υπόλοιπα είδη αποτελεί και ο θεσμός του εγκλεισμού και του βασανισμού που συντελείται εντός των ζωολογικών κήπων και σε τσίρκο. Το γεγονός αυτό έρχεται να καλύψει την εξουσιαστική αντίληψη της ανθρώπινης υπεροχής έναντι των ζώων. Έπειτα από τη βίαιη αρπαγή τους από το φυσικό περιβάλλον, που μέχρι πρότινος ζούσαν, ή την αναπαραγωγή τους υπό καθεστώς φυλάκισης, τα ζώα μέσα σε αυτές τις δομές ζουν εξορισμένα και καταδικασμένα να υπομένουν την αιχμαλωσία και τον πλήρη εξευτελισμό. Η αιχμαλωσία οποιουδήποτε ζώου αποτελεί εξ ορισμού κακοποίηση, κάτι το οποίο πολύς κόσμος δεν μπορεί πάντα εύκολα να αντιληφθεί, καθώς η παραπληροφόρηση και η διαφήμιση δεν του το επιτρέπουν. Τα δελφίνια και ο μεγαλύτερος εκπρόσωπός τους η Όρκα, που ζει σε μια συγκροτημένη μητριαρχική κοινωνία, δεν μπορούν να ζήσουν σαν «κατοικίδια» ή απομονωμένα ζώα, ακόμη και όταν γεννιούνται στις πισίνες και περνούν μέσα σ' αυτές όλη τους τη ζωή.

Χ.Μ.

«Τα πιο πολλά βασανιστήρια τα πέρασε μια Τασούλα»





Εκδόσεις Επίκεντρο, 2018

Πρόσφατα, τον Απρίλιο του 2018, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Επίκεντρο, το βιβλίο με τίτλο: «Τα πιο πολλά

σε σημείο του να μην τα χωράει ανθρώπινος νους. Αυτή η επισήμανση δεν γίνεται σε αντιδιαστολή με τα βασανιστήρια που έκαναν οι φασίστες, οι χίτες ή ταγματασφαλίτες της εποχής. Ούτε στη βάση ότι οι δεξιοί είναι «ιστορικά» λογικό να βασανίζουν ενώ οι αριστεροί όχι. Αυτό περισσότερο μοιάζει με μια ιδεατή συναισθηματική κατάσταση παρά με την αποτύπωση της πραγματικότητας, αφού ως γνωστό από τους πλέον ευρηματικούς βασανιστές ήταν οι σταλινικοί και επιπλέον, βασανιστήρια και εξουσία πάνε πακέτο. Ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου βιβλίου αποτελεί η παρουσία των μαρτυριών από το θύμα που έχει υποστεί τα βασανιστήρια και τη μαρτυρία του γιού του θύματος, για το πώς έχει βιωθεί αυτή η συνθήκη και μάλιστα μετά από μια σκόπιμη «λήθη» του θύματος. Είναι φανερές οι τραυματικές καταστάσεις, που είναι ανεπούλωτες δεκαετίες μετά τα βασανιστήρια καθώς και η μεγάλη επιθυμία του γιού για τη μέγιστη δημοσιοποίηση των βασανιστηρίων που έχει υποστεί η μητέρα του. Ταυτόχρονα μια ακόμη ιδιαιτερότητα αποτελεί **το ίδιο το γεγονός των βασανιστηρίων εντός των μαχητών του ΔΣΕ, βασανιστές και βασανιζόμενοι ήταν σύντροφοι λίγες ώρες πριν το Κόμμα αποφασίσει διαφορετικά.** Δεν αναφερόμαστε σε βασανιστήρια που έλαβαν χώρα, για παράδειγμα, μεταξύ αριστερών/δεξιών, ή σταλινικών/τροτσκιστών ή τροτσκιστών/αναρχικών αντιθετικά δίπολα δηλαδή αλλά μεταξύ συντρόφων που ζούσαν μαζί, μάχονταν τον εχθρό μαζί, κάτω από τις πλέον αντίξοες συνθήκες, που τους συνέδεαν κοινοί τόποι. Όμως πίσω από τις εκδηλώσεις δυσαρέσκειας και τις **αμφιβολίες που εκφράστηκαν από συναγωνιστές τους για την έκβαση του αγώνα, το Κόμμα και οι θύτες προσπάθησαν να ανακαλύψουν προδότες.** Η 7η Μεραρχία του ΔΣΕ, ήταν μοναδική μεραρχία που παρέμεινε στην Ελλάδα μετά την επίσημη λήξη του εμφυλίου στις 29/30 Αυγούστου 1949, στη λογική του «όπλου παρά πόδα». Η καθοδήγησή της (Χείμαρος-Τζουμερκιώτης-Δάφνης) βρέθηκε υπό την πιεστική ανάγκη απάντησης στο **ερώτημα ποιος φταίει για**

με μισοκομμένο λαρύγγι θα ψοφήσετε από αιμορραγία». Ενώ η Τασούλα Μουτάκη αναφέρει αντίστοιχα: ***«Ρεύμα σ' έβαζαν στα γεννητικά όργανα από μπαταρία από κάτι, τα νύχια μας έβγαζαν, μας έκοβαν τις ρώγες, μας κρέμασαν από τις μασχάλες στα δέντρα, γυμνούς. Τον Κισούδη τον έδενε απ' τα γεννητικά τ' όργανα στο δέντρο και τον χτυπούσε με ξύλο από κάτω ο Κρόκος, ο γέρο ο Κρόκος. Τον έδινε να πιεί τα ούρα τ' με τα αίματα».*** Από τη μαρτυρία του Η. Ιωαννάκη διαβάζουμε για τον Μίμη Ζαχαριάδη, που με επιμονή η καθοδήγηση ήθελε να τον στιγματίσει ως «πράκτορα»: *«Δυο εικοσιτετράωρα έμεινε σε μη σβησμένο ασβέστη ο άνθρωπος αυτός...μέχρι τη μέση του! Γι' αυτό αχρηστεύθηκαν πόδια και μισό συκώτι. Και βασανιστήρια από πάνω».* **Και οι τρόποι βασανισμού και σαδισμού τελειωμό δεν έχουν από τα κομμουνιστικά αποβράσματα.**

Τι απέγιναν όμως οι βασανιστές αυτών των ανταρτών; Σύμφωνα με τη Μουτάκη, το Κόμμα τυπικά τους διέγραψε μετά από εξεταστικές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη δεκαετία του' 50(1951 και 1958) και παρ' ότι ήθελε το Κόμμα να τους επαναφέρει, αντιδρούσαν οι βασανισμένοι-πολιτικοί πρόσφυγες πια στη Βουλγαρία. Αλλά «οι σπουδές σπουδές, οι συντάξεις συντάξεις, τα παιδιά τους με Πανεπιστήμια...». Συγκεκριμένα, ο Βλαντάς ήταν μέλος ΠΓ του ΚΚΕ έως το 1956, ο Γκανάτσιος αποφοίτησε από την Ανώτατη Κομματική Σχολή της Μόσχας, ο Μαλτέζος (Τζουμερκιώτης) αποφοίτησε από το Πολυτεχνείο της Σόφιας, οι Νικολακάκης, Δελίδης, Δελήμπεης από τη Στρατιωτική Ακαδημία της Σόφιας, ο Κατσιλάκης (Συμπέθερος) χρησιμοποιήθηκε στο κομματικό μηχανισμό, ο Μασούσης στη προσφυγική εφημερίδα «Λευτεριά», οι Γεωργαλής, Παπαδόπουλος, Κρόκος, Κριεμπάρδης, Καρακώστας συνταξιοδοτήθηκαν. Είναι σαφές ότι κάθε εξουσιαστικός μηχανισμός, πολιτικός ή μη, πάντα επιδιώκει και επιτυγχάνει συνήθως να «βολέψει» όλους εκείνους που αποτελούν κομμάτι της ύπαρξης του. Οι βασανιστές έπρεπε να «αμειφθούν» για τις υπηρεσίες τους και αμείφθηκαν. Το Κόμμα πάντα αμείβει τους πειθαρχημένους αλλά από την



Εκδόσεις Επίκεντρο, 2018

Πρόσφατα, τον Απρίλιο του 2018, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Επίκεντρο, το βιβλίο με τίτλο: «Τα πιο πολλά βασανιστήρια τα πέρασε μια Τασούλα. Οι μαρτυρίες της Τασούλας Μουτάκη και του Ηλία Ιωαννάκη για την 7η Μεραρχία του ΔΣΕ στη Θράκη, την υπερορία και τον επαναπατρισμό», επιμέλεια: Κ. Τσέκου, Β. Δαλκαβούκης, Μ. Μποντίλα. Το βιβλίο περιλαμβάνει τις μαρτυρίες, με τη μορφή συνεντεύξεων της Τασούλας Μουτάκη, ασυρματίστριας της 7ης Μεραρχίας και του γιού της Η. Ιωαννάκη, σχετικά με τα βασανιστήρια που υπέστησαν συγκεκριμένοι μαχητές της μεραρχίας από συντρόφους τους κατά τα τέλη της δεκαετίας του '40 και συγκεκριμένα το 1949. Παράλληλα με τις δύο μαρτυρίες, η Κατερίνα Τσέκου μάς εισάγει στη πολυπλοκότητα του συγκεκριμένου θέματος των βασανιστηρίων και πως αυτά σχετίζονται με τις κεντρικές αποφάσεις του ΚΚΕ. Ο Βασίλης Δαλκαβούκης, στο επίμετρο του με τίτλο, «Μια ιστορία από τα κάτω-κάτω» επισημαίνει την απουσία των «κοινοτήτων μνήμης» που θα διαχειριστούν και θα μετασχηματίσουν σε ένα αφήγημα δίπλα στα υπόλοιπα τις μαρτυρίες από τη δεκαετία ροή όχι. Αυτό περισσότερο μοιάζει με μια ιδεατή συναισθηματική κατάσταση παρά με την αποτύπωση της πραγματικότητας, αφού ως γνωστό από τους πλέον ευρηματικούς βασανιστές ήταν οι σταλινικοί και επιπλέον, βασανιστήρια και εξουσία πάνε πακέτο. Ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου βιβλίου αποτελεί η παρουσία των μαρτυριών από το θύμα που έχει υποστεί τα βασανιστήρια και τη μαρτυρία του γιού του θύματος, για το πώς έχει βιωθεί αυτή η συνθήκη και μάλιστα μετά από μια σκόπιμη «λήθη» του θύματος. Είναι φανερές οι τραυματικές καταστάσεις, που είναι ανεπούλωτες δεκαετίες μετά τα βασανιστήρια καθώς και η μεγάλη επιθυμία του γιού για τη μέγιστη δημοσιοποίηση των βασανιστηρίων που έχει υποστεί η μητέρα του. Ταυτόχρονα μια ακόμη ιδιαιτερότητα αποτελεί **το ίδιο το γεγονός των βασανιστηρίων εντός των μαχητών του ΔΣΕ, βασανιστές και βασανιζόμενοι ήταν σύντροφοι λίγες ώρες πριν το Κόμμα αποφασίσει διαφορετικά.** Δεν αναφερόμαστε σε βασανιστήρια που έλαβαν χώρα, για παράδειγμα, μεταξύ αριστερών/δεξιών, ή σταλινικών/τροτσκιστών ή τροτσκιστών/αναρχικών αντιθετικά δίπολα δηλαδή αλλά μεταξύ συντρόφων που ζούσαν μαζί, μάχονταν τον εχθρό μαζί, κάτω από τις πλέον αντίξοες συνθήκες, που τους συνέδεαν κοινοί τόποι. Όμως πίσω από τις εκδηλώσεις δυσαρέσκειας και τις **αμφιβολίες που εκφράστηκαν από συναγωνιστές τους για την έκβαση του αγώνα, το Κόμμα και οι θύτες προσπάθησαν να ανακαλύψουν προδότες.** Η 7η Μεραρχία του ΔΣΕ, ήταν μοναδική μεραρχία που παρέμεινε στην Ελλάδα μετά την επίσημη λήξη του εμφυλίου στις 29/30 Αυγούστου 1949, στη λογική του «όπλου παρά πόδα». Η καθοδήγησή της (Χείμαρος-Τζουμερκιώτης-Δάφνης) βρέθηκε υπό την πιεστική ανάγκη απάντησης στο **ερώτημα ποιος φταίει για τις αποτυχίες και τον αποδεκατισμό των μαχητών της.** Αυτή οργάνωσε και έστησε την υπόθεση ενός εκτεταμένου «δικτύου πρακτόρων του εχθρού», ώστε να επαρκεί **για να δικαιολογήσει όλες τις αποτυχίες της.** Η ιδέα και η εκτέλεση της αποδίδεται στον επιτελάρχη της Γεράσιμο Μαλτέζο (Τζουμερκιώτης). Από τους **450 μαχητές** που αριθμούσε η Μεραρχία συνελήφθησαν **ως ύποπτοι οι 60.** Σύμφωνα με την αφηγήτρια και βασανισμένη, 17χρονη τότε, Τασούλα Μουτάκη, ο βασανισμός ήταν μέχρι θανάτου, αφού ορισμένοι πέθαναν από αυτά.

Ας δούμε πως περιγράφονται μερικά από τα βασανιστήρια που εφαρμόστηκαν με τον πλέον χυδαίο τρόπο πάνω και σε έφηβα κορμιά. *Ξυλοδαρμός με ψιλές βεργίτσες στα γεννητικά όργανα ανδρών και γυναικών, καρφίτσωμα στα στήθη των γυναικών, βραστά αυγά στις μασχάλες...* Για τον βασανιστή Τζουμερκιώτη, ο Β. Κασάπης (Κρίτων-βασανισμένος και ο ίδιος) γράφει: «*... αφού με αφάνταστη, σαδιστική ευχαρίστηση παρακολουθούσε κι απολάμβανε* ***σούδη τον έδενε απ' τα γεννητικά τ' όργανα στο δέντρο και τον χτυπούσε με ξύλο από κάτω ο Κρόκος, ο γέρο ο Κρόκος. Τον έδινε να πιεί τα ούρα τ' με τα αίματα»***. Από τη μαρτυρία του Η. Ιωαννάκη διαβάζουμε για τον Μίμη Ζαχαριάδη, που με επιμονή η καθοδήγηση ήθελε να τον στιγματίσει ως «πράκτορα»: «*Δυο εικοσιτετράωρα έμεινε σε μη σβησμένο ασβέστη ο άνθρωπος αυτός...μέχρι τη μέση του! Γι' αυτό αχρηστεύθηκαν πόδια και μισό συκώτι. Και βασανιστήρια από πάνω*». **Και οι τρόποι βασανισμού και σαδισμού τελειωμό δεν έχουν από τα κομμουνιστικά αποβράσματα.**

Τι απέγιναν όμως οι βασανιστές αυτών των ανταρτών; Σύμφωνα με τη Μουτάκη, το Κόμμα τυπικά τους διέγραψε μετά από εξεταστικές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη δεκαετία του' 50(1951 και 1958) και παρ' ότι ήθελε το Κόμμα να τους επαναφέρει, αντιδρούσαν οι βασανισμένοι-πολιτικοί πρόσφυγες πια στη Βουλγαρία. Αλλά «οι σπουδές σπουδές, οι συντάξεις συντάξεις, τα παιδιά τους με Πανεπιστήμια...». Συγκεκριμένα, ο Βλαντάς ήταν μέλος ΠΓ του ΚΚΕ έως το 1956, ο Γκανάτσιος αποφοίτησε από την Ανώτατη Κομματική Σχολή της Μόσχας, ο Μαλτέζος (Τζουμερκιώτης) αποφοίτησε από το Πολυτεχνείο της Σόφιας, οι Νικολακάκης, Δελίδης, Δελήμπεης από τη Στρατιωτική Ακαδημία της Σόφιας, ο Κατσιλάκης (Συμπέθερος) χρησιμοποιήθηκε στο κομματικό μηχανισμό, ο Μασούσης στη προσφυγική εφημερίδα «Λευτεριά», οι Γεωργαλής, Παπαδόπουλος, Κρόκος, Κριεμπάρδης, Καρακώστας συνταξιοδοτήθηκαν. Είναι σαφές ότι κάθε εξουσιαστικός μηχανισμός, πολιτικός ή μη, πάντα επιδιώκει και επιτυγχάνει συνήθως να «βολέψει» όλους εκείνους που αποτελούν κομμάτι της ύπαρξής του. Οι βασανιστές έπρεπε να «αμειφθούν» για τις υπηρεσίες τους και αμείφθηκαν. Το Κόμμα πάντα αμείβει τους πειθαρχημένους αλλά από την άλλη πλευρά και τα μέλη ίσως πολλές φορές να προσδοκούν και να λειτουργούν καιροσκοπικά.

Βέβαια, το κομματικό μέλος διακρίνεται για την εξαιρετική πειθαρχία και τη τυφλή υπακοή του στο Κόμμα. Ασφαλώς οι συνθήκες καθορίζουν τις ανθρώπινες συμπεριφορές, αλλά πάντα υπάρχει η ελευθερία των επιλογών του ατόμου που ανατρέπει αυτή τη βεβαιότητα, όπως συνέβη και **με σύντροφο των θυμάτων του βασανισμού που αυτοκτόνησε τραβώντας την περόνη της χειροβομβίδας που είχε στη κατοχή του.** Όμως, όπως σημειώνεται από τη συγγραφέα: «Τα υποκείμενα, αν και κατασκευάζονται κοινωνικά μέσα από λογοθετικές πρακτικές και σχέσεις εξουσίας, έχουν τη δυνατότητα αντίστασης και επιλογής, γεγονός που οφείλεται κυρίως στις εμπειρίες τους κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής τους που διαμορφώνουν την μετέπειτα στάση τους». Πρόκειται για τη θεωρία του **πυρηνικού εαυτού**, όπου οι εμπειρίες των πρώιμων χρόνων διαμορφώνουν τον πυρήνα της ταυτότητας του για τη



Εκδόσεις Επίκεντρο, 2018

Πρόσφατα, τον Απρίλιο του 2018, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Επίκεντρο, το βιβλίο με τίτλο: «Τα πιο πολλά βασανιστήρια τα πέρασε μια Τασούλα. Οι μαρτυρίες της Τασούλας Μουτάκη και του Ηλία Ιωαννάκη για την 7η Μεραρχία του ΔΣΕ στη Θράκη, την υπερορία και τον επαναπατρισμό», επιμέλεια: Κ. Τσέκου, Β. Δαλκαβούκης, Μ. Μποντίλα. Το βιβλίο περιλαμβάνει τις μαρτυρίες, με τη μορφή συνεντεύξεων της Τασούλας Μουτάκη, ασυρματίστριας της 7ης Μεραρχίας και του γιού της Η. Ιωαννάκη, σχετικά με τα βασανιστήρια που υπέστησαν συγκεκριμένοι μαχητές της μεραρχίας από συντρόφους τους κατά τα τέλη της δεκαετίας του '40 και συγκεκριμένα το 1949. Παράλληλα με τις δύο μαρτυρίες, η Κατερίνα Τσέκου μάς εισάγει στη πολυπλοκότητα του συγκεκριμένου θέματος των βασανιστηρίων και πως αυτά σχετίζονται με τις κεντρικές αποφάσεις του ΚΚΕ. Ο Βασίλης Δαλκαβούκης, στο επίμετρο του με τίτλο, «Μια ιστορία από τα κάτω-κάτω» επισημαίνει την απουσία των «κοινοτήτων μνήμης» που θα διαχειριστούν και θα μετασχηματίσουν σε ένα αφήγημα δίπλα στα υπόλοιπα τις μαρτυρίες από τη δεκαετία του '40. Ενώ η Μαρία Μποντίλα, στο δικό της κείμενο αναδιφεί στο ζήτημα της συντροφικής βίας και πως αυτή καλλιεργήθηκε και αναπτύχθηκε από το κόμμα.

Τα βασανιστήρια ως δράση πηγάζουν από την εξουσία ή φανερώνουν αυτή ανεξαρτήτως από πού προέρχονται ή πως εκδηλώνονται. Ο βασανιστής, είτε ως ηθικός αυτουργός είτε ως φυσικός, ασκεί μια από τις πλέον αποκρουστικές όψεις της δύναμης, ισχύος και εξουσίας εν τέλει. **Τα βασανιστήρια, ειδικότερα, που έφεραν εις πέρας τα στελέχη και τα μέλη του ΚΚΕ προσηλωμένα στην αρχή «το Κόμμα πάνω απ' όλα» ήταν από τα πλέον απεχθή, βασανιστές και βασανιζόμενοι ήταν σύντροφοι λίγες ώρες πριν το Κόμμα αποφασίσει διαφορετικά.** Δεν αναφερόμαστε σε βασανιστήρια που έλαβαν χώρα, για παράδειγμα, μεταξύ αριστερών/δεξιών, ή σταλινικών/τροτσκιστών ή τροτσκιστών/αναρχικών αντιθετικά δίπολα δηλαδή αλλά μεταξύ συντρόφων που ζούσαν μαζί, μάχονταν τον εχθρό μαζί, κάτω από τις πλέον αντίξοες συνθήκες, που τους συνέδεαν κοινοί τόποι. Όμως πίσω από τις εκδηλώσεις δυσαρέσκειας και τις **αμφιβολίες που εκφράστηκαν από συναγωνιστές τους για την έκβαση του αγώνα, το Κόμμα και οι θύτες προσπάθησαν να ανακαλύψουν προδότες.** Η 7η Μεραρχία του ΔΣΕ, ήταν μοναδική μεραρχία που παρέμεινε στην Ελλάδα μετά την επίσημη λήξη του εμφυλίου στις 29/30 Αυγούστου 1949, στη λογική του «όπλου παρά πόδα». Η καθοδήγησή της (Χείμαρος-Τζουμερκιώτης-Δάφνης) βρέθηκε υπό την πιεστική ανάγκη απάντησης στο **ερώτημα ποιος φταίει για τις αποτυχίες και τον αποδεκατισμό των μαχητών της.** Αυτή οργάνωσε και έστησε την υπόθεση ενός εκτεταμένου «δικτύου πρακτόρων του εχθρού», ώστε να επαρκεί **για να δικαιολογήσει όλες τις αποτυχίες της.** Η ιδέα και η εκτέλεση της αποδίδεται στον επιτελάρχη της Γεράσιμο Μαλτέζο (Τζουμερκιώτης). Από τους **450 μαχητές** που αριθμούσε η Μεραρχία συνελήφθησαν ως **ύποπτοι οι 60.** Σύμφωνα με την αφηγήτρια και βασανισμένη, 17χρονη τότε, Τασούλα Μουτάκη, ο βασανισμός ήταν μέχρι θανάτου, αφού ορισμένοι πέθαναν από αυτά.

Ας δούμε πως περιγράφονται μερικά από τα βασανιστήρια που εφαρμόστηκαν με τον πλέον χυδαίο τρόπο πάνω και σε έφηβα κορμιά. *Ξυλοδαρμός με ψιλές βεργίτσες στα γεννητικά όργανα ανδρών και γυναικών, καρφίτσωμα στα στήθη των γυναικών, βραστά αυγά στις μασχάλες...* Για τον βασανιστή Τζουμερκιώτη, ο Β. Κασάπης (Κρίτων-βασανισμένος και ο ίδιος) γράφει: «... *αφού με αφάνταστη, σαδιστική ευχαρίστηση παρακολουθούσε κι απολάμβανε το όργιο των βασανιστηρίων και το τσαλάκωμα και του τελευταίου ίχνους αγωνιστικής αξιοπρέπειας... με ιδιαίτερη προτίμηση τις κοπέλες, όπως τις απολάμβανε γυμνές και αναίσθητες πάνω στο χιόνι, μόλις άνοιγαν τα μάτια τους και επανακτούσαν τις αισθήσεις τους, ανέβαινε και με τις αρβύλες του σαν κανίβαλος χόρευε πάνω στο στήθος τους. Κι όταν ξαναλιποθυμούσαν, για να συνέλθουν τις έπιανε από τα μαλλιά, τις έσερνε στα χιόνια και τις κλωτσούσε... ούρλιαζε: «που θα μου πάτε πουτάνες, ή θα παραδεχθείτε ότι σας έστειλε ο εχθρός και θα μας πείτε τους καθοδηγητές σας και συνεργάτες σας ή σαν τα κοτόπουλα*

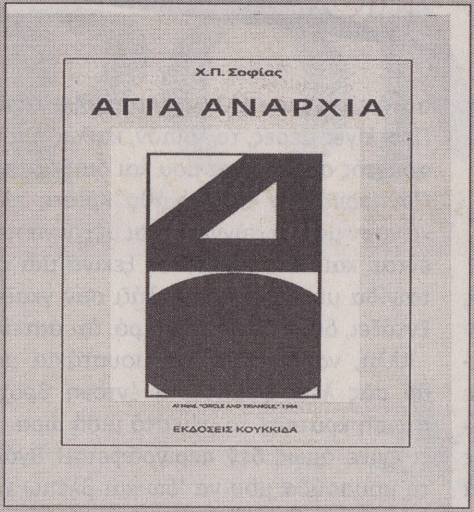
νοι-πολιτικοί πρόσφυγες πια στη Βουλγαρία. Αλλά «οι σπουδές σπουδές, οι συντάξεις συντάξεις, τα παιδιά τους με Πανεπιστήμια...». Συγκεκριμένα, ο Βλαντάς ήταν μέλος ΠΓ του ΚΚΕ έως το 1956, ο Γκανάτσιος αποφοίτησε από την Ανώτατη Κομματική Σχολή της Μόσχας, ο Μαλτέζος (Τζουμερκιώτης) αποφοίτησε από το Πολυτεχνείο της Σόφιας, οι Νικολακάκης, Δελίδης, Δελήμπεης από τη Στρατιωτική Ακαδημία της Σόφιας, ο Κατσιλάκης (Συμπέθερος) χρησιμοποιήθηκε στο κομματικό μηχανισμό, ο Μασούσης στη προσφυγική εφημερίδα «Λευτεριά», οι Γεωργαλής, Παπαδόπουλος, Κρόκος, Κριεμπάρδης, Καρακώστας συνταξιοδοτήθηκαν. Είναι σαφές ότι κάθε εξουσιαστικός μηχανισμός, πολιτικός ή μη, πάντα επιδιώκει και επιτυγχάνει συνήθως να «βολέψει» όλους εκείνους που αποτελούν κομμάτι της ύπαρξης του. Οι βασανιστές έπρεπε να «αμειφθούν» για τις υπηρεσίες τους και αμείφθηκαν. Το Κόμμα πάντα αμείβει τους πειθαρχημένους αλλά από την άλλη πλευρά και τα μέλη ίσως πολλές φορές να προσδοκούν και να λειτουργούν καιροσκοπικά.

Βέβαια, το κομματικό μέλος διακρίνεται για την εξαιρετική πειθαρχία και τη τυφλή υπακοή του στο Κόμμα. Ασφαλώς οι συνθήκες καθορίζουν τις ανθρώπινες συμπεριφορές, αλλά πάντα υπάρχει η ελευθερία των επιλογών του ατόμου που ανατρέπει αυτή τη βεβαιότητα, όπως συνέβη και **με σύντροφο των θυμάτων του βασανισμού που αυτοκτόνησε τραβώντας την περόνη της χειροβομβίδας που είχε στη κατοχή του.** Όμως, όπως σημειώνεται από τη συγγραφέα: «Τα υποκείμενα, αν και κατασκευάζονται κοινωνικά μέσα από λογοθετικές πρακτικές και σχέσεις εξουσίας, έχουν τη δυνατότητα αντίστασης και επιλογής, γεγονός που οφείλεται κυρίως στις εμπειρίες τους κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής τους που διαμορφώνουν την μετέπειτα στάση τους». Πρόκειται για τη θεωρία του **πυρηνικού εαυτού**, όπου οι εμπειρίες των πρώιμων χρόνων διαμορφώνουν τον πυρήνα της ταυτότητας του για τη μελλοντική ζωή. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη θεωρία ερμηνεύεται και η ύπαρξη των «κοινωνικών ανταρτών» που αντιστέκονται και δεν συμμορφώνονται στις νόρμες. Στη περίπτωση που εξετάζεται στο βιβλίο, οι θύτες δεν μπόρεσαν να διαφοροποιηθούν και να κάνουν την επανάσταση τους απέναντι στο Κόμμα, αλλά υπερέβαλον εαυτόν, προβαίνοντας σε πράξεις που δεν οφείλονται σε ξέσπασμα οργής αλλά στην τυφλή υπακοή και στην απουσία συναισθημάτων μπροστά σε αβάσταχτες καταστάσεις, γι' αυτό και χαρακτηρίζονται ως απάνθρωποι.

Επί πλέον ο Τρότσκυ έλεγε: *«Ο άνθρωπος δεν μπορεί*

να έχει δίκαιο ενάντια στο Κόμμα. Μπορεί να έχει δίκιο μόνο με το Κόμμα και μέσω του Κόμματος, αφού η ιστορία δεν δημιούργησε άλλο δρόμο για την πραγματοποίηση αυτού που είναι δίκαιο». Στο επίμετρο της η κ. Μποντίλα σημειώνει ότι η θρησκευτικού τύπου προσήλωση στο Κόμμα δεν είναι ίδιον μόνο των ελλήνων κομμουνιστών αλλά αποτελεί χαρακτηριστικό όλων των ΚΚ διεθνώς. Η ιεροποίηση της ένταξης, το στάδιο της μύησης, η αξία της κομματικής ταυτότητας, η πειθαρχία και η διαρκής επαγρύπνηση, τα συνωμοτικά μέτρα, η επέμβαση του Κόμματος στην προσωπική ζωή των μελών, οι γιορτές.... ο έλεγχος και οι κυρώσεις, είναι μερικές από αυτές τις πρακτικές που επιφέρουν την ομογενοποίηση των ΚΚ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα επέμβασης του Κόμματος στη ζωή των πολιτικών προσφύγων αποτελούν η επιλογή του επαγγέλματος αλλά και του συντρόφου. Παίζοντας το ρόλο του προξενητή αλλά και της αποτροπής μικτών γάμων μεταξύ Ελλήνων και Βούλγαρων. Ο συνσυγγραφέας Βασίλης Δαλκαβούκης σημειώνει σχετικά την περίπτωση του πολιτικού πρόσφυγα Ζαχαρία Μαυρίδη που εκτελέστηκε από τη βουλγαρική κρατική ασφάλεια (κομμουνιστική φυσικά) επειδή είχε παντρευτεί βουλγάρα και της είχε απαγορεύσει να μιλά τη γλώσσα της στο σπίτι. Το συγκεκριμένο παράδειγμα φανερώνει τις διαστάσεις και τις αντιφάσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους των κοινωνιών των κρατών των «υπαρκτών σοσιαλισμών» περί διατράνωσης του διεθνισμού αλλά καλλιέργειας του εθνικισμού!

Στο επίμετρο του, ο Β. Δαλκαβούκης αναπτύσσει τις ανθρωπολογικές διαστάσεις του θύματος, της Τασούλας και συγκεκριμένης κουλτούρας». Και είναι ακριβώς αυτό που μας εισάγει στις έννοιες του «πολιτισμικού τραύματος» και της «πολιτισμικής μνήμης».(Σημείωση: Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πρόσφατη σχετική συζήτηση με αφορμή άρθρο του Στ. Καλύβα, Υποφέρουμε από εμφύλιο τραύμα;, 22/4/18 Καθημερινή και της απάντησης του Ν. Δεμερτζή, Δεν υποφέρουμε από εμφύλιο τραύμα;, 13/5/18, Καθημερινή). Δεδομένου ότι η μνήμη δεν συγκροτείται ατομικά αλλά κοινωνικά και πολιτισμικά μέσα από συγκεκριμένα σχήματα συγκροτείται αυτό που ονομάζεται **«κοινότητα μνήμης».** Ποια είναι όμως η «κοινότητα μνήμης» εντός της οποίας ο Ηλίας πρωτίστως - και η Τασούλα δευτερευόντως- καλείται να διαχειριστεί την τραυματική μνήμη; «Οι επιλογές ήταν δύο, η **οικογένεια** και η **κοινότητα των πολιτικών προσφύγων της Βουλγαρίας**. Ωστόσο, για διαφορετικούς λόγους καμία από τις δυο δε στάθηκε αποτελεσματική: η οικογένεια, από τη μια μεριά, επιλέγοντας τη λήθη, σε μεγάλο βαθμό προκάλεσε, όψιμα και προφανώς ακούσια, την τραυματική εμπειρία του Ηλία, όταν στην ηλικία των **είκοσι πέντε χρόνων πληροφορήθηκε για πρώτη φορά τα γεγονότα των βασανισμών από εξωτερικές/βιβλιογραφικές πηγές κατ' αρχήν**. Η προσφυγή του έξω από τη στενή κοινότητα μνήμης της οικογένειας υπήρξε εξίσου προβληματική, τόσο εξαιτίας της γενικότερης μέχρι τότε **σιωπής της κοινότητας των πολιτικών προσφύγων απέναντι του όσο και της μη ικανοποιητικής αναπαράστασης των γεγονότων στο επίπεδο του γραπτού δημόσιου λόγου (απομνημονεύματα, μαρτυρίες κλπ) από τους πρωταγωνιστές».** Της **αποσιώπησης**, δηλαδή, των βασανιστηρίων που



ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ

Χ.Π. Σοφίας

Ποιητικό Μονόφυλλο
2016
Εκδόσεις Κουκκίδα

Το ποιητικό μονόφυλλο ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ, πρωτο-εκδόθηκε το 2016, ενώ ακολούθησε και δεύτερη έκδοση. Παραθέτουμε στην συνέχεια, την Μαύρη Σημαία και την Αγία Αναρχία.

ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ

Στοῦ χρόνου τή λήθη δέ λυγίσαμε δέ σωπάσαμε
Παραμείναμε μέ τόν ἄνεμο τῆς πρώτης νιότης
Μέ τά φτερά του πετάξαμε στίς πράξεις τῆς φωτιᾶς
Στό τέλος τοῦ ἄγνωστου κλέψαμε τόν ἦχο τοῦ κύκλου
Καί ὅλο χαρά τσακίσαμε τή φόρα τοῦ βέλους
Σηκώσαμε ψηλά τή μαύρη σημαία
Ἔτσι φθάσαμε πολύ ψηλά ὡς τά ἄστρα
Δέν ἀφανιστήκαμε μέσα στῆς νύχτας τήν πυκνή βλάστηση.

ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ

Δαγκώνει τά χείλη της καθώς ἡ ἀστροβροχή συνεχίζει νά πέφτει
Ἀγκαλιάζει τά παιδιά της
Τούς μιλᾶ γιά τήν Ἁγία Ἀναρχία
Τό ὁπλισμένο χέρι της
Τήν νεανική της φλόγα
Τήν περπατησιά της
Τό θάρρος της ὅταν πυροβολεῖ τόν καθρέπτη καί τίς μισές λέξεις
Τήν ἱερή ὀργή της γιά τούς ἀνθρώπους πού σιωποῦν
στό φῶς τῆς ψυχῆς

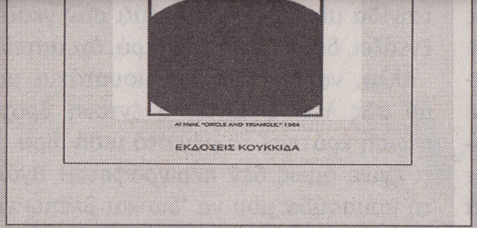
μόνο των ελλήνων κομμουνιστών αλλά αποτελεί χαρακτηριστικό όλων των ΚΚ διεθνώς. Η ιεροποίηση της ένταξης, το στάδιο της μύησης, η αξία της κομματικής ταυτότητας, η πειθαρχία και η διαρκής επαγρύπνηση, τα συνωμοτικά μέτρα, η επέμβαση του Κόμματος στην προσωπική ζωή των μελών, οι γιορτές.... ο έλεγχος και οι κυρώσεις, είναι μερικές από αυτές τις πρακτικές που επιφέρουν την ομογενοποίηση των ΚΚ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα επέμβασης του Κόμματος στη ζωή των πολιτικών προσφύγων αποτελούν η επιλογή του επαγγέλματος αλλά και του συντρόφου. Παίζοντας το ρόλο του προξενητή αλλά και της αποτροπής μικτών γάμων μεταξύ Ελλήνων και Βούλγαρων. Ο συν-συγγραφέας Βασίλης Δαλκαβούκης σημειώνει σχετικά την περίπτωση του *πολιτικού πρόσφυγα Ζαχαρία Μαυρίδη που εκτελέστηκε από τη βουλγαρική κρατική ασφάλεια (κομμουνιστική φυσικά) επειδή είχε παντρευτεί βουλγάρα και της είχε απαγορεύσει να μιλά τη γλώσσα της στο σπίτι.* Το συγκεκριμένο παράδειγμα φανερώνει τις διαστάσεις και τις αντιφάσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους των κοινωνιών των κρατών των «υπαρκτών σοσιαλισμών» περί διατράνωσης του διεθνισμού αλλά καλλιέργειας του εθνικισμού!

Στο επίμετρο του, ο Β. Δαλκαβούκης αναπτύσσει τις ανθρωπολογικές διαστάσεις του θύματος, της Τασούλας και του γιού της Ηλία. Σύμφωνα με εκείνον η Τασούλα, ούτε επιθυμεί ούτε είναι σε θέση να αφηγηθεί χωρίς τον Ηλία. Είναι εκείνος ταυτόχρονα ο εγγυητής και υποκινητής της αφήγησης. Είναι παρών με πρόσχημα την ενίσχυση της μνημονικής της ικανότητας, έτσι οι δύο αφηγήσεις ενώνονται σε μία ενιαία, παρουσία της ιστορικού που καταγράφει και τεκμηριώνει για πρώτη φορά εκτός της οικογενειακής χρήσης. *Για την Τασούλα, η «εξωτερίκευση» αυτή συνιστά «κίνδυνο», γιατί ο έλεγχος της τραυματικής της εμπειρίας ξεφεύγει οριστικά από το πλαίσιο της εύθραυστης λήθης, στο οποίο την είχε εντά-*

και της απάντησης του Ν. Δεμερτζή, Δεν υποφέρουμε από εμφύλιο τραύμα;, 13/5/18, Καθημερινή). Δεδομένου ότι η μνήμη δεν συγκροτείται ατομικά αλλά κοινωνικά και πολιτισμικά μέσα από συγκεκριμένα σχήματα συγκροτείται αυτό που ονομάζεται **«κοινότητα μνήμης».** *Ποια είναι όμως η «κοινότητα μνήμης» εντός της οποίας ο Ηλίας πρωτίστως - και η Τασούλα δευτερευόντως- καλείται να διαχειριστεί την τραυματική μνήμη; «Οι επιλογές ήταν δύο, η **οικογένεια** και η **κοινότητα των πολιτικών προσφύγων της Βουλγαρίας**. Ωστόσο, για διαφορετικούς λόγους καμία από τις δυο δε στάθηκε αποτελεσματική: η οικογένεια, από τη μια μεριά, επιλέγοντας τη λήθη, σε μεγάλο βαθμό προκάλεσε, όψιμα και προφανώς ακούσια, την τραυματική εμπειρία του Ηλία, όταν στην ηλικία των **είκοσι πέντε χρόνων πληροφορήθηκε για πρώτη φορά τα γεγονότα των βασανισμών από εξωτερικές/βιβλιογραφικές πηγές κατ' αρχήν**. Η προσφυγή του έξω από τη στενή κοινότητα μνήμης της οικογένειας υπήρξε εξίσου προβληματική, τόσο εξαιτίας της γενικότερης μέχρι τότε **σιωπής της κοινότητας των πολιτικών προσφύγων απέναντι του όσο και της μη ικανοποιητικής αναπαράστασης των γεγονότων στο επίπεδο του γραπτού δημόσιου λόγου (απομνημονεύματα, μαρτυρίες κλπ) από τους πρωταγωνιστές».*** Της **αποσιώπησης,** δηλαδή, των βασανιστηρίων που δέχθηκαν με τον πιο επαίσχυντο τρόπο αντάρτες/ισσες, που εργολαβικά διεκπεραιώθηκε από όλες τις βαθμίδες και τα επίπεδα του κομματικού-εξουσιαστικού μηχανισμού.

Η παρούσα μελέτη καταδεικνύει με άμεσο και ξεκάθαρο τρόπο το ποιες μεθόδους χρησιμοποιούν και τα κομμουνιστικά κόμματα για να διατηρήσουν τη κυριαρχία τους, το πώς έζησαν οι πολιτικοί πρόσφυγες στη Βουλγαρία και τα «τραύματα» που άφησαν πίσω τους για πολλούς...

Για τους ανθρώπους που θέτουν τους εαυτούς τους μακριά και έξω από κάθε ιεραρχικό σχήμα, η επίκληση έστω



Ποιητικό Μονόφυλλο
2016
Εκδόσεις Κουκκίδα

Το ποιητικό μονόφυλλο ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ, πρωτο-εκδόθηκε το 2016, ενώ ακολούθησε και δεύτερη έκδοση. Παραθέτουμε στην συνέχεια, την Μαύρη Σημαία και την Αγία Αναρχία.

ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ

Στοῦ χρόνου τή λήθη δέ λυγίσαμε δέ σωπάσαμε
Παραμείναμε μέ τόν ἄνεμο τῆς πρώτης νιότης
Μέ τά φτερά του πετάξαμε στίς πράξεις τῆς φωτιᾶς
Στό τέλος τοῦ ἄγνωστου κλέψαμε τόν ἦχο τοῦ κύκλου
Καί ὅλο χαρά τσακίσαμε τή φόρα τοῦ βέλους
Σηκώσαμε ψηλά τή μαύρη σημαία
Ἔτσι φθάσαμε πολύ ψηλά ὡς τά ἄστρα
Δέν ἀφανιστήκαμε μέσα στῆς νύχτας τήν πυκνή βλάστηση.

ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ

Δαγκώνει τά χείλη της καθώς ἡ ἀστροβροχή συνεχίζει νά πέφτει
Ἀγκαλιάζει τά παιδιά της
Τούς μιλᾶ γιά τήν Ἁγία Ἀναρχία
Τό ὁπλισμένο χέρι της
Τήν νεανική της φλόγα
Τήν περπατησιά της
Τό θάρρος της ὅταν πυροβολεῖ τόν καθρέπτη καί τίς μισές λέξεις
Τήν ἱερή ὀργή της γιά τούς ἀνθρώπους πού σιωποῦν
στό φῶς τῆς ψυχῆς.

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:



Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους. Με τα φύλλα 145-166 συμπληρώθηκε ο 7ος τόμος (έτη 2015-2016) και διατίθεται βιβλιοδετημένος, όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25),
2ος » (φύλλα 26-50),

συγγραφέας Βασίλης Δαλκαβούκης σημειώνει σχετικά την περίπτωση του *πολιτικού πρόσφυγα Ζαχαρία Μαυρίδη που εκτελέστηκε από τη βουλγαρική κρατική ασφάλεια (κομμουνιστική φυσικά) επειδή είχε παντρευτεί βουλγάρα και της είχε απαγορεύσει να μιλά τη γλώσσα της στο σπίτι*. Το συγκεκριμένο παράδειγμα φανερώνει τις διαστάσεις και τις αντιφάσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους των κοινωνιών των κρατών των «υπαρκτών σοσιαλισμών» περί διατράνωσης του διεθνισμού αλλά καλλιέργειας του εθνικισμού!

Στο επίμετρο του, ο Β. Δαλκαβούκης αναπτύσσει τις ανθρωπολογικές διαστάσεις του θύματος, της Τασούλας και του γιού της Ηλία. Σύμφωνα με εκείνον η Τασούλα, ούτε επιθυμεί ούτε είναι σε θέση να αφηγηθεί χωρίς τον Ηλία. Είναι εκείνος ταυτόχρονα ο εγγυητής και υποκινητής της αφήγησης. Είναι παρών με πρόσχημα την ενίσχυση της μνημονικής της ικανότητας, έτσι οι δύο αφηγήσεις ενώνονται σε μία ενιαία, παρουσία της ιστορικού που καταγράφει και τεκμηριώνει για πρώτη φορά εκτός της οικογενειακής χρήσης. *Για την Τασούλα, η «εξωτερίκευση» αυτή συνιστά «κίνδυνο», γιατί ο έλεγχος της τραυματικής της εμπειρίας ξεφεύγει οριστικά από το πλαίσιο της εύθραυστης λήθης, στο οποίο την είχε εντάξει... Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Ηλίας αφηγείται με «θυμό», θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι ο θυμός του Ηλία είναι δικαιολογημένος, καθώς το ζήτημα αφορά το προσφιλέστερο ίσως, πρόσωπο της ζωής του, τη μητέρα του. Ωστόσο ο «θυμός» του Ηλία είναι, κάτι πολύ περισσότερο. Σύμφωνα με τον Γ. Κόκκινο: «Η μνήμη, ειδικά η τραυματική, δεν είναι κάτι που ήδη έχουμε, αλλά κάτι που παράγουμε ως άτομα, τα οποία μοιραζόμαστε στοιχεία μιας*

και προφανώς ακούσια, την τραυματική εμπειρία του Ηλία, όταν στην ηλικία των ***είκοσι πέντε χρόνων πληροφορήθηκε για πρώτη φορά τα γεγονότα των βασανισμών από εξωτερικές/βιβλιογραφικές πηγές κατ' αρχήν****. Η προσφυγή του έξω από τη στενή κοινότητα μνήμης της οικογένειας υπήρξε εξίσου προβληματική, τόσο εξαιτίας της γενικότερης μέχρι τότε* ***σιωπής της κοινότητας των πολιτικών προσφύγων απέναντι του όσο και της μη ικανοποιητικής αναπαράστασης των γεγονότων στο επίπεδο του γραπτού δημόσιου λόγου (απομνημονεύματα, μαρτυρίες κλπ) από τους πρωταγωνιστές».*** Της **αποσιώπησης,** δηλαδή, των βασανιστηρίων που δέχθηκαν με τον πιο επαίσχυντο τρόπο αντάρτες/ισσες, που εργολαβικά διεκπεραιώθηκε από όλες τις βαθμίδες και τα επίπεδα του κομματικού-εξουσιαστικού μηχανισμού.

Η παρούσα μελέτη καταδεικνύει με άμεσο και ξεκάθαρο τρόπο το ποιες μεθόδους χρησιμοποιούν και τα κομμουνιστικά κόμματα για να διατηρήσουν τη κυριαρχία τους, το πώς έζησαν οι πολιτικοί πρόσφυγες στη Βουλγαρία και τα «τραύματα» που άφησαν πίσω τους για πολλούς...

Για τους ανθρώπους που θέτουν τους εαυτούς τους μακριά και έξω από κάθε ιεραρχικό σχήμα, η επίκληση έστω και συνθηματικά πολιτικοστρατιωτικών σχηματισμών που αναπτύχθηκαν τη δεκαετία του '40, φαντάζει τουλάχιστον ξένη και άκυρη, με τις αξίες της ελευθερίας. Όποιος επιβραβεύει τον ΕΑΜ και τον ΕΛΑΣ για τον Μελιγαλά, ταυτόχρονα επιβραβεύει και τα αίσχη που πραγματοποιήθηκαν και, εν δυνάμει, θα ξαναχρησιμοποιήσουν προς τους συντρόφους που απλώς «δεν συνεμορφώθησαν προς τα υποδείξας». Τόσο απλά.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Στο τέλος του άγνωστου κλέψαμε τον ήχο του κύκλου
Καί ὅλο χαρά τσακίσαμε τή φόρα τοῦ βέλους
Σηκώσαμε ψηλά τή μαύρη σημαία
Ἔτσι φθάσαμε πολύ ψηλά ὡς τά ἄστρα
Δέν ἀφανιστήκαμε μέσα στῆς νύχτας τήν πυκνή βλάστηση.

ΑΓΙΑ ΑΝΑΡΧΙΑ

Δαγκώνει τά χείλη της καθώς ἡ ἀστροβροχή συνεχίζει νά πέφτει
Ἀγκαλιάζει τά παιδιά της
Τούς μιλᾶ γιά τήν Ἁγία Ἀναρχία
Τό ὁπλισμένο χέρι της
Τήν νεανική της φλόγα
Τήν περπατησιά της
Τό θάρρος της ὅταν πυροβολεῖ τόν καθρέπτη καί τίς μισές λέξεις
Τήν ἱερή ὀργή της γιά τούς ἀνθρώπους πού σιωποῦν
στό φῶς τῆς ψυχῆς.

ΠΟΝΤΙΚΟΛΟΓΙΕΣ...ΕΞ ΥΠΝΟΥ

Θεσσαλονίκη, όπως λέμε... Βενετία!

Ενθυμούμαι μια φορά, εις τους Παρισίους μάλλον ευρισκόμην, μειράκιον τρυφερόν ακόμη, όπου ο μπάρμπας μου, ο μαρκήσιος ντε λα Φρομάζ με τ' όνομα, μου 'λεγε για μιαν πόλη που οι άνθρωποι σουλατσέρνουν, δώθε κείθε, με κάτι μυστήριες βάρκες, που τις λένε γόνδολες. Το όνομά της πόλης αυτής, έλεγε, είναι Βενετία και οι στενές υδάτινες λωρίδες της ονομάζονται κανάλια. Πρόσθεσε, επίσης, πως τούτη η πόλη είναι κατά κάποιον τρόπο μισοβυθισμένη στα ύδατα της θαλάσσης, τουτέστιν αν δεν γνωρίζεις από κουπί κι από κολύμπι σε τρώνε τα μαύρα ψάρια. Του λέω το λοιπόν κι εγώ, «θα πάμε μπάρμπα ποτές κατά εκεί; Ωραία θα είναι να βολτάρεις με αυτές τις γόνδολες. Άσε και το άλλο, έτσι καταχωνιασμένη στο νερό που είναι, δεν θα έχει και πολλές γάτες. Αυτές μισούνε την υγρασία.». «Μην ανησυχείς», μου λέει. «Θα πάμε μια μέρα. Τι διάβολο αριστοκράτες ποντικοί είμαστε;!». Έλα όμως που ήρθαν χρόνοι δίσεκτοι, χρόνοι καταραμένοι, ξέπεσε το σόι το αριστοκρατικό, μαζέψαμε τα μπογαλάκια μας από τους υπονόμους των Ηλυσίων Πεδίων κι αριβάραμε εμιγκρέδες στη Νυφίτσα του Θερμαϊκού, να πούμε το τυρί τυράκι, εμείς που αν δεν ήταν πολυτελείας το ροκφόρ το δίναμε πεσκέσι στα μυρμήγκια.

Πέρασαν καλοκαίρια και χειμώνες, πέρασε καιρός πολύς, μα μήτε επιστρέψαμε εις τους Παρισίους, μήτε κομπόδεμα και σερμαγιά βάλαμε στην άκρη. Αλλά αυτό είναι μιαν άλλην λυπητερή ιστορία. Πριν λίγες μέρες, το λοιπόν, καθώς ήμουν αραχτός στην τρύπα μου και διάβαζα την *Ποντικοπαγίδα* της Αγκάθα Κρίστι, πλακώνουν μαύρα σύννεφα και μέχρι να πεις ένταμ και κατίκι Δομοκού ξεκινά μια καταιγίδα με βροχή και χαλάζι σαν γκαζές. Εντάξει, δεν λέω, έπεσε νερό, όχι αστεία.

Αλλά, να μη χαρώ τα μουστάκια μου αν σας λέω ψέματα, η έντονη βροχόπτωση κράτησε το μέγιστο μισή ώρα. Το τι έγινε όμως δεν περιγράφεται! Βγάζω τη μουσούδα μου να 'δω και βλέπω χείμαρρους, «ποταμούς» από νερό, λάσπη, ξύλα, σκουπίδια κι ό,τι άλλο βάνει ο νους σας! Και πριν προλάβω να χωθώ και πάλι στο υπόγειο τσαρδί μου, με παίρνουν τα λασπόνερα κι από την Αριστοτέλους με κατεβάζουν ίσια κάτω στον Θερμαϊκό! Για καλή μου τύχη, έτσι όπως είμαι μούσκεμα, βλέπω δίπλα μου ένα καφάσι ξύλινο και μ' ένα σάλτο που θα ζήλευε και γιαπωνέζος νίντζα-ποντικός πηδάω μέσα του πανωλεθριαμβευτικά.

Και τότε, χαμένος μεταξύ πανικού κι αισιοδοξίας, μου 'ρχεται στο νου ο σχωρεμένος ο μπάρμπας μου. «Ποια Βενετία και ποιες γόνδολες, ρε μπάρμπα;!», ουρλιάζω. «Που 'σαι να δεις τον μικρανεψιό σου πώς τιμονάρει το σκαρί του στα νερά!» (το «νερά», όπως ήδη καταλάβατε, είναι σχήμα λόγου). «Αυτό είναι!», σκέφτηκα κι αναθάρρησα, «γονδολιέρης βιρτουόζος εν Θεσσαλονίκη, ο Πόντικας!» κι αρπάζω ένα πλαστικό κουτάλι μιας χρήσεως, που έπλεε ανέμελο παραδίπλα, το κάνω κουπί κι αρχίζω τα τσαλίμια, δεξά-ζερβά, και δώστου κάτι μαγκιές περίτεχνες ιστιοπλοϊκές κατάφερα να βγάλω το καφάσι-πλοιάριό μου στην ασφάλεια μιας «ξέρας», από ανακυκλώσιμα πλαστικά. Φευ!

Τώρα, θα μου πείτε με το δίκιο σας, πώς είναι δυνατόν μια παραθαλάσσια πόλη να πλημμυρίζει σε ελάχιστα λεπτά; Μα, δεν το ξέρετε ότι στη Θεσσαλονίκη τα φρεάτια δεν υφίστανται για να καταλήγουν τα νερά, αλλά χρησιμεύουν μόνον ως παρτέρια; Ο «Άγιος Ιωάννης» Μπουτάρης, ο προστάτης πασών των εναλλακτικών, η δημαρχάρα που «χέστηκε αν έχει σκοτώσει Πόντιους ο Κεμάλ», έχει φροντίσει με επιμέλεια, ώστε να μην καθαρίζονται τα φρεάτια από τα χώματα και τις εν γένει επικαθίσεις. Έτσι, θέλετε με τον αέρα, θέλετε με τα πουλιά, λογιών-λογιών σπόροι αγριολούλουδων μεταφέρονται ένθεν κι ένθεν. Το αποτέλεσμα, βέβαια, είναι εκπληκτικό. Με το που μπαίνει ο Απρίλης, τα φρεάτια-παρτέρια γεμίζουν άνθη παπαρούνας, μολόχας, μαργαρίτας κι άλλα εξίσου υπέροχα, που οι πενιχρές γνώσεις μου στην ανθολογία-φυτολογία δεν μου επιτρέπουν να τα ονοματίσω δίχως να ρε-



όπου αλλού επιλέξει ο ενδιαφερόμενος, σε συνδυασμό με ένα τόσο υψηλής ποιότητας φυσικό κάλος, με «ναυαρχίδα», ασφαλώς, τα ολάνθιστα παρτέρια!



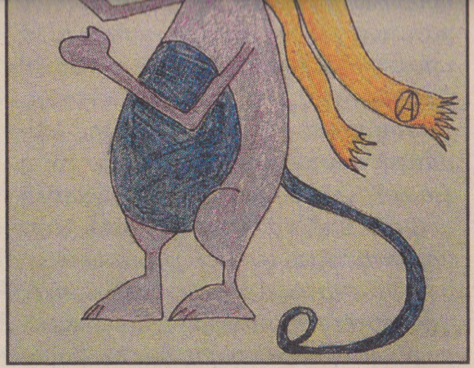
Ενθυμούμαι μια φορά, εις τους Παρισίους μάλλον ευρισκόμην, μειράκιον τρυφερόν ακόμη, όπου ο μπάρμπας μου, ο μαρκήσιος ντε λα Φρομάζ με τ' όνομα, μου 'λεγε για μιαν πόλη που οι άνθρωποι σουλατσέρνουν, δώθε κείθε, με κάτι μυστήριες βάρκες, που τις λένε γόνδολες. Το όνομά της πόλης αυτής, έλεγε, είναι Βενετία και οι στενές υδάτινες λωρίδες της ονομάζονται κανάλια. Πρόσθεσε, επίσης, πως τούτη η πόλη είναι κατά κάποιον τρόπο μισοβυθισμένη στα ύδατα της θαλάσσης, τουτέστιν αν δεν γνωρίζεις από κουπί κι από κολύμπι σε τρώνε τα μαύρα ψάρια. Του λέω το λοιπόν κι εγώ, «θα πάμε μπάρμπα ποτές κατά εκεί; Ωραία θα είναι να βολτάρεις με αυτές τις γόνδολες. Άσε και το άλλο, έτσι καταχωνιασμένη στο νερό που είναι, δεν θα έχει και πολλές γάτες. Αυτές μισούνε την υγρασία.». «Μην ανησυχείς», μου λέει. «Θα πάμε μια μέρα. Τι διάβολο αριστοκράτες ποντικοί είμαστε;!». Έλα όμως που ήρθαν χρόνοι δίσεκτοι, χρόνοι καταραμένοι, ξέπεσε το σόι το αριστοκρατικό, μαζέψαμε τα μπογαλάκια μας από τους υπονόμους των Ηλυσίων Πεδίων κι αριβάραμε εμιγκρέδες στη Νυφίτσα του Θερμαϊκού, να πούμε το τυρί τυράκι, εμείς που αν δεν ήταν πολυτελείας το ροκφόρ το δίναμε πεσκέσι στα μυρμήγκια.

Πέρασαν καλοκαίρια και χειμώνες, πέρασε καιρός πολύς, μα μήτε επιστρέψαμε εις τους Παρισίους, μήτε κομπόδεμα και σερμαγιά βάλαμε στην άκρη. Αλλά ένταμ και κάτικι Δομόκου ξεκινά μια καταιγίδα με βροχή και χαλάζι σαν γκαζές. Εντάξει, δεν λέω, έπεσε νερό, όχι αστεία.

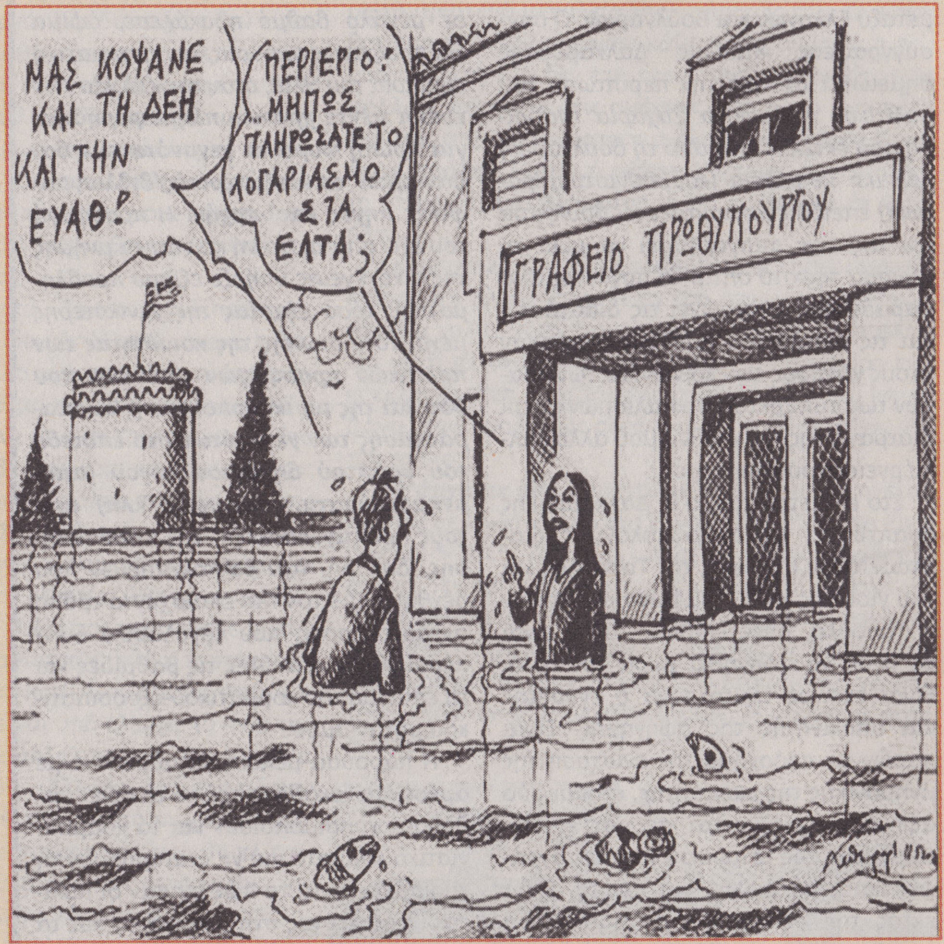
Αλλά, να μη χαρώ τα μουστάκια μου αν σας λέω ψέματα, η έντονη βροχόπτωση κράτησε το μέγιστο μισή ώρα. Το τι έγινε όμως δεν περιγράφεται! Βγάζω τη μουσούδα μου να 'δω και βλέπω χείμαρρους, «ποταμούς» από νερό, λάσπη, ξύλα, σκουπίδια κι ό,τι άλλο βάνει ο νους σας! Και πριν προλάβω να χωθώ και πάλι στο υπόγειο τσαρδί μου, με παίρνουν τα λασπόνερα κι από την Αριστοτέλους με κατεβάζουν ίσια κάτω στον Θερμαϊκό! Για καλή μου τύχη, έτσι όπως είμαι μούσκεμα, βλέπω δίπλα μου ένα καφάσι ξύλινο και μ' ένα σάλτο που θα ζήλευε και γιαπωνέζος νίντζα-ποντικός πηδάω μέσα του πανωλεθριαμβευτικά.

Και τότε, χαμένος μεταξύ πανικού κι αισιοδοξίας, μου 'ρχεται στο νου ο σχωρεμένος ο μπάρμπας μου. «Ποια Βενετία και ποιες γόνδολες, ρε μπάρμπα;!», ουρλιάζω. «Που 'σαι να δεις τον μικρανεψιό σου πώς τιμονάρει το σκαρί του στα νερά!» (το «νερά», όπως ήδη καταλάβατε, είναι σχήμα λόγου). «Αυτό είναι!», σκέφτηκα κι αναθάρρησα, «γονδολιέρης βιρτουόζος εν Θεσσαλονίκη, ο Πόντικας!» κι αρπάζω ένα πλαστικό κουτάλι μιας χρήσεως, που έπλεε ανέμελο παραδίπλα, το κάνω κουπί κι αρχίζω τα τσαλίμια, δεξά-ζερβά, και δώστου κάτι μαγκιές περίτεχνες ιστιοπλοϊκές κατάφερα να βγάλω το καφάσι-πλοιάριό μου στην ασφάλεια μιας «ξέρας», από ανακυκλώσιμα πλαστικά. Φευ!

νερά, αλλά χρησιμεύουν μόνον ως παρτέρια; Ο «Άγιος Ιωάννης» Μπουτάρης, ο προστάτης πασών των εναλλακτικών, η δημαρχάρα που «χέστηκε αν έχει σκοτώσει Πόντιους ο Κεμάλ», έχει φροντίσει με επιμέλεια, ώστε να μην καθαρίζονται τα φρεάτια από τα χώματα και τις εν γένει επικαθίσεις. Έτσι, θέλετε με τον αέρα, θέλετε με τα πουλιά, λογιών-λογιών σπόροι αγριολούλουδων μεταφέρονται ένθεν κι ένθεν. Το αποτέλεσμα, βέβαια, είναι εκπληκτικό. Με το που μπαίνει ο Απρίλης, τα φρεάτια-παρτέρια γεμίζουν άνθη παπαρούνας, μολόχας, μαργαρίτας κι άλλα εξίσου υπέροχα, που οι πενιχρές γνώσεις μου στην ανθολογία-φυτολογία δεν μου επιτρέπουν να τα ονοματίσω δίχως να ρεζιλευτώ. Άλλο να σας το λέω κι άλλο να το βλέπετε. Από ό,τι, μάλιστα, με πληροφόρησαν κάτι φίλτατες ποντικίνες ρεσεψιο-



όπου αλλού επιλέξει ο ενδιαφερόμενος, σε συνδυασμό με ένα τόσο υψηλής ποιότητας φυσικό κάλος, με «ναυαρχίδα», ασφαλώς, τα ολάνθιστα παρτέρια!

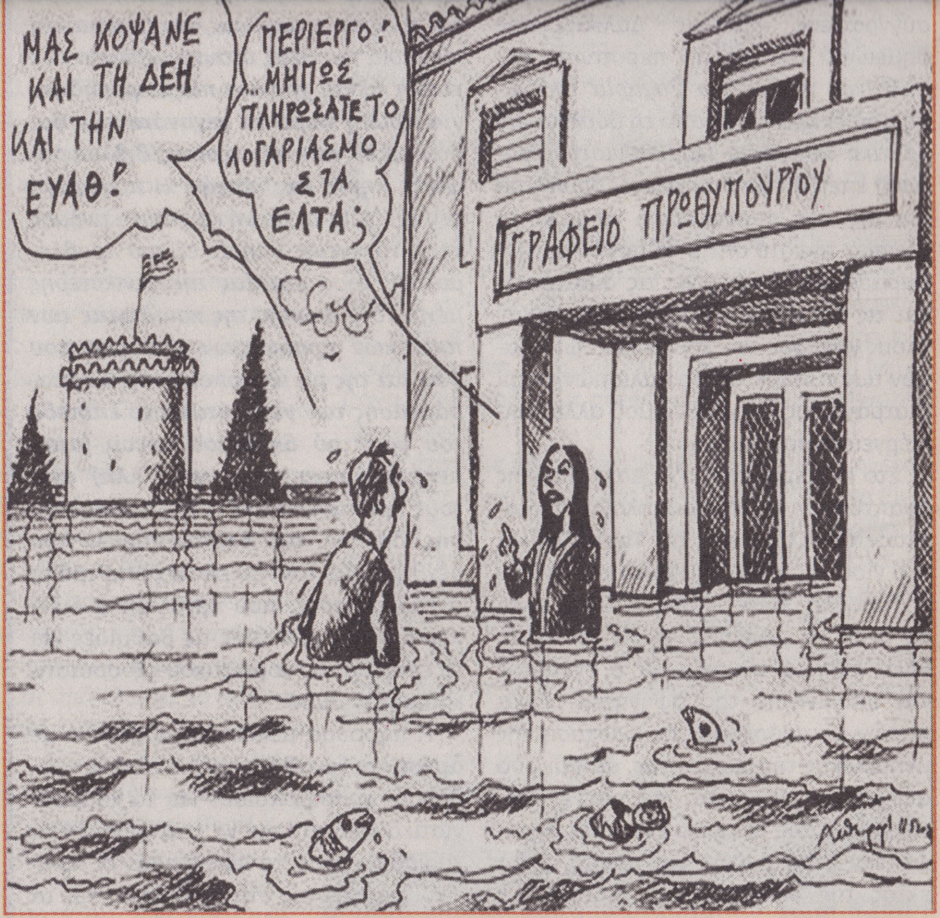


Πιθανότατα, βέβαια, το πρόγραμμα φρεάτια-παρτέρια να είναι απλώς η αρχή. Όχι, το ομολογώ, δεν διαθέτω τόσο ζωηρή

νερό που είναι, δεν θα έχει και πολλές γάτες. Αυτές μισούνε την υγρασία.». «Μην ανησυχείς», μου λέει. «Θα πάμε μια μέρα. Τι διάβολο αριστοκράτες ποντικοί είμαστε;!». Έλα όμως που ήρθαν χρόνοι δίσεκτοι, χρόνοι καταραμένοι, ξέπεσε το σόι το αριστοκρατικό, μαζέψαμε τα μπογαλάκια μας από τους υπονόμους των Ηλυσίων Πεδίων κι αριβάραμε εμιγκρέδες στη Νυφίτσα του Θερμαϊκού, να πούμε το τυρί τυράκι, εμείς που αν δεν ήταν πολυτελείας το ροκφόρ το δίναμε πεσκέσι στα μυρμήγκια.

Πέρασαν καλοκαίρια και χειμώνες, πέρασε καιρός πολύς, μα μήτε επιστρέψαμε εις τους Παρισίους, μήτε κομπόδεμα και σερμαγιά βάλαμε στην άκρη. Αλλά

Και τότε, χαμένος μεταξύ πανικού κι αισιοδοξίας, μου 'ρχεται στο νου ο σχωρεμένος ο μπάρμπας μου. «Ποια Βενετία και ποιες γόνδολες, ρε μπάρμπα;!», ουρλιάζω. «Που 'σαι να δεις τον μικρανεψιό σου πώς τιμονάρει το σκαρί του στα νερά!» (το «νερά», όπως ήδη καταλάβατε, είναι σχήμα λόγου). «Αυτό είναι!», σκέφτηκα κι αναθάρρησα, «γονδολιέρης βιρτουόζος εν Θεσσαλονίκη, ο Πόντικας!» κι αρπάζω ένα πλαστικό κουτάλι μιας χρήσεως, που έπλεε ανέμελο παραδίπλα, το κάνω κουπί κι αρχίζω τα τσαλίμια, δεξά-ζερβά, και δώστου κάτι μαγκιές περίτεχνες ιστιοπλοϊκές κατάφερα να βγάλω το καφάσι-πλοιάριό μου στην ασφάλεια μιας «ξέρας», από ανακυκλώσιμα πλαστικά. Φευ!



ζιλευτώ. Άλλο να σας το λέω κι άλλο να το βλέπετε. Από ό,τι, μάλιστα, με πληροφόρησαν κάτι φίλτατες ποντικίνες ρεσεψιονίστ, φωτογραφίες του πρωτοποριακού αυτού προγράμματος έχουν ήδη συμπεριληφθεί στους νέους τουριστικούς οδηγούς της πόλης.

Άρα, αν τα σουμάρουμε σωστά, έχουμε μια πόλη που μπορεί ταυτοχρόνως να προσφέρει τόσο στους κατοίκους της, όσο και στους επισκέπτες ευρείες συγκινήσεις, που περιλαμβάνουν από πλεύσεις ξέχειλες αδρεναλίνης με αυτοσχέδιες «γόνδολες», ράφτινγκ για απαιτητικούς στην πλατεία Αριστοτέλους, αλλά κι

Πιθανότατα, βέβαια, το πρόγραμμα φρεάτια-παρτέρια να είναι απλώς η αρχή. Όχι, το ομολογώ, δεν διαθέτω τόσο ζωηρή φαντασία για να προβλέψω τα μελλοντικά σχέδια μιας «πηγαίας» εναλλακτικής εξουσίας. Μη μου βάζετε τόσο δύσκολα!

ΥΓ. Καλό θα ήταν να τοποθετηθούν στις «πύλες» εισόδου-εξόδου της Θεσσαλονίκης πινακίδες σήμανσης που θα γράφουν ευκρινώς το εξής: «καλώς ήρθατε στο θεματικό πάρκο με την επωνυμία "πόλη της Θεσσαλονίκης"». Λίγη ειλικρίνεια δεν βλάπτει...

Πόντιξ ο Σισύφειος